

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย
บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร

ดาบตำรวจ ทองผาภูมิ วิทา

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2561

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย
บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร

ดาบตำรวจ ทองผาภูมิ วิทา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2561

การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย
บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร

ดาบตำรวจ ทองผาภูมิ วิทา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2561

THE ADMINISTRATION BASED ON BRAHMAVIHARADHAMMA OF BOSS SECURITY
(THAILAND) LIMITED COMPANY, KLONG MADUEA SUB-DISTRICT,
KRATHUM BAEN DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE

POL.SEN.SGT.MAJ. THONGPHAPOOM WITAR

A THEMATIC SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2018

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัด สมุทรสาคร

ชื่อนักศึกษา : ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา

ชื่อปริญญา : รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

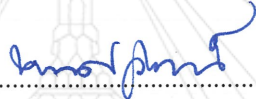
สาขาวิชา : การปกครอง

ปีพุทธศักราช : 2561

อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.ฐาгур หอมกลิ่น

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

รักษาการในตำแหน่งคณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย

.....
(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

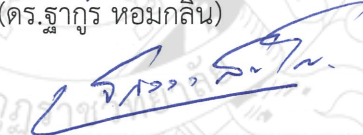
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:
ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

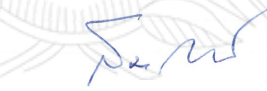
กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

.....
(ดร.ฐาгур หอมกลิ่น)

กรรมการ

.....
(ดร.จักรวาล สุขไมตรี)

กรรมการ

.....
(ดร.สมภพ ระวังบุกข์)

กรรมการ

.....
(ดร.ยุทธนา ปราณีต)

Thesis Topic : The Administration Based on the Principle of
Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand)
Limited Company, Klong Madue Sub-District, Kathum
Baen District, Samut Sakhon Province

Student's Name : Pol.Sen.Sgt.Maj.Thongphapoom Witar

Degree Sought : Master of Political Science

Department : Government

Anno Domini : 2018

Advisor : Dr.Thakul Homklin

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Political Science (Government)

Acting Dean of Graduate School *P. Srinayaphon*
.....
(Phrasrivinayaphon, Dr.)

Thesis Committee :
Chairman *S. Chaimusik*
.....
(Assoc.Prof.(Emeritus) Dr.Sukit Chaimusik)

Member (Advisor) *Thakul Homklin*
.....
(Dr.Thakul Homklin)

Member *Jagraval Sukmaitree*
.....
(Dr.Jagraval Sukmaitree)

Member *Sompop Rangubtook*
.....
(Dr.Sompop Rangubtook)

Member *Yuttana Praneet*
.....
(Dr.Yuttana Praneet)

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	: การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
ชื่อนักศึกษา	: ดาบตำรวจ ทองผาภูมิ วิทา
สาขาวิชา	: การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.ฐากรณ์ หอมกลิ่น
ปีการศึกษา	: 2560

สารนิพนธ์มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และค่าความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน
2. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า บุคลากร ที่มีเพศ อายุการทำงาน ต่างกัน การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยรวม แตกต่างกัน บุคลากร ที่มีอายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน
3. บุคลากรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด คือ ควรรู้จักเป็นผู้มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดี ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม

ABSTRACT

Thematic Topic : The Administration Based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company, Klong Maduea Sub-District, Krathum Baen District, Samut Sakhon Province

Student's Name : Thongphaphoom Witha

Degree Sought : Master of Political Science

Program : Government

Anno Domini : 2018

Advisor : Dr. Thakul Homklin

The objectives of this thematic paper (independent study) were as follows: 1) to study opinion of personnel towards the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company; 2) to compare opinion of personnel towards the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company; and 3) to study the suggestions and solutions concerning the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company. The sample were 300 personnel of the Boss (Thailand) Security Guards Company Limited. Research instruments were questionnaires with the reliability value at 0.99. The used statistics were descriptive statistics, frequency, percentage, mean, standard deviation and inferential statistics including T-Test and One-Way ANOVA test.

The results of research were found as follows:

1. Opinion of personnel towards the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company, was in the whole at higher level. Having been considered each aspect, they were at higher level of all aspects.

2. The results of hypothesis-test were found that personnel with different genders, and service years, had in the whole different opinion towards the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company. Personnel with different ages, and levels of education, had no different

opinion towards the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company.

3. Personnel had suggested some problems and solutions on the administration based on Brahmaviharadhamma of Boss Security (Thailand) Limited Company as follows: Personnel should be happy when their co-workers had succeeded in their excellent works which created good name to the company and there should have some activity organization for enhancing virtues for personnel.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร พระปริยัติธรรมเมธี รองอธิการบดี ที่เมตตาคอยให้กำลังใจ

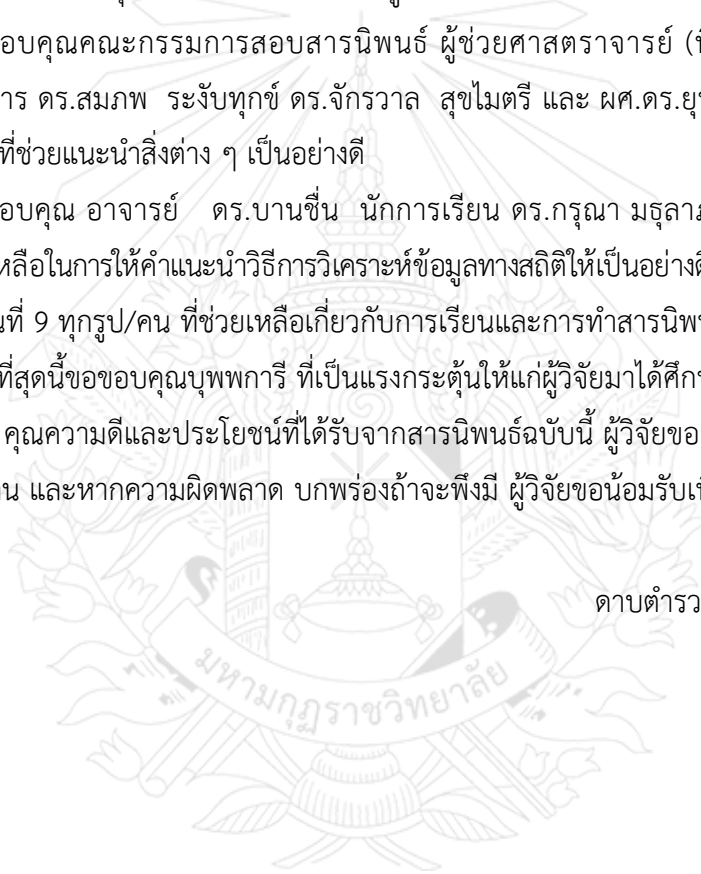
ขอขอบคุณ คณาจารย์ทุก ๆ ท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ โดยเฉพาะ อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ฐากร หอมกลิ่น พลเรือตรี รองศาสตราจารย์ ทองใบ อีรานั้นทางกูร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ช่วยแก้ไขตรวจสอบปรับปรุงสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์

ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ประธานกรรมการ ดร.สมภพ ระวังทุกข์ ดร.จักรวาล สุขไมตรี และ ผศ.ดร.ยุทธนา ปราณีต กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่ช่วยแนะนำสิ่งต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.บานชื่น นักการเรียน ดร.กรรณา มธลามรังสรรค์ และ คุณมีไชย ไผ่ชอบ ที่ช่วยเหลือในการให้คำแนะนำวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติให้เป็นอย่างดี และเพื่อน ๆ รัฐศาสตร์ การปกครอง รุ่นที่ 9 ทุกรูป/คน ที่ช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียนและการทำสารนิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณบุพพการี ที่เป็นแรงกระตุ้นให้แก่ผู้วิจัยมาได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท คุณความดีและประโยชน์ที่ได้รับจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แต่บุพพการีและผู้มีพระคุณทุก ๆ คน และหากความผิดพลาด บกพร่องถ้าจะมี ผู้วิจัยขออน้อมรับเพื่อแก้ไขต่อไป

ดาบตำรวจทองผาภูมิ วิชา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	7
2.2 หลักพรหมวิหารธรรม.....	25
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้.....	49
2.4 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย.....	55
2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย.....	59
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	60
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	64

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	65
3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	66
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	67
3.5	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
3.6	การวัดค่าตัวแปร.....	69
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
3.8	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	70
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
4.2	ลำดับขั้นตอนในการเสนอวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	112
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	113
5.2	อภิปรายผลการวิจัย.....	116
5.3	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	129
บรรณานุกรม.....		132
ภาคผนวก	ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย.....	138
	ข. หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	140
	ค. ตาราง IOC.....	146
	ง. ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค.....	151
	จ. ประวัติผู้วิจัย.....	154

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	75
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	75
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	76
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุการทำงาน.....	76
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม และรายด้าน	77
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวมและรายข้อ.....	78
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวมและรายข้อ.....	79
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ โดยรวมและรายข้อ.....	80
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ โดยรวมและรายข้อ.....	81

- ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามเพศ..... 82
- ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามเพศ..... 83
- ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามเพศ..... 83
- ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามเพศ..... 84
- ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามเพศ..... 84
- ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามเพศ..... 85
- ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามเพศ..... 85

ตารางที่ 4.17	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามเพศ.....	86
ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอูเบกขาไปใช้ จำแนกตามเพศ.....	86
ตารางที่ 4.19	แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอูเบกขาไปใช้ จำแนกตามเพศ.....	87
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุ.....	87
ตารางที่ 4.21	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุ.....	88
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	88
ตารางที่ 4.23	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	89

ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	89
ตารางที่ 4.25	แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	90
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	90
ตารางที่ 4.27	แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	91
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	91
ตารางที่ 4.29	แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุ.....	92
ตารางที่ 4.30	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	92

- ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา..... 93
- ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 93
- ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 94
- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 94
- ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 95
- ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 95

- ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทย
 แลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้าน
 การนำหลักปฏิบัติไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 96
- ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของ
 บุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษา
 ความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน
 จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักปฏิบัติไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 96
- ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทย
 แลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้าน
 การนำหลักปฏิบัติไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 97
- ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของ
 บุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษา
 ความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มู
 แบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุการทำงาน..... 97
- ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทย
 แลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
 โดยรวม จำแนกตามอายุการทำงาน..... 98
- ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่
 (Scheffé)..... 98
- ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของ
 บุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษา
 ความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มู
 แบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักปฏิบัติไปใช้ จำแนกตามอายุการ
 ทำงาน..... 99

ตารางที่ 4.44	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน.....	100
ตารางที่ 4.45	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé).....	100
ตารางที่ 4.46	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน	101
ตารางที่ 4.47	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน.....	102
ตารางที่ 4.48	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé).....	102
ตารางที่ 4.49	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน	103
ตารางที่ 4.50	แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน.....	104

ตารางที่ 4.51	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุการทำงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé).....	104
ตารางที่ 4.52	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านอุเบกขา จำแนกตามอายุการทำงาน.....	105
ตารางที่ 4.53	แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน.....	106
ตารางที่ 4.54	แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุการทำงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffé).....	106
ตารางที่ 4.55	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้.....	108
ตารางที่ 4.56	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้.....	109
ตารางที่ 4.57	แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูมแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้.....	110

ตารางที่ 4.58 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรม
ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลัก
อุเบกขาไปใช้..... 111

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย..... 64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหาร เป็นการดูแลทุกข์และสุขของบุคลากรในองค์กร หลักพรหมวิหารธรรมเป็นธรรมะประจำใจในการบริหารงานในองค์กร เมื่อการบริหารที่มีจิตใจที่มีเมตตาและกรุณาต่อบุคลากรภายในองค์กร คือ มีความปรารถนาให้บุคลากรในองค์กรมีความสุขและพ้นจากความทุกข์ คือ ปรารถนาให้บุคลากรภายในองค์กรได้ทำงานในสภาพสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อชีวิต จะให้ความสำคัญกับการนำระบบการจัดการด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัย และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมมาใช้ในองค์กรอย่างจริงจัง โดยไม่เห็นว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระของการประกอบกิจการ การบริหารที่มีมุทิตาจิตก็ย่อมยินดีกับชีวิตความเป็นอยู่ในสถานประกอบการที่ดีขึ้นของบุคลากรในองค์กร โดยไม่มีความรู้สึกที่ไม่ยินดีกับสิ่งดี ๆ ที่บุคลากรในองค์กรจะได้รับ หรือไม่มีความรู้สึกที่ไม่ต้องการที่จะทำให้บุคลากรในองค์กรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หรือไม่มีอคติจิตใจเมื่อพบบุคลากรในองค์กรมีเวลาว่างจากการทำงานคือการไม่ทำงาน การมีอุเบกขาในการบริหาร คือ หากพบว่าบุคลากรในองค์กรไม่ปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยก็จะพิจารณาได้ว่าบุคลากรในองค์กรจะต้องได้รับอันตรายจากการฝ่าฝืนมาตรการความปลอดภัย แต่ก็ไม่ปล่อยให้ได้รับอันตรายจากการกระทำนั้น ยังมีความปรารถนาดี คือ พยายามที่จะทำทุกวิถีทางให้บุคลากรในองค์กรพ้นจากโอกาสของการได้รับอันตรายนั้น และหาวิธีให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยให้ได้ในที่สุด ไม่ใช่ไม่ใส่ใจโดยเห็นว่ามีมาตรการความปลอดภัยแล้วแต่ไม่ปฏิบัติตามเองจึงเป็นสิ่งที่ช่วยไม่ได้ การรวมพลังในการทำงานอย่างมหาศาล โดยหลักธรรมหลักพรหมวิหารธรรมได้แก่ เมตตา ความรักใคร่ ปรารถนาสันติสุขแก่ชีวิต ประสานโลกให้ร่มเย็น กรุณา ความสงสารใส่ใจในอันที่จะรับรู้ความเดือดร้อนแทนผู้อื่นเหมือนทุกข์ของตน มุทิตา ความยินดี พลอยชื่นชมยินดีต่อความสำเร็จของผู้อื่น โดยบริสุทธิ์ใจ และอุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง วางเฉย เห็นเป็นธรรมดาของโลกอย่างไรก็ดีเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ทั้งพระเดชและพระคุณในการบริหารงานอย่างเหมาะสมกลมกลืน จึงจะทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการบริหารจัดการถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะการใช้หลักธรรมในการครองใจคนที่เรียกว่า “พรหมวิหาร 4” (อุทาน มีสุขสว่าง, 2549 ,หน้า 17)

ห้างหุ้นส่วนจำกัด บอสส์ ซีเคียวริตี้ การ์ด ขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ. 2550 โดยเล็งเห็นว่างานรักษาความปลอดภัย มีความจำเป็นที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา และได้รับการวางระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพและให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นอีกส่วน

หนึ่งสืบเนื่องมาจากกำลังพลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือตำรวจที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง มีกำลังไม่เพียงพอกับความต้องการของสภาพสังคมในปัจจุบัน ทำให้เกิดปัญหา และมีสถิติการเกิดอาชญากรรมที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ในสังคมมากมายทางหุ้นส่วนจำกัด บอสส์ ซีเคียวริตี้ การ์ด จึงได้ก่อตั้งขึ้น เป็นนิติบุคคล ที่มีทีมงานบริหาร มีความพร้อมในการวางระบบเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย และมีบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย เพื่อพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกค้า โดยทางหุ้นส่วนจำกัด มีการฝึกอบรมบุคลากรทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน โดยได้รับการรับรองหลักสูตรการฝึกอบรม พนักงานรักษาความปลอดภัย จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดสมุทรสาคร สังกัดกระทรวงแรงงาน และได้ส่งตัวพนักงานรักษาความปลอดภัย ไปฝึกอบรมหลักสูตรรักษาความปลอดภัย เพิ่มเติม ณ ศูนย์ฝึกอบรม โรงเรียนนายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ก่อนที่จะส่งตัวไปปฏิบัติงานในด้านการรักษาความปลอดภัย ทำงานในลักษณะตัวแทน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจ ประจำตามโรงงานอุตสาหกรรมและสถานที่ต่าง ๆ ทั่วไป ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ.2558 ได้มีพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 เข้ามาควบคุมการทำธุรกิจรักษาความปลอดภัย โดยกำหนดตาม มาตรา 20 บริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัทรักษาความปลอดภัย” และคำว่า “จำกัด” หรือ “จำกัด (มหาชน)” ซึ่งต่อมาในปี 2559 ได้แปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด เปลี่ยนชื่อบริษัทและขออนุญาตเป็นผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัยจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในนามบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จนถึงปัจจุบัน

ในช่วงแรก ๆ บริษัทฯ ประสบปัญหาในการบริหารงานบุคลากรในการทำงานเป็นอย่างมาก โดยพบว่า พนักงานมีการเข้า - ออก ในบริษัทจำนวนมาก ทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานในองค์กร ผู้บริหารจึงได้ลงศึกษาหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา พบว่า การจะเป็นเจ้านายคนนั้น นอกจากจะต้องรู้หลักการดำเนินธุรกิจและการบริหารแล้ว ยังควรต้องมีคุณสมบัติอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้เป็นเจ้านายที่มีครบทั้งความสามารถด้านงานและด้านคน ผู้บริหารที่ดี จึงควรมีความรู้กว้างขวางและรอบด้าน เพื่อที่จะสามารถดึงหลักการที่เหมาะสมมาใช้ได้อย่างถูกต้อง ถูกเวลา และถูก กับคน คำสอนจากพุทธศาสนาอย่างหลักพรหมวิหารธรรมก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่คุณบริหารพึงมี เพื่อใช้ในการครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา ประกอบไปด้วย เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา แต่ละส่วนนั้นสามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงมีความสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม เพื่อจะได้นำผลของการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหา การบริหารงานและการทำงานของผู้บริหาร บริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ของบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงาน แตกต่างกัน

1.3.2 บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงาน แตกต่างกัน

1.3.3 บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงาน แตกต่างกัน

1.3.4 บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีอายุงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงาน แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร พ.ศ.2561 จำนวน 300 คน (บัญชีฝ่ายบุคคลของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด)

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา และ 4) อุเบกขา

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ บริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ได้แก่ ตั้งแต่เดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2561

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร

1.5.2 ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร

1.5.3 ทำให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลวิจัยไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาปรับปรุงการใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการปฏิบัติงาน อย่างถูกต้องมีเหตุผล และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.6 ค่านิยมศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การบริหารงาน หมายถึง การดำเนินการที่ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสั่งการในการบริหารจัดการควบคุมและนำแผนที่กำหนดไว้ไปดำเนินการให้แล้วเสร็จกลุ่มของกิจกรรมตามหลักพรหมวิหารธรรม ประกอบด้วย หลักเมตตา หลักกรุณา หลักมุทิตา และหลักอุเบกขา

หลักพรหมวิหารธรรม หมายถึง ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจกำกับความประพฤติ สำหรับผู้บริหารงานบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

ด้านเมตตา หมายถึง ผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) มีการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงาน เช่น มีการพูดจาสุภาพไพเราะต่อผู้ร่วมงาน มีความปรารถนาดีต่อบุคลากรในหน่วยงาน ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในหน่วยงานตามความสามารถของตน มีความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานและคิดในเชิงบวก มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล มีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในหน่วยงาน และมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน

ด้านกรุณา หมายถึง ผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) มีการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงาน เช่น มีการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความเสมอต้นเสมอปลายต่อบุคลากรในหน่วยงาน มีความเสียสละรู้จักแบ่งปันมีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือในโอกาสอันควร สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม การให้ความช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์จิตใจ และด้านสังคมต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถ ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อนทั้งทางกายและใจในภาวะที่ได้รับ ความเดือดร้อนเป็นทุกข์

ด้านมุทิตา หมายถึง ผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) มีการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงาน เช่น มีการเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและผู้ร่วมงานเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานแม้จะไม่ตรงกับความเห็นของตนก็ตาม โดยสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความก้าวหน้าในด้านการงาน และให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานตามความเหมาะสมด้วยความยินดี

ด้านอุเบกขา หมายถึง ผู้บริหารบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) มีการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงาน เช่น มีการวางใจเป็นกลางต่อสภาวะอันไม่น่าพอใจของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน การปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน การวางตนเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง การพิจารณาความดีความชอบบุคลากรในหน่วยงานอย่างยุติธรรมยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติทุกคน มีการจัดสรรสวัสดิการ หรือการสนับสนุนการทำงานตาม

ความเหมาะสม เป็นธรรมแก่ทุกคน ยกย่อง สรรเสริญ เพื่อนร่วมงานที่ทำประโยชน์ ให้กับส่วนงาน
อย่างเสมอหน้ากัน

บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด หมายถึง บริษัทรักษาความปลอดภัย ตั้งอยู่เลขที่ 144/577 หมู่ 6 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

บุคลากร หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ของในแต่ละหน่วยงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด แบ่งเป็น 2 เพศ คือ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ไม่เกิน 30 ปี 2) อายุระหว่าง 31 - 40 ปี และ 3) อายุ 41 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ 1) ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2) ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย 3) ระดับ ปวส./อนุปริญญา และ 4) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

อายุงาน หมายถึง ระยะเวลาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์นี้ ซึ่งเป็นบุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เริ่มเข้าปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ไม่เกิน 1 ปี 2) 2-5 ปี 3) 6-9 ปี และ 4) 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.2 หลักพรหมวิหารธรรม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้
- 2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย
- 2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

เมื่อกกล่าวถึงคำว่า การบริหารส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการ คำราชาศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ศัพท์อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่า การบริหารกับคำว่า การจัดการใช้แทนกันได้ มีความหมายเหมือนกัน (สมคิด บางโม, 2545 ,หน้า 60)

เกษม จันท์แก้ว (2540, หน้า 512 - 514) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารหมายถึง ศิลปะ การดำเนินการนำวัตถุประสงค์สู่ระบบด้วยระบบกระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหารจึงเป็นการดำเนินการให้ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่จะทำให้เกิด การผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร อย่างไรก็ดี ผู้บริหารมีหน้าที่อำนวยความสะดวก (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน (Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม (Controlling) ในการนำแผนงาน (Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้วไปดำเนินการร่วมกับทรัพยากร (Assembling Resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัยการบริหาร (ได้แก่ คน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สวัสดิการ ฯลฯ) ก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย

คีรวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545, หน้า 18 - 19) ได้รวบรวม ความหมายของ คำว่า “การบริหารจัดการ” ได้ดังนี้

การบริหาร (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูงโดยเน้นที่การกำหนด นโยบาย ที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูงเป็นค่านิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการและคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) จะ หมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schermerhorn, 1999, p. G - 2)การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/ Directing) หรืออำนวยการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่ง จะมีความสัมพันธ์ โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วย จุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพผลครบถ้วน

บุญทัน ดอกไธสง (2537, หน้า 1) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ การจัดการ ทรัพยากร ที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล องค์กรหรือประเทศ หรือ การจัดการเพื่อผลกำไรของทุกคนในองค์กร

ฟรีแมน (Freeman, 1992, p. 3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์กร ภาวะผู้นำและการควบคุมการทำงานของสมาชิกขององค์กรและการใช้ประโยชน์ จาก ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

บาร์โธล และมาร์ติน (Bartol & Martin, 1997, p. 6) ได้ให้ความหมาย การ บริหารว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้เป้าหมายขององค์กรประสบผลสำเร็จโดยการวางแผน การจัด องค์กร การใช้ ภาวะผู้นำและการควบคุม

เฮอร์เบิร์ต (Herbert, 1947, p. 3) ให้นิยามว่า การบริหาร หมายถึง การทำงาน ของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

นิวแมน และชาล (Newman & Charles, 1964, p. 9) อธิบายว่า การบริหารเป็น กระบวนการทางสังคมที่ประกอบด้วยชุดของกิจกรรม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและ กิจกรรมต่าง ๆ นั้น มักจะเกี่ยวข้องกับการติดต่อสัมพันธ์

สรุปว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินการที่ผู้บริหารมีหน้าที่ในการสั่งการในการ บริหารจัดการควบคุมและนำแผนที่กำหนดไว้ไปดำเนินการให้แล้วเสร็จกลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการหรืออำนวยการและการควบคุม ซึ่ง มี ความสัมพันธ์ กับทรัพยากรองค์กร (6 Ms)

2.1.2 องค์ประกอบการบริหาร

องค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. คนหรือบุคคล (Man) เป็นปัจจัยสำคัญของการบริหารงาน หน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ จำเป็นต้องมีคนที่ปฏิบัติงาน ผลงานที่ดีจะออกมาได้ต้องประกอบด้วยบุคคลที่มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบต่อองค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ

2. เงิน (Money) หน่วยงานจำเป็นที่จะต้องมีงบประมาณเพื่อการบริหารงานหากขาดงบประมาณ การบริหารงานของหน่วยงานก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมาย

3. ทรัพยากรหรือวัสดุ (Material) การบริหารจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหาร หากหน่วยงานขาดวัสดุอุปกรณ์หรือทรัพยากรในการบริหารแล้วก็จะย่อมจะเป็นอุปสรรค หรือก็ให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน

4. การบริหารจัดการ (Management) เป็นภารกิจของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาโดยตรง คือเป็นกลไกและตัวประสานที่สำคัญที่สุดในการประมวล ผลักดันและกำกับปัจจัยต่าง ๆ ทั้ง 3 ประการให้สามารถดำเนินไปได้โดยมีประสิทธิภาพจนบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานตามที่ต้องการ นักบริหารและนักวิชาการให้คำจำกัดความของคำว่า การบริหารหรือการจัดการไว้ต่างๆ กันตามทัศนะของแต่ละบุคคลที่สำคัญ

ตุลา มหาผลสุรานนท์ (2545, หน้า 113) กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารงานแบบ 6'M ประกอบด้วย Man, Money, Material, Machine, Management และ Morale รายละเอียด ต่อไปนี้

1. Man หมายถึง บุคลากร คือ ผู้ที่จะต้องเกี่ยวข้องกับระบบงาน หรือหมายถึง คนทุกคนที่เกี่ยวข้องกับระบบนั่นเอง อาจประกอบไปด้วยผู้บริหารระดับต่าง ๆ ซึ่งจะมีทั้ง ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติงาน และอาจประกอบด้วยนักวิชาการในระดับ ต่าง ๆ

2. Money หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่มีค่าเป็นเงินของระบบ ซึ่งนับเป็นหัวใจที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบ เช่น เงินทุน เงินสด เงินหมุนเวียน เงินค่าใช้จ่าย หรือ เงินรายรับ รายจ่ายต่าง ๆ เป็นต้น

3. Material หมายถึง วัสดุสินค้าหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญของระบบไม่น้อย

4. Machine หมายถึง เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ในโรงงานหรือ ในสำนักงาน

5. Management หมายถึง การบริหารระบบ การบริหารงานเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าการบริหารไม่ดีแล้วธุรกิจนั้นก็ไม่สามารถที่จะอยู่ได้ กิจการต้องล้มเลิกไปในที่สุด

6. Morale หมายถึงขวัญและกำลังใจของบุคคลในระบบ หรือหมายถึง ค่านิยมของคนที่ม่ต่อระบบหรือต่อองค์กรมากกว่า ซึ่งเป็นค่านิยมของคนในระบบที่มีขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นค่านิยมของผู้บริโภคหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง

สมคิด บางโม (2545, หน้า 62-63) ได้อธิบายองค์ประกอบของการบริหารที่สำคัญ และมีความจำเป็น ต่อองค์กร ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ที่แน่นอน กล่าวคือ จะต้องรู้ว่า จะดำเนินการไปทำไม เพื่ออะไร และต้องการอะไรจากการดำเนินการ เช่น ต้องมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการ หรือในการผลิตต้องรู้ว่า จะผลิตเพื่อใครต้องการผลตอบแทนเช่นใด ถ้าหากไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แล้วก็ไม่มีความหมายประโยชน์ที่จะบริหารการดำเนินงานต่าง ๆ จะไม่มีผลสำเร็จเพราะไม่มีเป้าหมายกำหนดไว้แน่นอน

2) ทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ วัตถุประสงค์และเครื่องมือประกอบการทำงานรวมไปถึงความสามารถในการจัดการทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ 4Ms คือ มนุษย์ (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และความสามารถในการจัดการ (Management) หรือ 6Ms ที่มีเครื่องจักร (Machine) และตลาด (Market) เพิ่มเข้ามา ซึ่งในปัจจุบันมีความจำเป็นมากขึ้น

3) มีการประสานงานระหว่างกัน หรือเรียกได้ว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน กล่าวคือ เป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมทั้งทรัพยากรในการบริหารทั้ง 4Ms หรือ 6Ms ดังกล่าว จะต้องมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน หรือกล่าวได้ว่าจะต้องมีระบบของการทำงาน ร่วมกันและที่เกิดขึ้นจริง ๆ ด้วยการนำปัจจัยทั้งหลายเบื้องต้นมาไว้ร่วมกันแล้วไม่เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างกัน การบริหารก็จะไม่เกิดขึ้น

4) ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ในการบริหารงานนั้นสิ่งที่วัดผลสำเร็จของ งานว่าบรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์ขององค์กรก็คือ ประสิทธิภาพขององค์กร หมายถึง ความสามารถขององค์กรในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรในการใช้ ทรัพยากรขององค์กรที่มีอยู่ระยะสั้น โดยเปรียบเทียบกับปัจจัยนำเข้าและค่าใช้จ่ายกับปัจจัยนำออกและรายได้ขององค์กร

สมยศ นาวิการ (2539, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การตัดสินใจและการบริหารที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานระยะยาวขององค์กร ประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์ และการควบคุมกลยุทธ์ จะมุ่งตรวจสอบประเมินโอกาสและอุปสรรคภายใน สภาพแวดล้อมภายนอก และมุ่งตรวจสอบประเมินจุดอ่อนและจุดแข็งอุปสรรคภายใน สภาพแวดล้อมภายในบริษัท

สุพิณ เกษาคุปต์ (2544, หน้า 92-93) ได้กล่าวถึง การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation Management) เป็นแนวทางการบริหาร ที่เปิดโอกาสให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด การวางแผน และการตัดสินใจในงานต่าง ๆ ที่เขามีส่วนรับผิดชอบอยู่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียกับการดำเนินงาน

ต่าง ๆ ขององค์กรใดที่ใช้นโยบายการบริหารแบบนี้เป็นการแสดงให้เห็นพนักงานได้รู้ว่าฝ่ายบริหารเห็นความสำคัญของพนักงาน ที่มีต่อความสำเร็จขององค์กร ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีมีความภูมิใจ และรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ซึ่งเป็นการจูงใจในการทำงานที่ดีวิธีหนึ่ง

คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2549, หน้า 9) ได้กล่าวถึงแนวคิด ของ เฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) นักวิชาการเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศส ผู้เป็นต้นกำเนิดในการเสนอองค์ประกอบมูลฐานของการบริหารแบบกระบวนการ 5 ประการ ที่เรียกว่า POCCC ไว้ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การสร้างทางเลือกหรือแนวทางดำเนินการไว้ล่วงหน้า เพื่อใช้ในการตัดสินใจในอนาคต
 2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างหน่วยงานและ ระบุหน้าที่โดยการผสมผสานระหว่างวัตถุ คน และเงิน
 3. การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การทำให้เกิดการดำเนินงาน ตามที่ได้มีการกำหนดไว้ ซึ่งการบังคับบัญชาที่ดีนั้นจะต้องมีการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง กล่าวคือ การยอมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถแสดงความคิดเห็นได้
 4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การรวมความพยายามของผู้ปฏิบัติงานและช่วยสนับสนุนให้เกิดการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน เพื่อให้การทำงานสำเร็จ
 5. การควบคุม (Controlling) การติดตามการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
- สรุปว่า** องค์ประกอบการบริหารเป็นการจัดระบบหน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ ให้เป็นระบบตามขั้นตอนกระบวนการ ประกอบไปด้วยบุคคล เงิน ทรัพยากรหรือวัตถุ การบริหารจัดการ ตัวสินค้าหรือวัสดุที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือในสำนักงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องใช้ในโรงงาน และสิ่งสำคัญอีกประการคือ ขวัญและกำลังใจของบุคคลในระบบ

2.1.3 กระบวนการของการบริหาร

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545, หน้า 3-5) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็น ผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งนักวิชาการทั้งหลายกำหนดขึ้น จะเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกจึงแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนเป็นอย่างดี โดยที่องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนองค์การหนึ่ง ๆ ประกอบด้วย ภารกิจ จุดหมายและแผน โดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย หรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์การและขอบข่ายงานเฉพาะขององค์การหรือที่

ทำให้ องค์การแตกต่างจากองค์การอื่น สำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคต หรือผลลัพธ์สุดท้ายที่ องค์การต้องการให้บรรลุผล ขณะเดียวกันแผนงานหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิดการกระทำ เพื่อให้ บรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การ

การจัดองค์การ (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์การนั้น การออกแบบ โครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบโครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย

การนำ (Leading) เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้ การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้นำจะเป็น ผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานของ องค์การบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติ ปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์การ

ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวิระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2534, หน้า 12) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารหรือการจัดการ คือ กระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การ ซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอน มีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน มีเงินทุน เครื่องจักร และวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบด้วย

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2545, หน้า 1-10) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารเกิดได้หลายแนวคิด เช่น โปสตันคอร์ด (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของลูเธอร์ กุลลิก (Luther Gulick) และลินดอล เออร์วิค (Lyndall Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่กระบวนการบริหารตามแนวคิดของเฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือรวมเรียกว่า พอคค์ (POCCC)

ธงชัย สันติวงษ์ ได้นำหลักการงานของ เฟรเดอริก ดับเบิลยู. เทเลอร์ (Frederick W. Taylor) (2543, หน้า 47-48) บิดาแห่งการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ได้พัฒนาการบริหารที่มีหลักเกณฑ์ ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One Best Way) สำหรับงานแต่ละอย่างคือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่ช่วยให้สามารถทำงานเสร็จลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานของงานจะต้องมีการจัดวางเอาไว้ โดยมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์ มาแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และในเวลาเดียวกันการจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่าง ๆ ก็ทำให้ตามผลผลิตทั้งหมด

2. ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาคนงาน โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของการรู้จักงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนงาน นอกจากนี้ต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธีด้วย และในการคัดเลือกคนงานจะต้องมีการพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้ คนที่มีคุณสมบัติ ที่ดีที่สุดตรงตามงานที่จะให้ทำ

3. ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงานควบคู่กับการพิจารณาคนงานนี้ คนงานจะไม่คัดค้านต่อวิธีทำงานใหม่ที่ได้กำหนดขึ้น เพราะโดยหลักเหตุผล คนงานทุกคน จะเห็นจริงถึงโอกาสที่เขาจะได้รับรายได้สูงขึ้นจากการทำงานถูกวิธีที่จะช่วยให้ได้ผลิตผลสูงขึ้น

4. การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงานฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานอย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนงานเท่านั้น จากหลักการดังกล่าว พบว่าวิธีการต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดทฤษฎีการบริหารขึ้นมาและได้เสนอแนะว่าผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็น จุดกลางของปัญหาและความสำเร็จของกลุ่มที่จะต้องรับผิดชอบนำเอาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของกลุ่มมาคิดวิเคราะห์และปรับปรุงหาทางออกให้ได้เป็นผลดีที่สุดสำหรับกลุ่มให้ดีขึ้นและมากขึ้นเรื่อย ๆ

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต) ได้กล่าวถึง การบริหารเป็นวิธีการทำให้ งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของ ผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณาของผู้บริหารให้ สำเร็จ มี 5 ประการ ตามคำย่อ ภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ

1. P คือ Planing หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต ผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร

2. O คือ Organizing หมายถึง คือ การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้าง ความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและการกระจายอำนาจ

3. S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

4. D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการ เป็นการสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ

5. C คือ Controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

สรุปว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ ต้องอาศัยหลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะทำให้งานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4 ลักษณะและความสำคัญของการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2523, หน้า 5 - 6) กล่าวว่า การบริหารนิยมใช้กับการบริหารราชการ หรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ซึ่งมีศัพท์บัญญัติว่ารัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) และคำว่า การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตาม นโยบายที่กำหนดไว้ สมพงษ์ เกษมสิน ยังให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหารมีลักษณะเด่น เป็นสากลอยู่หลายประการ ดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบ
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
5. การบริหารเป็นการดำเนินการร่วมกันของกลุ่มบุคคล
6. การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคล กล่าวคือ ความร่วมมือ (Collective Mind) จะก่อให้เกิดความร่วมมือของกลุ่ม (Group Cooperation) อันจะนำไปสู่พลังของกลุ่ม (Group Effort) ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์

7. การบริหารมีลักษณะการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล
8. การบริหารมีลักษณะเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานกับวัตถุประสงค์
9. การบริหารไม่มีตัวตน (Intangible) แต่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์

วิจิตร ศรีสะอ้าน และคณะ (2523, หน้า 4) ได้สรุปสาระสำคัญของการบริหารว่า

1. การบริหารเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. ร่วมมือกันทำกิจกรรม
3. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
4. โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

พยอม วงศ์สารศรี (2542, หน้า 3) การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นองค์การหรือรัฐบาล หรืองานธุรกิจเอกชนต่างมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างประหยัคมีประสิทธิภาพและพัฒนาอยู่เสมอองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานคือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการในบรรดาเหล่านี้เป็นที่ยอมรับกันว่า “คน” เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีค่าในแต่ละองค์การ จะมีงานที่รับผิดชอบอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมาย ดังนั้นในแต่ละองค์การจึงต้องมี “บุคคล” ซึ่งเรียกว่า ข้าราชการบ้างเจ้าหน้าที่บ้างหรือพนักงานบ้างเป็นผู้ปฏิบัติงาน งานจึงสำเร็จและได้ผลตามเป้าหมายโดยทั่วไป การเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงานในหน่วยราชการ หรือองค์การธุรกิจขนาดใหญ่ ๆ จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์เป็นอย่างดี เช่น มีการกำหนดพื้นความรู้ มีการสอบแข่งขันสอบคัดเลือก เมื่อผ่านการทดสอบแข่งขันหรือการสอบคัดเลือกได้แล้วยังกำหนดให้มีการทดลองปฏิบัติงานระยะหนึ่งก่อน เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่แล้วจะบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำอีกต่อไป แต่การบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงานดังกล่าวแม้จะมีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้อย่างดีแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นเครื่องประกันที่ดีในการคัดเลือกบุคลากรได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่เสมอไป ทั้งนี้ เพราะปัจจุบันนี้วิทยาการต่างๆ ได้เจริญรุดหน้าไปมากได้มีการค้นพบหลักการและกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าได้อย่างดีดังนั้นคนที่เคยเหมาะสมอยู่ในระยะแรกเข้าทำงานอาจกลายเป็น คนที่ไม่เหมาะสมไปได้โดยง่ายในระยะเวลาต่อมา ประกอบกับบุคลากร เมื่อปฏิบัติงานไปนานๆ อาจเกิดความเบื่อหน่าย ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานน้อยลง ดังนั้น หากได้มีการเพิ่มพูน ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญและให้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ย่อมทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น อันเป็นผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ติน ปรัชญพฤทธิ์ (2535, หน้า 8) มองการบริหารในลักษณะที่เป็นกระบวนการ โดย หมายถึง กระบวนการนำเอาการตัดสินใจและนโยบายไปปฏิบัติ ส่วนการบริหารรัฐกิจ หมายถึง เกี่ยวข้องกับการนำเอานโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ

พระเมธีธรรมาภรณ์ (2541, หน้า 2-3) กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะแห่งการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น และนักบริหารมีหน้าที่วางแผน จัดองค์กร แต่งตั้งบุคคล อำนวยการ และควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทางเดียวกันเพื่อสู่เป้าหมายที่วางไว้ ส่วนความหมายของการบริหารในทางธรรม คือ วิธีการบริหารต่าง ๆ ที่ใช้กับทั่วไปพอสรุปได้ 3 ลักษณะ แต่ที่ดีที่สุดคือ แบบถือธรรมหรือหลักการเป็นสำคัญโดยยึดเอาความสำเร็จเป็นพื้นฐานทำให้งานสำเร็จ ไม่เอาความขัดแย้งส่วนตัวมาเกี่ยวข้อง และยินดีรับคำแนะนำจากทุกฝ่าย เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถ จะได้ทั้งน้ำใจคนและผลของงาน วิธีนี้เรียกว่า “ธรรมาธิปไตย” คือ ใช้ทั้งพระเดชและพระคุณ

พระมหาเสริมชัย ขยมงคล (2541, หน้า 3) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นกายบริหาร การบริหารวัด และการปกครอง กายบริหาร คือ การดูแลรักษาตนเอง การบริหารวัด คือ การปกครอง ดูแลรักษาพระสงฆ์ สามเณรและบุคคลอื่น ๆ ที่อาศัยในวัด ส่วนการปกครองคณะสงฆ์เริ่มจากระดับวัดถึงองค์พระระดับสูงขึ้นไปในสังคมสังฆมณฑลทั่วประเทศ

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี (2550, หน้า 25-32) กล่าวว่า ผู้บริหารงานที่ดีจะต้องมีวิธีการบริหารงานที่จะทำให้ชนะใจลูกน้อง ธรรมชาติสำหรับผู้บริหารงาน คือ จะต้องมีความหนักแน่น มั่นคง และสามารถเป็นเสาหลักในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ลูกน้องได้ มีความสามารถในการแบ่งงานให้ลูกน้องทำตามความชำนาญของแต่ละบุคคลและรู้จักกระจายอำนาจให้แก่ลูกน้องได้ช่วยแบ่งเบาภาระของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารงานที่ดีจึงเป็นผู้ที่คอยดูแลภาพรวมในการทำงานของบุคคลในองค์การ

สรุปว่า การบริหารมีลักษณะเด่นเป็นสากล 9 ประการ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ บุคคล ทรัพยากร กระบวนการดำเนินการ การรวมกันของกลุ่มคน ความร่วมมือ การมีเหตุผล การตรวจสอบ และความเป็นอยู่ของมนุษย์ การบริหารงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างก็มีจุดมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบสำคัญในการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ ซึ่ง “คน” เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีค่า

ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้นจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารเพื่อบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปี ค.ศ. 1916

2.1.5 หลักการและหน้าที่ของผู้บริหาร

ฟาโย (Fayo, 1916 อ้างถึงใน ดำรง วัฒนา, 2545, หน้า 9) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับเรื่องการจัดการและจัดพิมพ์เป็น หนังสือชื่อ Administration Industrielle et Generale เป็นภาษาฝรั่งเศส โดย ฟาโย เห็นว่า หลักในการจัดการนั้นควรยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนไปตามตัวแปรต่าง ๆ เขาได้กำหนดหลักการสำหรับ ผู้บริหารไว้ 14 ประการ คือ

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Work) เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญเฉพาะด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

2. อำนาจสั่งการ (Authority) เป็นอำนาจสั่งการซึ่งเป็นอำนาจอันชอบธรรมของบรรดา ผู้ที่มีตำแหน่งเพื่อสามารถที่จะออกคำสั่งในการทำงานได้ โดยผู้ออกคำสั่งต้องมีความรับผิดชอบต่อคำสั่งในการทำงานได้

3. ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นระเบียบวินัยที่คนในองค์กรต้องเคารพและยอมรับเพื่อสร้างสภาพงานที่เป็นระเบียบและเรียบร้อย

4. หลักการ “สั่งการโดยคน ๆ เดียว” (Unity of Command) เป็นหลักการ ซึ่งคุ้นเคยในชื่อของหลัก “เอกภาพในการบังคับบัญชา” ลูกน้องจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง รวมถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานก็ต้องรายงานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง

5. การมีทิศทาง (Unity of Direction) คือ การมีทิศทาง หรือเป้าหมายเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มงานย่อย (กอง, แผนก, ฝ่าย) ในองค์การที่มีกิจกรรมแยกย่อยออกมา

6. ประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of Interests to the General Interests) เป็นประโยชน์ ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

7. หลักการตอบแทน (Remuneration) เป็นหลักการตอบแทนการทำงาน ซึ่งถือเป็นแนวทางที่คนงานจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม

8. หลักการรวมอำนาจ (Centralization) เป็นหลักการรวมอำนาจ หมายถึง ระดับมากน้อย ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ ซึ่ง ฟาโย (Fayol) เห็นว่า การใช้ อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจควรกระทำที่สายการบังคับบัญชาระดับสูงที่สุดที่เป็นไปได้ในสถานการณ์นั้น ๆ

9. การมีสายการบังคับบัญชา (Scalar Chain) เป็นการมีสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็นเสมือนห่วงโซ่หรือเส้นทางของคำสั่งและติดต่อสื่อสารใด ๆ ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องในแต่ละสายงานภายใต้โครงสร้างของแต่ละองค์การ

10. การจัดระเบียบ (Order) เป็นการจัดระเบียบหรือการจัดให้คนตลอดจนวัสดุ สิ่งของได้อยู่ในที่ที่ควรอยู่ นั่นคือ ใช้คนให้เหมาะกับงาน จัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบ และมีระเบียบ เกี่ยวกับงานพัสดุ

11. ความเที่ยงธรรม (Equity) เป็นความเที่ยงธรรมที่ ฟาโย (Fayol) กล่าวถึงหลักข้อนี้ว่า นักบริหารควรมีทั้งความยุติธรรม (Justice) และความโอบอ้อมอารี (kindliness)

12. หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคลากร (Stability of Tenure of Personnel) เป็นหลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคลากร เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน บุคลากรพัฒนานักบริหาร

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความคิดริเริ่ม หมายถึง พลังที่จะคิดให้เกิดแผนงาน แล้วทำต่อไปจนสำเร็จ จะเกิดได้ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการจูงใจ และมีความพึงพอใจในงาน

14. สามัคคีคือพลัง (Esprit De corps) เป็นภาษิตที่ว่า สามัคคีคือพลัง หมายถึง การเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมอันจะทำให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ สรุปว่า ฟาโย ได้กำหนดหลักการสำหรับผู้บริหารไว้ 14 ประการ ซึ่งในการจัดการควรรีบทบทวนและสามารถปรับเปลี่ยนตามตัวแปรต่าง ๆ ได้

ฟาโย (Fayo) ยังได้พูดถึงหน้าที่ของนักบริหาร (Administrative Duties) 16 ประการ

1. วางแผนอย่างสุขุม
2. คำนึงถึงโครงสร้างของหลักทรัพยากรและเป้าหมายทางธุรกิจ
3. กำหนดสายบังคับบัญชาตามลำดับ
4. ประสานความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
5. มีการตัดสินใจที่แน่นอน
6. เลือกคนงานอย่างมีหลัก
7. บอกหน้าที่อย่างชัดเจน
8. สนับสนุนความคิดริเริ่มและการรับผิดชอบ
9. สร้างระบบความยุติธรรม เช่น จ้างและประหยัด
10. รักษาระเบียบข้อบังคับ
11. มีการลงโทษ
12. รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือส่วนบุคคล
13. มีผู้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว
14. มีการควบคุมในทุกกิจการ
15. ควบคุมความเป็นระเบียบของบุคคลและวัตถุ
16. ไม่เคร่งครัดต่อระเบียบจนเกินไป

ลิเคิร์ท (Likert, 1977, pp. 134 -137 อ้างถึงใน สมคิด บางโม, 2537, หน้า 33) กล่าวว่า

1. การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยให้งานมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้นอีกด้วย
2. การทำงานเป็นกลุ่มใช้ในทุกระดับขององค์กร ซึ่งจะขึ้นอยู่กับหมวดเชื่อมโยงก็คือผู้บังคับบัญชาหรือผู้แทน
3. การวางแผนและการแก้ปัญหาเป็นกลุ่มให้กลุ่มตัดสินใจโดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม จะทำให้สมาชิกเกิดความพึงพอใจ ผูกพัน ยอมรับนับถือกัน

กูลิค และเรดอน (Gulick & Lydall, 1973, pp. 47 - 88 อ้างถึงใน พิมลจรรย์ นามวัฒน์, 2544, หน้า 22) เป็นนักทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มการศึกษาการจัดการตามหลักการบริหารได้เสนอหลักที่เกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่สำคัญอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผนการ จัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานและการงบประมาณหรือ เรียกสั้น ๆ ว่า “POSDCORB” ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

P = Planning หมายถึง การวางแผนงาน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้ เพื่อให้ แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้ มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน แผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ ความรู้ในทางวิทยาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้อง อย่างมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

O = Organizing หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ ซึ่งในการศึกษาบางแห่ง ก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) ด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงาน นี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of Work) เป็นกรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงานคุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง (Specialization) ก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม (Control) และหรือพิจารณาใน แง่หน่วยงาน (Organization) เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) หรือบ้างก็เรียก เป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือหน่วยงาน อื่นๆ (Auxiliary) เป็นต้น

S = Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ การจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (Personnel Administration) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานให้เหมาะสม (Competent Man for Competent Job) หรือ Put the Right Man on the Right Job กับรวมถึงการที่จะเสริมสร้าง และธำรงไว้ ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงาน และพนักงานด้วย

D = Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยการรวมทั้งการควบคุมงานและ นิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Humanrelations) และ การจูงใจ (Motivation) เป็นต้น การอำนวยการในที่นี้รวมถึงการวินิจฉัย สั่ง การ (Decision Making) ซึ่งเป็นหลักอันสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการบริหารงานและขึ้นอยู่กับ ความสามารถของผู้บังคับบัญชา หรือหัวหน้างานมาก เหตุเพราะว่าการที่จะอำนวยการให้การกิจ ดำเนินไปด้วยดีได้จำเป็นต้องมี การตัดสินใจที่ดีและมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละลักษณะ ของการตัดสินใจ

Co = Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากใน การบริหารเพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ทุกระดับ ของงานการร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของตน เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดรวมถึงการประชาสัมพันธ์(Public Relations) ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มาก การรายงานโดยทั่วไปหมายถึงวิธีการของสถาบันในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาและหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง

B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณโดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณโดยทั่วไป มักมีวงจรที่คล้ายคลึงกัน อย่างที่เรียกว่า “วงจรงบประมาณ” (Budget Cycle) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ (Executive Preparation and Submission)
2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislation Authority)
3. การดำเนินการ (Execution)
4. การตรวจสอบ (Audit)

ธงชัย สันติวงษ์ (2543, หน้า 7-8) กล่าวว่า หลักการบริหารจัดการ 4'M เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย

1. คน (Man) เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีผลต่อความสำเร็จเป็นอย่างมาก เพราะการดำเนินงานการบริหารหรือจัดการธุรกิจ หรือควบคุมเครื่องจักรกลในการผลิตต่าง ๆ ต้องอาศัยคนเป็นหลักในการสร้างสรรค์คุณภาพงาน
2. เงินทุน (Money) เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้ได้ซึ่งทรัพยากรการ จัดการอื่น ๆ ช่วยให้ธุรกิจดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินการจัดให้ ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เงินทุนที่นำมาใช้ในรูปของการซื้อเครื่องจักร สร้างอาคาร และซื้อวัตถุดิบ เป็นต้น
3. เครื่องจักรและวัตถุดิบ (Material) เครื่องจักร เป็นทรัพย์สินถาวรที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการแก่ลูกค้า ส่วนวัตถุดิบ คือ วัตถุดิบและวัสดุสิ่งของต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในกระบวนการผลิต วัตถุดิบควรจะอยู่ใกล้กับสถานประกอบการ เพื่อความประหยัดในการขนส่ง และความมั่นใจในการมีวัตถุดิบป้อนให้โรงงานตลอดปี
4. การบริหารจัดการ (Management) การบริหารจัดการธุรกิจ เป็นการดำเนินการธุรกิจตามขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การวางแผนการทำธุรกิจ การจัดองค์การ การบริหาร พนักงาน การ

อำนาจการและควบคุม โดยนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อให้ธุรกิจบรรลุความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

ทฤษฎีการบริหารของเฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ได้เสนอแนวทางการบริหาร โดยมีความเชื่อว่าเป็นไปได้ที่จะหาทางศึกษาถึงศาสตร์ที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative) ซึ่งสามารถใช้ได้กับการบริหารทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานอุตสาหกรรมหรืองานรัฐบาล โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่ทางการบริหาร (Management Functions) 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อธุรกิจ และกำหนดขึ้นเป็นแผนปฏิบัติงานหรือวิถีทางที่จะปฏิบัติเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางของการทำงานในอนาคต

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจำต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้เครื่องจักรสิ่งของและตัวคนอยู่ในส่วนประกอบที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้งานขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้

3. การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) หมายถึง หน้าที่ในการสั่งการงานต่าง ๆ ต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะกระทำให้ผลสำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้บริหารจะต้องกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดี จะต้องเข้าใจคณงานของตน จะต้องเข้าใจถึงข้อตกลงในการทำงานของคณงาน และองค์การที่มีอยู่รวมถึงจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิดทั้งขึ้นและลง นอกจากนี้ยังต้องทำการประเมินโครงสร้างขององค์การและผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเป็นประจำอีกด้วย หากโครงสร้างขององค์การที่เป็นอยู่ไม่เหมาะสมก็จำเป็นต้องปรับปรุง เช่นเดียวกัน ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาคนใดหย่อนประสิทธิภาพ การไล่ออกเพื่อปรับปรุงกำลังคนที่มีอยู่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นต้องทำ

4. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่จะต้องเชื่อมโยงงานของทุกคนให้เข้ากันได้ และกำกับให้ไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

5. การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนที่ได้วางไว้แล้ว

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่น ๆ ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ เฮนรี ฟาโยล (Henry Fayol) ว่าได้กำหนดหลักการในการบริหารจัดการขึ้น 14 ประการเป็นส่วนประกอบ สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ ดังนี้

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of Labor) เฮนรี ฟาโยล ได้เสนอว่า คณงาน ควรจะได้รับการมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติมากขึ้น หรือได้รับการกระตุ้นให้มีความรับผิดชอบในผลลัพธ์ของงานมากขึ้น ซึ่งหลักการนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์การยุคปัจจุบันได้

2. อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) แวปเบอร์ และเฮนรี ฟาโยล ได้ให้ความสำคัญของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการของแวปเบอร์จะได้มาจากตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารในสายการบังคับบัญชา ส่วนอำนาจหน้าที่แบบไม่เป็นทางการจะได้รับการยอมรับจากความชำนาญงานของบุคคล (Expertise) ความรู้ทางด้านเทคนิค (Technical Knowledge) ความมีคุณค่าทางศีลธรรม (Moral Worth) และความสามารถในการนำ (Leading) และสร้างความผูกพันกับผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนเน้นว่าอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบควรอยู่คู่กัน

3. การมีผู้บังคับบัญชาคนเดียว (Unity of Command) ฟาโยล กล่าวว่า คำสั่งสองคำสั่ง (Dual Command) อาจก่อให้เกิดปัญหาในการทำงาน เช่น การรายงานจะมีความเกี่ยวข้องในเมื่อผู้ควบคุมสองคนได้ให้คำสั่งกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพียงคนเดียว ทำให้เกิดการสับสนในบางสถานการณ์คำสั่งสองคำสั่งนี้ทำให้เกิดความยุ่งยากแก่ผู้บังคับบัญชา และทำให้เกิดการสับสนในลำดับชั้นของอำนาจหน้าที่แบบเป็นทางการ (Formal Hierarchy of Authority) การประเมินอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารในระบบผู้บังคับบัญชาสองคนจะเป็นการยาก และผู้บริหารจะไม่สนใจในความรู้สึกของผู้ใต้บังคับบัญชา มักจะโกรธและอาจไม่ให้ความร่วมมือในอนาคตถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เชื่อฟัง

4. สายการบังคับบัญชาตามอำนาจหน้าที่ (Line of Authority) เป็นสายการบังคับบัญชาจากผู้บริหารในระดับบนสู่ผู้ปฏิบัติงานในระดับล่างขององค์การความสัมพันธ์ของการจำกัดความยาวของสายการบังคับบัญชา โดยการควบคุมจำนวนของระดับในลำดับชั้นของการบริหารจัดการ จำนวนที่ดีที่สุดของลำดับชั้นการบังคับบัญชา (Hierarchy) คือความยาวของการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหารระดับสูงและพนักงานระดับล่าง รวมถึงความล่าช้าในการวางแผน (Planning) และการจัดการองค์การ (Organizing) ซึ่งการจำกัดจำนวนของระดับชั้นการบังคับบัญชาให้น้อยลงจะทำให้ปัญหาในการติดต่อสื่อสารลดลง และองค์การจะมีการปฏิบัติงานที่รวดเร็วและมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ภายในองค์การได้มีการแบ่งแยกแผนกต่าง ๆ ซึ่งแต่ละแผนกจะมีระดับชั้นการบังคับบัญชาโดยผู้บริหารในระดับกลางและระดับต้นของสาย การบังคับบัญชาแต่ละแผนก ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้จัดการในระดับเดียวกันในแผนกอื่น ๆ ซึ่งปฏิสัมพันธ์นี้ช่วยในการตัดสินใจให้เร็วขึ้น เนื่องจากผู้บริหารจะรู้จักบุคคลอื่น และรู้วิธีการในการแก้ปัญหาเพิ่มมากขึ้น สำหรับการทำงานข้ามแผนกหรือการทำงานข้ามสายนั้นเป็นการสร้างทีมงานข้ามสาย ซึ่งสามารถควบคุมโดยผู้นำของแต่ละทีม

5. การรวมอำนาจ (Centralization) เป็นการรวมอำนาจของการบังคับบัญชา ไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงขององค์การ ซึ่งอำนาจหน้าที่จะไม่ได้รวมไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงของสายการบังคับบัญชา แต่เป็นการกำหนดว่า ควรมีการรวมอำนาจไว้ที่ผู้บริหารระดับสูงเท่าไร อย่างไร และมีการ

กระจายอำนาจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและคนงานในระดับล่างอย่างไร สิ่งนี้ถือ ว่ามีความสำคัญ เนื่องจากว่าจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของพนักงานในทุกระดับขององค์การ

6. การมีเป้าหมายเดียวกัน (Unity of Direction) เป็นการออกแบบหรือกำหนดแผนในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและคนงานที่ใช้ทรัพยากรขององค์การ องค์การใดที่ไม่มี การวางแผนจะทำให้ขาดประสิทธิภาพและขาดประสิทธิผล ซึ่งจะไม่มีการมุ่งไปสู่กิจกรรมของกลุ่มหรือ กิจกรรมของบุคคล แต่การวางแผนจะเริ่มที่ผู้บริหารระดับสูงทำงานเป็นที่ร่วมกับกลยุทธ์ของ องค์การ ซึ่งจะต้องมีการติดต่อกับผู้บริหารในระดับกลางที่มีส่วนในการตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรของ องค์การอย่างไรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามกลยุทธ์ หลักการในข้อนี้ ยึดหลักว่ากิจกรรมของแต่ละ กลุ่มต้องมีจุดหมายและแผนเดียวกัน

7. หลักความเสมอภาค (Equity) ความเสมอภาคคือ ความเป็นธรรม (Justice) ความยุติธรรม (Impartiality) และความเหมาะสม (Fairness) สำหรับสมาชิกทุกคนภายในองค์การซึ่ง ในปัจจุบันพนักงานมีความต้องการความเสมอภาคมากขึ้นเป็นการจัดการที่ใช้หลักความเท่าเทียมกัน

8. การออกคำสั่ง (Order) วิธีการจัดการซึ่งอยู่ในตำแหน่งนั้นในการจัดทา เพื่อให้ องค์การได้รับประโยชน์สูงสุด และเป็นการจัดทางานให้แก่พนักงานโดยใช้ผังองค์การ (Organization Chart) เพื่อแสดงให้เห็นถึงตำแหน่งและหน้าที่ของพนักงานแต่ละคน และเป็นการชี้ชัดว่าตำแหน่งของ พนักงานแต่ละคนอาจจะมีการเลื่อนขั้นได้ในอนาคต การวางแผน เกี่ยวกับอาชีพได้รับความสนใจมาก ขึ้นในองค์การยุคปัจจุบัน เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์ถือว่า มีความจำเป็นที่จะต้องให้การฝึกอบรม (Training) และการพัฒนากำลังแรงงาน (Developing) โดยองค์การจะกำหนดตำแหน่งหน้าที่สำหรับ คนทุกคน และทุกคนจะเข้าใจตำแหน่งหน้าที่ของตน

9. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความสามารถของบุคคลในการกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยปราศจากการสั่งการจากผู้บังคับบัญชา ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้พนักงานมีความคิดริเริ่มซึ่งความ คิดริเริ่มนี้นับถือว่าเป็นจุดแข็งขององค์การ เนื่องจากจะสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ผู้บริหารมี ความต้องการทักษะ (Skill) และไหวพริบ (Tact) เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างองค์การและความ ต้องการของพนักงาน และความสามารถ (Ability) จะทำให้เกิดความสมดุล ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้วัดความ สามารถของผู้บริหารระดับสูงในการพัฒนาและการบริหารงาน

10. ความมีระเบียบวินัย (Discipline) เป็นการมุ่งให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องการ เชื่อฟัง (Obedience) อำนาจ (Power) การใช้กฎบังคับ (Application) และลักษณะของการแสดง ความนับถือออกมา สำหรับอำนาจของผู้บังคับบัญชา ความมีระเบียบวินัยเป็นบุคลิกลักษณะที่ เกี่ยวข้องกับผู้บริหารหลาย ๆ คนที่สามารถสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด และทำงาน อย่างเข้มแข็ง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ความมีระเบียบวินัยจะเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง

สมาชิกภายในองค์การกับคุณสมบัติของผู้นำภายในองค์การ และเป็นความสามารถของผู้บริหารในการที่จะปฏิบัติตามอย่างยุติธรรมอีกด้วย

11. ค่าตอบแทน (Remuneration of Personnel) การให้รางวัลประกอบด้วย โบนัส และแผนการแบ่งกำไร เป็นการช่วยกระตุ้นการทำงานของพนักงานได้ การให้หรือการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์การ ระบบรางวัล ที่มีประสิทธิภาพสามารถให้ความยุติธรรมทั้งพนักงานและองค์การ รวมทั้งสามารถกระตุ้น ผลผลิตเพิ่ม โดยการให้รางวัล เพื่อเป็นการสนับสนุนให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยยึดหลักว่าการจ่ายค่าตอบแทนควรยุติธรรมและตอบสนองความพึงพอใจสูงสุดทั้งนายจ้างและลูกจ้างเท่าที่จะทำได้

12. ความมั่นคงในงาน (Stability of Tenure of Personnel) ความมั่นคงในงานมีความสำคัญต่อการจ้างงานระยะยาว เมื่อพนักงานอยู่ในองค์การซึ่งมีแนวโน้มจะทำงานเป็นทีมเป็นระยะเวลานาน โดยพยายามพัฒนาทักษะ และปรับปรุงความสามารถในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรขององค์การ การจ้างงานระยะยาวเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้อธิบายการประสบความสำเร็จของบริษัทขนาดใหญ่ในญี่ปุ่น

13. ผลประโยชน์ส่วนตัวมีความสำคัญน้อยกว่าผลประโยชน์ขององค์การ (Subordination of individual interests to the common interest) ผลประโยชน์ขององค์การถือว่าเป็นประโยชน์ของทุก ๆ คนหรือของทุกกลุ่มในองค์การในขณะที่องค์การยังดำเนินกิจการอยู่ จะต้องมีการกำหนดผลประโยชน์เพื่อให้เกิดความยุติธรรมระหว่างองค์การและสมาชิกภายในองค์การ

14. ความสามัคคี (Esprit de corps) เป็นความรู้สึกร่วมกันของสมาชิกภายในองค์การที่ช่วยสนับสนุนการทำงานของสมาชิกในกลุ่มในการออกแบบประยุกต์ของอำนาจหน้าที่ตามลำดับชั้นภายในองค์การ และสิทธิในการสั่งการ หรือการบริโศค และความร่วมมือกัน ถือว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญในการที่ทำให้องค์การบรรลุผลสำเร็จและมีการพัฒนาความสามัคคีจะสามารถบรรลุผลสำเร็จได้หากมีการติดต่อกันระหว่างผู้บริหารและคนงาน โดยการติดต่อเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่สำคัญ เพราะความสามัคคีคือพลัง เมื่อสมาชิกมีความสามัคคีกันสูงก็จะทำให้องค์การมีความแข็งแกร่ง

ดิณ ปรัชญพฤทธิ ได้เสนอภารกิจ สำคัญในการบริหารไว้ 7 ประการ คือ

1. การวางแผน หมายถึง การกำหนด โครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องลงมือปฏิบัติตามลำดับ วางแนววิธีปฏิบัติพร้อมด้วยวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. การจัดองค์การ หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหารโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจนพร้อมด้วยกำหนดลักษณะ และวิธีการติดต่อสัมพันธ์ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นลงไป

3. การจัดคนเข้าทำงาน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวบุคคลของหน่วยงาน การบริหารบุคคลดังกล่าว รวมถึงแต่การแสวงหาคนทำงานมาบรรจุ การแต่งตั้ง การฝึกอบรม และการพัฒนาบุคคล การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น ลดขั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากงาน และการบำรุงรักษาสภาพของการทำงานให้ดี และมีประสิทธิภาพให้คงอยู่ต่อไป

4. การสั่งการ หมายถึง การอำนวยการหรือการวินิจฉัยสั่งการหลังจากการได้วิเคราะห์และพิจารณาโดยรอบคอบ รวมทั้งการติดตามดูแลให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ

5. การประสานงาน หมายถึง การประสานงานหรือติดต่อสัมพันธ์กับหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์การเพื่อก่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน สามารถทำงานประสานความกลมกลืนกัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักขององค์การ

6. การรายงาน หมายถึง การเสนอรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาหรือยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข้องทั้งบนและล่าง เพื่อทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะสะดวกแก่การประสานงานอื่นจะเป็นการสร้างความสำเร็จอันดีร่วมกัน ตลอดจนเป็นการบำรุงขวัญไปในตัวด้วย

7. การงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรทรัพยากร หรือการทำงานงบประมาณการเงินวางแผนหรือโครงการในการจ่ายเงิน การบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงิน โดยรอบคอบและรัดกุม

สรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคมที่ผู้บริหารใช้สำหรับตัดสินใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารหน่วยงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย โดยการดำเนินการดังกล่าวนี้ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน ซึ่งกระบวนการบริหารเป็นภารกิจที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามลำดับขั้นตอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร ในการบริหารผู้บริหารจะต้องทำ มีหน้าที่สำคัญอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ

2.2 หลักพรหมวิหารธรรม

อันดับแรกเพื่อให้ชัดเจนว่าเราจำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับหลักพรหมวิหารธรรมเสียก่อนว่าคืออะไร เพื่อตอบคำถามที่ว่า หลักพรหมวิหารธรรมสามารถใช้กับใครได้บ้าง ความหมาย คำว่าพรหม คือ ผู้ประเสริฐ เข้าใจกันส่วนมาก พรหมมีวิมานอยู่ส่วนหนึ่งต่างหากจากพวกเทพ ไม่มี คู่ครองเหมือนพวกเทพ อยู่คนเดียว พวกพราหมณ์ถือว่าเป็นต้นวงศ์ของพวกเขา ทางพุทธศาสนาก็เกี่ยวข้องกับเรื่องพรหม อยู่หลายที่ ผู้บำเพ็ญตนได้ฌานสมาบัติก็ว่าตายไปเป็นพรหม ส่วนใหญ่พระพุทธเจ้ามุ่งให้ทุกคนประพฤติธรรมที่จะทำให้เป็นพรหมมากกว่า คำว่า วิหารธรรม คือ ธรรมเป็นเครื่องอยู่ หมายถึง เอาใจเข้าหาธรรมะ หรือเอาธรรมะเข้ามาไว้ที่ใจ พุดง่าย ๆ ก็คือ ทั้งเนื้อทั้งตัวมีธรรมะ พรหมวิหาร 4 หมายถึง คุณธรรมสำหรับเป็นที่อยู่ของจิตใจแห่งพรหม คือผู้ใหญ่หรือผู้ประเสริฐ เป็นธรรม เป็นที่อยู่

ซึ่งมีทั้งความดีและความสุข โดยให้ผู้ปฏิบัตินำไปใช้ตั้งนี้ขึ้นแรกให้ปฏิบัติด้วยจิตคิดเกื้อกูลแผ่ออกไปใน สัตว์บุคคลทั้งหลาย คือ เมตตาซึ่งมีอาการเป็นความคิดเกื้อกูล ต่อจากนั้นเมื่อได้เห็นหรือได้ยินหรือได้ คิดว่าเรามีความทุกข์เดือดร้อนก็ปฏิบัติช่วยบำบัดทุกข์ให้คือ กรุณาซึ่งมีอาการช่วยบำบัดทุกข์จากนั้น ครั้นได้เห็นเรามีสุขไม่ทุกข์ก็พลอยยินดีบันเทิงใจ คือ มุทิตาซึ่งมีอาการพลอยยินดีและเมื่อไม่มีกิจที่ ควรจะทำต่อไปก็อุเบกขา คือดูอยู่เฉย ๆ

พรหมวิหาร 4 ถือได้ว่า เป็นหลักพื้นฐานทางจิตของชนชั้นผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง ผู้เป็นหัวหน้า เช่น พ่อ แม่ ครูอาจารย์ ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่ บุคลากร พนักงาน ฯลฯ และในที่นี้หมายความว่า พรหมวิหารเป็นหลักธรรมพื้นฐานของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์

พระผู้มีพระภาคตรัสสอนให้เจริญเมตตาภาวนา (ไมตรีจิต คิดจะให้ เป็นสุข) ซึ่งจะเป็นเหตุ ให้พยาบาล (ความคิดปองร้าย) ได้ กรุณาภาวนา (เอ็นดู คิดจะช่วยให้พ้นทุกข์) ซึ่งจะเป็นเหตุให้ละวิเส หา (การคิดเบียดเบียน) ได้ มุทิตาภาวนา (พลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี) ซึ่งจะเป็นเหตุให้ละอริ (ความไม่ ยินดีหรือริษยา) ได้ อุเบกขาภาวนา (วางใจเป็นกลาง) ซึ่งจะเป็นเหตุให้ละปฏิฆะ (ความขัดใจ) ได้ อสุภ ภาวนา (เห็นความไม่งาม) ซึ่งจะเป็นเหตุให้ละราคะ (ความกำหนัดยินดี) ได้ อนิจจสัญญาภาวนา (กำหนดหมายสิ่งที่ไม่เที่ยง) ซึ่งเป็นเหตุให้ละอสมิสมานะ (ความถือตัวถือตน) ได้ ในที่นี้มีผู้ให้ ความหมายพรหมวิหารไว้หลายอย่าง ดังนี้

2.2.1 ความหมายของพรหมวิหาร

คำว่า “พรหมวิหาร” เป็นคำภาษาบาลี แปลว่า ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างพรหม หรือ ของท่านผู้ใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย 2 ศัพท์ คือ

- 1) พรหม หมายถึง พรหม หรือท่านผู้ใหญ่
- 2) วิหาร หมายถึง เป็นเครื่องอยู่ (สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, 2529, หน้า 321)

เมื่อนำ 2 ศัพท์มารวมกันตามหลักทางภาษา “พรหมวิหาร” จึงหมายถึง ธรรมเป็น เครื่องอยู่ของพรหม หรือธรรมประจำใจของพรหม

แสง บุญเฉลิมวิภาส (2543, หน้า 66) พรหมเป็นเทพเจ้าสูงสุดในศาสนาพราหมณ์ ที่สร้างโลกและอภิบาลโลกตามทัศนะของพราหมณ์ เพราะถือว่ามนุษย์เมื่ออยู่กันไปพอลงกับหนึ่งโลก จะพินาศ และพระพรหมจะสร้างโลกขึ้นมาใหม่ และจะลิขิตชีวิตมนุษย์ว่าจะเป็นอย่างใดแต่ทัศนะ ของพระพุทธศาสนาถือว่ามนุษย์ทุกคนมีส่วนรับผิดชอบในการสร้างสรรค์และอภิบาลสังคมด้วยเหตุนี้ ทุกคนต้องทำตัวให้เป็นพรหม หรือคุณธรรมความเป็นพรหม และในการปฏิบัติในลักษณะนี้ เป็นการ สร้างสรรค์ตนเองด้วยหลักพรหมวิหาร และพรหมวิหารเมื่อนำมาใช้กับมนุษย์ ในฐานะที่มนุษย์ สามารถสร้างสรรค์และอภิบาลโลกได้ด้วยตัวมนุษย์เอง

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต, 2551, หน้า 124 -125) ให้ความหมายของ พรหมวิหารธรรม คือ ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตแบบหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ นอกจากนี้ พรหมวิหารนี้ บางทีแปลว่า ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม, ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างพรหม, หรือธรรมประจำใจที่ทำให้เป็นพรหมหรือให้เสมอด้วยพรหม หรือ ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของท่านผู้มีคุณยิ่งใหญ่

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน ป.ธ. 9) (2527, หน้า 4 - 24) ได้ให้ความหมายของ พรหมวิหาร 4 หมายถึง ธรรมเครื่องอยู่ของผู้ใหญ่ ผู้ไม่มัวหมองในศีล ในธรรม ในวินัย คือพรหมวิหาร เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จะให้เกิดผลเป็นประโยชน์ได้จริงจะต้องทำให้คุ้นใจ คือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับใจ

พระมหาสมชาย สิริจนฺโท (2547, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของหลักพรหมวิหาร 4 ว่าคือการเจริญจิตภาวนาโดยธรรม ที่พึงแผ่ออกไปในสรรพสัตว์ทั้งหลายโดยมีสติอย่างสม่ำเสมอ ไม่ประมาทไม่จำกัดขอบเขต โดยมากเรียกว่า พรหมวิหาร 4 แปลว่า ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างประเสริฐหรือคุณธรรมประจำตัวของท่านผู้มีจิตใจกว้างขวางยิ่งใหญ่

หลวงเทพรัตนานุกิษฏ์ (ทวี ธรรมธัช ป.9, 2534, หน้า 429) พรหมวิหาร แยกศัพท์ได้ดังนี้ พรหม + วิหาร การประกอบศัพท์มีดังนี้ พรหม ศัพท์ แปลว่า พรหม วิ อุปสัคค์ หร ธาตุ ในความหมาย หรณ = เป็นอยู่ วิหาโร มีอรรถวิเคราะห์ว่า วิหริติ เตนาคติ วิหาโร (ชโน) แปลว่า ชนยอมอยู่ด้วยธรรมนั้น เหตุนั้น ธรรมนั้น ชื่อว่าเป็นเครื่องอยู่แห่งชน (ณ ปัจจัยในกิตติกิจปัจจัย ปัจจัยแห่งนามกิตติ เป็นกัตตุรูป กรณสาธนะ) พรหม + วิหาโร = พรหมวิหาโร เป็นศัพท์สมาส

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2543, หน้า 148) กล่าวว่า พรหมวิหาร คือ ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2545, หน้า 20) ได้ให้ความหมายของพรหมวิหารว่า “พรหมวิหาร หมายถึง ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐหรือผู้มีจิตใจยิ่งใหญ่ กว้างขวางดุจพระพรหม 4 อย่าง”

พระวีรวัฒน์ รอดสุโข (2545, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของพรหมวิหารว่า “พรหมวิหาร หมายถึง ธรรมเป็นเครื่องอยู่อย่างประเสริฐของมนุษย์ คอยกำกับความประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้องและให้ความเอื้อเฟื้อแผ่ต่อเพื่อนมนุษย์”

สรุปได้ว่า พรหมวิหาร หมายถึง ธรรมเป็นเครื่องอยู่ของพรหม หรือธรรมประจำใจของพรหม หรือธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ

2.2.2 องค์ประกอบของพรหมวิหาร

ก่อนที่จะกล่าวถึงองค์ประกอบของพรหมวิหารธรรม ควรทราบถึง คุณสมบัติของพระพรหม และคุณสมบัติของมนุษย์ที่ปฏิบัติแล้ว ก็สามารถทำให้มนุษย์มีคุณสมบัติเทียบเท่าพรหม คุณสมบัติของพระพรหม คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา คุณสมบัติอันเป็นหลักธรรมทั้ง 4 ประการนี้ รวมกันเข้ากลายเป็น พระพรหม คุณสมบัติของมนุษย์ที่ปฏิบัติได้แล้วก็เทียบเท่ากับ พรหม ก็คือ พรหมวิหารธรรม การที่มุ่งศึกษาจะเห็นได้ว่า ปัจเจกชนที่ประพฤติตามพรหมวิหาร ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ ที่มีส่วนในการสร้างสรรค์โลกและอภิบาลโลก อย่างไรก็ตาม เมื่อทราบถึงคุณสมบัติอันเป็นหลักธรรมของพระพรหม และคุณสมบัติของมนุษย์ที่ทำให้เป็น “พรหม” แล้ว ควรเข้าใจองค์ประกอบของพรหมได้ง่ายขึ้น และองค์ประกอบของพรหมวิหารแบ่งออกเป็น 4 อย่าง คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน ป.ธ. 9., 2527, หน้า 4 - 24) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพรหมวิหารธรรม หรือพรหมวิหาร มี 4 ประการ คือ

1) เมตตา เป็นเรื่องของจิตใจ เพราะเป็นความปรารถนา คือ ปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข ไม่มีอะไรแตกต่างในความเป็นชีวิต ทั้งผู้อื่น สัตว์อื่นและตนเอง คือ ผู้ใดจะให้อะไรใคร ผู้นั้นจะต้องมีเสียก่อน ผู้ไม่มีจะให้กับไม่ได้ จะปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุขก็เช่นกัน ถ้าตนเองไม่เป็นสุข จะมีความสุขที่ไหนไปแผ่ให้คนอื่น เมตตาที่ถูกต้องจะต้องออกจากใจที่อ่อนละมุน เป็นใจที่สงบจากความทุกข์ความร้อน สงบจากความโลภความโกรธ ความหลง ใจที่กำลังทุกข์ร้อนด้วยความโลภความโกรธ ความหลง จะไม่มีพลังเมตตาเลย ตรงกันข้ามกลับมีแต่ความไม่เมตตาแม้แต่กับตนเอง เพราะทำให้ตนเองร้อน ไม่มีความสุข คนใจดีคนเดียวสามารถทำให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขได้มากมาย เช่นเดียวกับคนไม่ดีคนเดียว ก็สามารถทำให้เกิดความทุกข์ความร้อนได้มากมาย เมตตาต้องอาศัยปัญญา เพราะปัญญาเท่านั้นที่จะช่วยพิจารณาได้ถูกต้อง ว่าควรแสดงเมตตาต่อผู้ใดอย่างไร เมื่อใดจึงจะเป็นคุณไม่เป็นโทษ การลงโทษบุตรธิดากระทำผิดเพื่อให้สำนึก ก็เป็นเมตตากรุณาของมารดาบิดา การไม่ลงโทษกลับเป็นการไม่เมตตากรุณา

2) กรุณา เป็นเรื่องทางกาย เพราะเป็นการช่วยเหลือ คือ ช่วยให้พ้นทุกข์ คือมีทั้งทุกข์กายทุกข์ใจ แต่ที่จริงเมตตาและกรุณาไปด้วยกันแยกกันไม่ออก ที่เป็นธรรม เป็นพรหมวิหารธรรมอย่างยิ่งคือ ช่วยเหลือพ้นทุกข์ทางใจ เห็นใครทุกข์ อย่างนิ่งดูตาย ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อช่วย นั่นคือ กรุณา ช่วยเหลือพ้นทุกข์และต้องช่วยให้ถูก อย่าให้ผิดศีล อย่าให้เป็นการเบียดเบียนใครดังพระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ว่า “การให้ธรรมทานชนะการให้ทั้งปวง” คือเป็นการช่วยที่เหนือการช่วยทั้งปวง เป็นการช่วย

ให้พ้นทุกข์ทางใจ ใจที่มีธรรมเพียงไรจะพ้นจากความทุกข์มีความสุขเยือกเย็นเพียงนั้น ผู้ใช้ธรรมคือปฏิบัติเป็นตัวอย่าง ให้เห็น บอกเล่า สั่งสอนอบรม ให้เกิดธรรม

3) มุทิตา คือ พลอยยินดีด้วยกับตนเองและผู้อื่นได้ดีมีความสุข ซึ่งจะนำไปสู่ความดีอีกชั้นหนึ่ง ถ้ารู้จักคิดให้ถูก ให้รู้จักตั้งใจสงวนรักษาความดีความสุขที่ได้นั้นไว้และเพิ่มพูนให้ยิ่งขึ้น ไม่ทะเยอทะยานให้ยิ่งขึ้นจนเกินไป เช่นได้ดีเพียงนั้นแล้วก็ยินดีกับการได้ดีเพียงนั้นของตน อย่าไม่พอใจ เพราะต้องการยิ่งไปกว่านั้น การพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุข ผลดีที่จะเกิดขึ้นนั้นเราเองจะเป็นผู้ได้รับก่อนใครทั้งหมด ความพลอยยินดีด้วยกับความริษยาให้ความร้อนเย็นผัดกัน ขณะที่ใจเกิดความยินดีเราเองนั้นแหละสบาย ขณะที่ใจเกิดความยินร้ายริษยา เราเองนั้นแหละทุกข์ร้อน ฉะนั้น การพลอยยินดีด้วยเมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุขจึงเป็นสิ่งที่ควร

4) อุเบกขา คือ วางใจเฉย วางใจเป็นกลาง ไม่ยินดียินร้าย เมื่อสุดวิสัยจะเมตตากรุณาได้แล้วก็ยังไม่เกิดผลดี ยังช่วยให้เขาเป็นสุข พ้นจากความทุกข์ไม่ได้ จึงใช้อุเบกขาปลงใจลงให้ได้ว่าทำได้ที่สุดความสามารถแล้ว ได้เมตตากรุณาถูกต้องแล้ว ผลเป็นเช่นไรก็จำต้องอุเบกขา ถ้าไม่อุเบกขา ปลอ่ยใจให้ดีขึ้นร้อนเร่าเพราะปรารถนาจะช่วยให้ได้ผล เช่นนี้เป็นการผิด เป็นการขาดเมตตากรุณาในตนเอง

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต, 2551, หน้า 124) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของพรหมวิหารธรรม หรือพรหมวิหาร มี 4 ประการ คือ

1) เมตตา หมายถึง ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า

2) กรุณา หมายถึง ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันที่จะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์

3) มุทิตา หมายถึง ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีความสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีความสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป

4) อุเบกขา หมายถึง ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือ มีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตาชั่ง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้ง รู้จักวางเฉยสงบใจมอง ในเมื่อไม่มีกิจควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบของตน

พระมหาสมชาย สิริจนโท (2547, หน้า 41) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของพรหมวิหารธรรม หรือพรหมวิหารแยกออกได้ 4 ประการ คือ

1) เมตตา คือ ความรัก ปรารถนาดี มีไมตรี อยากให้สรรพสัตว์มีความสุขถ้วนหน้า

- 2) กรุณา คือ อยากให้ช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากภาวะแห่งทุกข์
- 3) มุทิตา คือ ความพลอยยินดี เมื่อผู้อื่นได้ดีมีสติแช่มชื่นเบิกบาน
- 4) อุเบกขา คือ มีใจเป็นกลางวางเฉยในอิฏฐารมณ์ และอนิฏฐารมณ์แล้วปราศจากอคติ คือ มีรัก มีเกลียด

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้มีพรหมวิหารที่ถูกต้องแท้จริงคือ มีเมตตาประกอบด้วย อุเบกขา มีกรุณาประกอบด้วยอุเบกขา มีมุทิตาประกอบด้วยอุเบกขา และมีอุเบกขาที่พร้อมด้วย เมตตา กรุณา และมุทิตา ผู้มีพรหมวิหารที่แท้จริงต้องมีธรรมทั้ง 4 ประการพร้อมบริบูรณ์คือ ถ้าไม่มี เมตตา กรุณา ก็จะมีใจโหดเหี้ยม ไม่มีมุทิตาก็จะมีอิฉาวิชา ไม่มีอุเบกขาก็จะไม่รู้จักวางเฉย ไม่รู้จักปล่อยวางยึดมั่นอยู่ ย่อมเป็นความไม่สวยงามของจิตใจ ไม่เป็นที่พึงปรารถนา ถ้าปฏิบัติให้สมบูรณ์ได้ จะให้คุณประโยชน์อย่างเต็มที่แก่ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งแยกพิจารณาในแต่ละข้อ ดังนี้

1) เมตตาพรหมวิหาร

เมตตาพรหมวิหาร คือ หลักแห่งการมีใจที่เปี่ยมด้วยความรัก ความมีไมตรี ความปรารถนาดี ความอยากให้ผู้อื่นมีความสุขและประสบแต่สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ ซึ่งโดยความหมายก็ได้แก่ ความเป็นมิตรต่อกันนั่นเอง ซึ่งความเป็นมิตร หมายถึง การที่ปัจเจกชนคนหนึ่งซึ่งปรารถนาดีต่อผู้อื่น หรือปรารถนาให้ผู้อื่นตลอดจนสรรพสัตว์อื่น ๆ มีความสุข ประสบแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ ปัจเจกชนในลักษณะนี้ ถือได้ว่า เป็นบุคคลที่ชื่อว่า มิตร เช่น พ่อ แม่ ดังพุทธภาษิตว่า “มารดาชื่อว่าเป็นมิตร ในเรือนของตน” หรือ “สหายเป็นมิตรของผู้มีความต้องการเนื่อง ๆ”

พระธรรมกิตติวงศ์ (2541, หน้า 8) ได้กล่าวว่า เมตตา คือความจริงใจ ความรัก และความปรารถนาดีต่อผู้อื่นโดยไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ดูได้จากสีหน้าที่บ่งบอก คือ ยิ้มแย้มแจ่มใสและดูจากการกระทำที่มุ่งหวังให้ผู้อื่นมีดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

พระมหาสมชาย สิริจนโท (2547, หน้า 41) ได้ให้ความหมายของ เมตตา ว่าคือ ความรัก ปรารถนาดี มีไมตรี อยากให้สรรพสัตว์มีความสุขถ้วนหน้า

พระชัยชนะ ธมมทินโน (นาทองไชย) (2548, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของ เมตตา คือ ความปรารถนา อยากให้เขามีความสุข มีจิตอันเป็นไมตรี ต้องการให้เขามีความร่มเย็นในมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

พระราชพรหมยาน (2538, หน้า 43 - 44) ได้ให้ความหมายของเมตตา คือ ความรัก เรามีความรู้สึกรักคนและรักสัตว์และก็มีความรักเสมอเรา ไม่คิดเป็นศัตรูกับใคร

दनัย ไชโยธธา (2544, หน้า 146 - 147) ได้ให้ความหมายของ เมตตา ว่าคือ ความปรารถนาดีต่อผู้อื่นให้มีความสุข ความสำเร็จ และความเจริญรุ่งเรืองตามสมควรแก่อัตภาพ บุคคลที่เป็นใหญ่จริง ๆ จะต้องแผ่ความรักให้กว้างขวางตั้งแต่รักตนเอง รักบิดามารดา ญาติพี่น้อง มิตรสหาย ศัตรู และสัตว์ทั่วไปเพื่อสร้างมิตรภาพและเห็นคุณค่าของชีวิตมากขึ้นจนไม่กระทำความชั่ว

พิลิฐุ เจริญสุข (2543, หน้า 118) ได้กล่าวว่า เมตตา คือ แผ่เมตริจิตสนิทสนมกับผู้น้อยหวังความดีความงามแก่เขา กล่าวสั้น ๆ ก็คือ ความปรารถนาจะให้เขาเป็นสุขนั่นเอง ตั้งใจให้พ้นจากอันตรายและจากความอาฆาตบาดหมางใจกันให้สามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหวังให้เขาเจริญด้วยความรู้ความสามารถอันเป็นทางให้เกิดลาภยศ และชื่อเสียงรักษาตนให้ได้รับความสุขโดยสวัสดิ์ คุณธรรมข้อนี้ย่อมเป็นเครื่องบำรุงอวัยวะให้คิดเอื้อเพื่อแผ่แก่กันและชำระล้างเสียได้ซึ่งมลทิน คือ ตัวยุบาท ความคิดคร่ำประโยชน์ และความสุขของคนอื่นด้วยอำนาจความโกรธ เมื่อมีพยาบาทอยู่ในดวงจิตแล้ว ย่อมชักจูงการทำ การพูด และการคิดให้วิปริตไปในทางที่ไม่ดี ทำให้หมู่หรือสมาคมเสื่อม แต่ถ้ามีเมตตาอยู่ในดวงจิตแล้วก็จะรักษาน้ำใจไม่ให้เกิดวิปริตไปในทางที่เสียหายได้

จากทัศนะเกี่ยวกับเมตตาสรุปได้ว่า เมตตา คือ ความเมตตาที่แผ่เมตริจิตสนิทสนมกับผู้น้อยปรารถนาให้บุคคลมีความสุขให้บุคคลพ้นอันตราย ให้มีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน กำจัดพยาบาทอาฆาตแค้นที่อยู่ในจิตใจแล้วย่อมชักจูงการคิด การพูด การทำในทางวิปริตให้หมดสิ้นไป นักบริหารต้องมีความรักความเมตตา ความหวังดีแก่เพื่อนร่วมงาน นักบริหารต้องรู้จักมองในแง่ดีหรือส่วนที่ดีของเพื่อนร่วมงาน มองส่วนเสียบ้างต้องรู้จักมองข้ามและให้อภัย เมื่อพบส่วนดีก็จดจำไว้เพื่อใช้คนให้เหมาะกับลักษณะที่ดีของเขาได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร จำต้องมอบความเป็นกันเอง กล่าวคือ มอบความเป็นมิตร มีจิตเมตตาต่อผู้อื่นเสมอเหมือน บิดา มารดา มีต่อบุตร หรือสหายมีต่อเพื่อน เพราะบุคคลที่วานี้ ถือได้ว่าเป็นรูปแบบของการปรารถนาให้บุคคลหรือสรรพสัตว์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ดีและเพื่อเป็นพื้นฐานของความเข้าใจที่ซัดแจ้งยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึง หลักเมตตาพรหมวิหาร ซึ่งหมายถึง ความรัก ความปรารถนาดี ใน 2 ลักษณะ คือ ความรักแท้ กับความรักเทียม

1.1) เมตตาแท้

ความรักแท้หรือความปรารถนาดีแท้จริง คือ ความรัก ความปรารถนาดี ความอยากให้คนที่รักมีความสุข และประสบแต่สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์ เป็นความรักที่บริสุทธิ์ รักโดยอาการแผ่แผ่ความปรารถนาดี ทำให้ใจเปิดกว้าง ปล่อยใสเบิกบาน ต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข และอยากทำทุกอย่างให้เขามีความสุขในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเสียสละ สละความสุขส่วนตัว คือ ไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นความหมายที่สำคัญของคำว่า ความรักแท้ และความรักแท้มีชื่อพิเศษเรียกว่า เมตตา หรือ ความรักที่ต้องการให้คนอื่นเป็นสุข

ผู้ที่มีความรัก ความปรารถนาดีแท้จริงเท่านั้นจึงจะเป็นผู้มีความสุขอย่างแท้จริง และยังสามารถนำบุคคลอื่นให้มีความสุขได้อีกด้วย เช่นเดียวกับความรักของ บิดามารดา รักลูก คืออยากให้ลูกเป็นสุข เมื่อลูกมีความสุข บิดามารดาก็สุขด้วย ดังนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในองค์กร จึงเทียบเท่ากับ บิดามารดา กล่าวคือ เป็นบุคคลชั้นผู้ใหญ่ ที่ต้องคอยกำจัดทุกข์ บำรุงสุขของผู้อื่นด้วยความรักความ

ปรารถนาดี ดังที่กล่าวมานี้ เป็นความรัก ความปรารถนาดี โดยเมตตาที่มีกุศลจิตในทางตรงข้าม ยังมีเมตตาในลักษณะที่เป็นอกุศลจิต หรือเมตตาเทียม หรือเมตตาไม่จริง

1.2) เมตตาเทียม

ความรักเทียม หรือความปรารถนาดีไม่จริงแท้ คือ ความรักความปรารถนาดีที่เป็นอกุศล เป็นความเห็นแก่ตัว เช่น ความรักของชายหนุ่มและหญิงสาว ซึ่งเป็นความรักใคร่มีเยื่อใยเฉพาะบุคคล เน้นความสำคัญในรูป รส กลิ่น เสียง และโผฏฐัพพะของกันและกัน เช่น อยากเห็น อยากสัมผัส อยากได้ยิน ซึ่งความรักที่ว่านี้ เมื่อพิจารณาตามพระพุทธศาสนา ถือได้ว่า เป็นความรักของปุถุชนที่เห็นผู้อื่นเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความสุขให้แก่ตน เป็นความรักที่เห็นแก่ตัว ถ้าหากว่าผู้ใดมีพื้นฐานทางจิตใจในลักษณะนี้ นั่นก็หมายความว่า ในการปฏิบัติงาน ความเสียหายจะตามมาไม่ช้าก็เร็ว เพราะบุคคลนั้น เมื่อผู้อื่นตอบสนองให้ตนเองได้ก็ดีไป แต่เมื่อไม่สามารถตอบสนองให้กันและกันได้ ก็หมายความว่า เมตตาเทียมหรือความรักชนิดนี้ ก็จะเสื่อมหายไป และจะเกิดผลเสียหายตามมานั่นเอง

สรุปได้ว่า หลักเมตตาพรหมวิหารที่กล่าวมา เมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาดีที่ไม่มีเงื่อนไข กล่าวคือ ในเมื่อไม่เป็นแต่เพียง ความรัก ความปรารถนาที่จะได้แต่เพียงฝ่ายเดียว หรือแม้แต่ ความรักที่หวังผล ก็ยังถือว่าไม่ดี เพราะเป็นความรักที่ยังไม่สมบูรณ์ ฉะนั้น ผู้ที่ปฏิบัติงาน จึงควรเว้นความประพฤติในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้เพราะ เป็นปฏิปักษ์ต่อการปฏิบัติงานอย่างร้ายแรง เป็นความรักที่เป็นอกุศล เป็นความรักที่เกิดจากบุคคล เช่น ตัณหา ราคะ เป็นความรักที่มีเงื่อนไขสำหรับตนที่ได้ใช้ประโยชน์หรือเสพความสุข และเมื่อเว้นจากการประพฤติดังกล่าวได้แล้ว ผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานก็ควรปฏิบัติตนให้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งเมตตาที่จริงแท้ กล่าวคือ มีความรักที่บริสุทธิ์ เป็นความรักที่เกิดจากปัญญาที่สุขุมลุ่มลึก เป็นความรักที่ไม่มีเงื่อนไขหรือหวังผลตอบแทน พร้อมทั้งจะเสียสละความสุขส่วนตัวให้แก่เพื่อนร่วมโลก ด้วยความรัก ความปรารถนาดี ซึ่งในลักษณะดังกล่าว คือ ความรักที่ไม่ก่อให้เกิด ความทุกข์แก่ใคร ๆ เพราะเป็นความรักที่ไม่เจือด้วยอกุศล ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานจึงควรพัฒนาตนให้มีความรักประเภทนี้ให้มาก ๆ ทั้งนี้เพื่ออภิบาลโลกและสังคมที่ดำรงตนนั่นเอง

2) กรุณาพรหมวิหาร

กรุณาพรหมวิหาร คือ หลักแห่งใจที่เปี่ยมไปด้วยความสงสารแก่ทุกฝ่าย ความปรารถนาให้เขาพ้นจากความทุกข์ ซึ่งเป็นความเดือดร้อนและความลำบากต่าง ๆ ที่เกิดได้กับปัจเจกชนทั่วไป ฉะนั้น บุคคลผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติงานเมื่อได้ประสบพบเห็นความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ไม่ควรนิ่งเฉย และผู้ที่มีความกรุณาเป็นพื้นฐานทางจิตใจย่อมเกิดหวั่นไหว เพราะถูกความกรุณากระตุ้นเตือน ก็หมายความว่านั่นเป็นแรงปรารถนาที่ต้องการจะช่วยเหลือให้เขาเหล่านั้น พ้นจากความทุกข์

พระธรรมกิตติวงศ์ (2541, หน้า 8) ได้กล่าวว่า กรุณา คือ ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจก็ทนอยู่ไม่ได้ ต้องแสดงออกมาด้วยการเข้าช่วยเหลือเจือจุนด้วยความเต็มใจเสมอ ในทำนองสุขก็สุขด้วยนั้นเทียว

พระมหาสมชาย สิริจนโท (2547, หน้า 41) ได้กล่าวว่า กรุณา คือ การอยากให้ช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากภาวะแห่งทุกข์

พระชัยชนะ รมมทินโน (นาทองไชย) (2548, หน้า 37) ได้กล่าวว่า กรุณา คือ ความสงสาร คิดช่วยให้เขาพ้นทุกข์ ใฝ่ใจในการปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากของมนุษย์ และสรรพสัตว์ทั้งหลาย

พระราชพรหมยาน (2538, หน้า 43 - 44) ได้ให้ความหมายของ กรุณา ว่า คือ การมีความสงสาร เห็นคนหรือเห็นสัตว์ที่ตั้งใจสงสาร คิดว่าเขากับเราต้องการความสุข เกลียดความทุกข์ฉันทใด ถ้าเขามีทุกข์ไม่เกินวิสัยที่เราจะช่วยให้ เราจะช่วย

दनัย ไชยโยธา (2544, หน้า 146 - 147) ได้ให้ความหมายของ กรุณา ว่า คือ ความปรารถนาจะช่วยผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ยาก และความลำเค็ญต่าง ๆ เห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

พิธีฐ เจริญสุข (2543, หน้า 118 - 119) ได้กล่าวว่า กรุณา คือ ความคิดสงสารแก่ผู้ที่ได้รับทุกข์เดือดร้อนตกทุกข์ได้ยากและรู้สึกสงสารหวั่นใจไปตามเมื่อเขาได้รับทุกข์ คุณธรรมข้อนี้เป็นเครื่องปราบปรามจิตมิให้คิดเบียดเบียนคนอื่นให้ได้รับความลำบากโดยมิใช่ฐานะ การทำกิจทั้งทางโลกและทางธรรมเบื้องต้นต้องมีความลำบากกายลำบากใจเป็นธรรมดา แม้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราทั้งหลาย ซึ่งเป็นผู้มุ่งความสงบในธรรมในเบื้องต้นก็ต้องลำบากตรากตรำทั้งทางกายและทางใจ แม้ถึงได้บรรลุตามที่พระองค์ทรงมุ่งหมายแล้วก็ทรงตรากตรำพระวรกายเที่ยวสั่งสอนประชาชนไม่ย่อท้อต่อเครื่องกระทบกระทั่ง ทรงมุ่งแต่จะให้ประชาชนพ้นจากทุกข์อันเป็นผลแห่งการประพฤติโดยมิชอบธรรม ไม่ทรงถือถ้อยคำที่กล่าวล่วงเกินพระองค์ ฟังเห็นตามพระพุทธนิพนธ์ที่ตรัสไว้ว่า “เราอดทนถ้อยคำที่กล่าวล่วงเกินได้ ดุจพญาช้างที่เข้าสู่สงคราม อดทนลูกศรอันตกจากแล่ง” เพราะคนทุศีลมีอยู่มาก แม้ถึงพระจริยาของพระองค์ก็มีปรากฏ ดังนั้น เวลาจนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน สุภัททปริพพาชกเข้ามาเฝ้า พระอานนท์ห้ามไม่ให้เข้าไป ครั้นทรงทราบก็ยังทรงประทานให้เข้าเฝ้าได้ทรงสั่งสอนจนสุภัททปริพพาชกได้รับผลในทางพระพุทธศาสนา จะเห็นได้ว่าสมเด็จพระบรมศาสดานั้นทรงตรากตรำลำบากถึงที่สุดโดยมุ่งประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างแท้จริง

สวัสดี ทองมีเพชร (2541, หน้า 26) ได้กล่าวว่า กรุณา คือ ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เมื่อพบผู้อื่นมีทุกข์ ก็จะเกิดความต้องการช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์เท่าที่ตนเองสามารถจะทำได้โดยไม่ทำให้ความทุกข์เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเอง เช่น เมื่อครูพบนักเรียนติดยาเสพติดควรแนะนำให้นักเรียนเห็นถึงโทษของยาเสพติด และช่วยเหลือให้เขาเหล่านั้นเลิกเสพ ผู้บังคับบัญชาเมื่อ

พบว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีรายได้น้อย อาจช่วยเหลือด้วยการให้ฝึกอาชีพเสริม เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

จากทัศนะเกี่ยวกับกรุณา สรุปได้ว่า กรุณา คือ ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจที่ทนอยู่ไม่ได้ ต้องแสดงออกมาด้วยการเข้าช่วยเหลือเจือจุนด้วยความเต็มใจเสมอ สงสารเห็นใจปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ เปิดใจกว้างรับฟังปัญหาของคนอื่น มองจุดด้อยของผู้อื่นแล้วหาทางแก้ไขให้เขาด้วยความปรารถนาดีมิให้คิดเบียดเบียนคนอื่นให้ได้รับความลำบากโดยมิใช่ฐานะต้องการช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์เท่าที่ตนเองสามารถจะทำได้โดยไม่ทำให้ความทุกข์นั้นเกิดความเดือดร้อนแก่ตนเอง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้อง ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึงหลักกรุณาพรหมวิหารใน 2 ลักษณะ คือ ความกรุณาแท้ กับความกรุณาเทียม

2.1) กรุณาแท้

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (2542, หน้า 37)
 ความกรุณาแท้หรือความสงสารแท้จริง คือ ความสงสาร ความเอ็นดูที่ประกอบด้วยกุศลจิต เป็นความสงสารที่ปัจเจกชนผู้มีกุศลจิตได้พบเห็นคนที่ได้รับทุกข์ที่เกิดจากความเสื่อม ซึ่งเป็นความเสื่อมเกี่ยวกับญาติพี่น้อง ความเสื่อมเพราะโรคภัยไข้เจ็บ เสื่อมจากโรคสมบัติ เสื่อมจากศีลธรรม เสื่อมเพราะมีความเห็นผิดจากทำนองคลองธรรม ซึ่งเป็นความเสื่อมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งในทางอรรถคดี เช่น ความเสื่อมด้านโรคสมบัติ เช่น ล้มละลาย หรือความเสื่อมจากศีล สิ่งเหล่านี้ ผู้ปฏิบัติงานจำต้องกระทำการช่วยเหลือด้วยความสงสาร ด้วยวิธีการต่าง ๆ แม้ว่าตนเองจะช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ให้พ้นจากความเดือดร้อนได้หรือไม่ก็ตาม ก็จะไม่รู้สึกเดือดเนื้อร้อนใจ โดยคิดเพียงแต่ว่าตัวเองได้ทำดีที่สุดแล้ว ซึ่งการกระทำเช่นนี้เรียกว่า กรุณาที่เป็นกุศล เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคคลที่มีความสงสารที่จริงแท้เช่นนี้ ถือว่า เป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ยากลำบากได้ด้วยและตนเองก็ไม่เกิดความทุกข์ร้อนด้วย ดังพระนิพนธ์ของสมเด็จพระญาณสังวรว่า “อันความกรุณานั้น มหัทศจรยิยัง ความทุกข์ยากเดือดร้อนของตนเอง แม้มากมายก็จะกลายเป็นเรื่องเล็ก เมื่อเป็นไปเพื่อให้กรุณาของตนสัมฤทธิ์ผล ได้ช่วยคนอื่น สัตว์อื่นให้เป็นสุข” ลักษณะกรุณาดังกล่าว เป็นกรุณาที่ประกอบด้วยกุศลจิต มีความเป็นผู้นำหรือผู้เป็นใหญ่ แต่ในทางตรงข้ามยังมีกรุณาที่เป็นอกุศลจิตหรือกรุณาเทียม

2.2) กรุณาเทียม

ความกรุณาเทียม หรือความสงสารไม่จริงแท้ เป็นความสงสารเทียม ๆ หรือกรุณาที่เจือด้วยอกุศล กล่าวคือ ปัจเจกชนที่ประสงค์จะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความลำบาก แล้วได้ลงมือทำการช่วยเหลือจะช่วยได้หรือไม่ก็ตาม ขณะทำการช่วยเหลือ มีความลำบากใจกลัวว่าจะช่วยเหลือเขาให้พ้นความทุกข์ยากลำบากไม่ได้ หรือแม้แต่พยายามช่วยอย่างเต็มที่แล้วแต่ก็ช่วยเหลืออะไรไม่ได้เลย ดังนั้น จึงมีความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจ เดือดร้อนใจไปกับเขาด้วย ซึ่งสภาวะจิตที่เป็นเช่นนี้ เกิดมาจากอกุศลที่เรียกว่า ความทุกข์ทางใจ หรือโทมนัส ดังนั้น ลักษณะดังกล่าวจึงไม่ถือว่าเป็นความกรุณาหรือเป็นความสงสารแต่ประการใด

ดังนั้น หลักกรุณาพรหมวิหาร ในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ความสงสารที่ถูกต้อง หรือ กรุณาแท้ ถือเป็นหลักสำคัญสามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมาได้ ทั้งนี้แม้ว่า ผู้ที่เรามอบความกรุณาจะเป็นบุคคลเช่นใดก็ตาม ที่สำคัญคือ เราต้องเป็นคนดี มีความกรุณา ก็เพียงพอ เมื่อกระทำได้อย่างนี้ ในการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์โดยตนเองเปี่ยมไปด้วยสภาพจิตที่เบิกบาน สดชื่น แจ่มใส ไม่มีความเศร้าโศก แม้ว่าผลจะออกมารูปใดก็ตาม กรุณานั้นก็ถือว่า ดีกว่ากรุณาเทียมหรือกรุณาไม่จริง กล่าวคือ กระทำไปแล้วนำความเศร้าโศกมาให้ตนเอง ซึ่งเกิดมาจากการที่ตนเองต้องการช่วยเหลือให้พ้นจากความยากลำบาก แต่ไม่เป็นดังที่คิด จึงรู้สึกเสียใจ ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่แต่ละครั้ง ผู้ปฏิบัติงาน จึงต้องพัฒนาตนให้มีความสงสารที่ถูกต้องเสมอ

สรุปรุณา กรุณาพรหมวิหาร คือ หลักแห่งใจที่เปี่ยมไปด้วยความสงสารแก่ทุกฝ่าย ความปรารถนาให้เขาพ้นจากความทุกข์ ความเห็นอกเห็นใจก็ทนอยู่ไม่ได้ ความสงสารเห็นใจปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ การอยากให้ผู้ช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นจากภาวะแห่งทุกข์ คิดช่วยให้เขาพ้นทุกข์ ใฝ่ใจในการปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากของมนุษย์ และสรรพสัตว์ทั้งหลาย ความต้องการช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์เท่าที่ตนเองสามารถจะทำได้โดยไม่ทำให้ความทุกข์เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเอง

3) มุทิตาพรหมวิหาร

มุทิตาพรหมวิหาร คือ คุณธรรมที่ทำให้จิตอ่อนไหวไปตามอารมณ์หรือความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีสุข มุทิตาพรหมวิหารธรรม อาจมองในด้านความเป็นธรรมของมนุษย์ชาติก็ได้ เพราะหลักแห่งมุทิตาพรหมวิหาร คือ หลักแห่งการประสานความเข้าใจที่เปี่ยมไปด้วยความพลอยยินดีต่อความสำเร็จหรือการบรรลุเป้าประสงค์ นั่นก็หมายความว่า เป็นการชื่นชมต่อคุณงามความดีของผู้อื่นหรือต่อการได้ลาภ ใด้ยศ ได้รับความสุข ได้รับความสรรเสริญของผู้อื่น ได้รับอิสรภาพ ดังนั้น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ เมื่อประสบพบเห็นความสำเร็จ การพ้นจากความยากลำบาก การพ้นจากโทษ การพ้นจากข้อกล่าวหา ก็มีความพลอยยินดีกับเขา

พระธรรมกิตติวงศ์ (2541, หน้า 8) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความชื่นชมยินดีในความสำเร็จสมหวังของผู้อื่น ไม่แสดงความอิจฉาริษยาด้วยการทนดูทนเห็นคนที่เขาได้ดีกว่าตัวไม่ได้ ดูได้จาก การไปแสดงไมตรีจิตต่อบุคคลอื่นหรือชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้อื่นโดยไม่ต้องบังคับใจ

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต, 2551, หน้า 124) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใส บันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป

พระราชพรหมยาน (2538, หน้า 43 - 44) ได้ให้ความหมายของ มุทิตา คือ การมีจิตอ่อนโยนไม่อิจฉาริษยาใคร เห็นคนอื่นได้ดี พลอยยินดีด้วย และพยายามปฏิบัติความดีตามเขา

พระมหาสมชาย สิริจนโท (2547, หน้า 41) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีสติแช่มชื่นเบิกบาน

พระชัยชนะ ธมมทินโน (นาทองไข, 2548, หน้า 37) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความยินดีปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข ไม่ว่าชีวิตมนุษย์หรือสัตว์ที่เกิดมาร่วมโลกด้วยกันทั้งหลาย พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข

दनัย ไชโยธา (2544, หน้า 146 - 147) ได้ให้ความหมายของ มุทิตา คือ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จ เช่น การเลื่อนฐานะ ตำแหน่งยศ เป็นต้น มุทิตาเป็นคุณธรรมที่สามารถกำจัดความอิจฉาริษยาได้ เพราะการอิจฉาริษยาผู้อื่นย่อมมีแต่ความทุกข์ จิตใจจะหาความสุขสงบไม่ได้ แต่บุคคลที่มีมุทิตา มีความสุขกายสุขใจ หน้าตาสดชื่น แจ่มใส และเป็นที่ยรักของคนทั่วไป

พิสิฐ เจริญสุข (2543, 118 - 119) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความชื่นบานในเวลาที่เขาได้รับความดี เมื่อเขามีความเจริญด้วยความรู้และความสามัคคีที่ดี ด้วยลาภ ยศ และชื่อเสียงที่ดี ก็พลอยชื่นชมยินดีไปตาม ด้วยคุณธรรมข้อนี้มีอยู่ในดวงจิตแล้วย่อมปราบปรามเสียได้ซึ่งความริษยาหึงหวงในคุณงามความดีของคนอื่น เมื่อเขาได้รับความดีอดทนอยู่ไม่ได้คิดขุ่นเคือง งุ่นง่านไปต่าง ๆ ความริษยานี้เป็นโทษทำลายความเจริญแห่งหมู่คณะ ตัดสินความสามัคคีแห่งหมู่คณะ เพราะเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ย่อมชักนำจิตให้ปริตไปต่าง ๆ ทำให้หลุดหลุดถอยต่อกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเสีย คิดอุบายทำลายเขาโดยทางทุจริต คิดส่อเสียด ยุยง แม้โดยเหตุที่ไม่เป็นจริง จิตเป็นความชั่วอย่างสำคัญ เมื่อยึดถือมุทิตาเป็นหลักแล้ว ก็อาจปราบปรามตัวริษยานั้นได้ และเมื่อชื่นชมยินดีในคุณความดีของเขาแล้ว เขาก็มีความนิยม นับถือ เพราะฉะนั้น จึงเป็นคุณที่ควรปลูกฝังให้มีประจำอยู่ในใจ

สวัสดิ์ ทองมีเพชร (2541, หน้า 26) ได้กล่าวว่า มุทิตา คือ ความพลอยยินดีในเมื่อผู้อื่นได้ดีมีสุข ไม่คิดอิจฉาริษยาซึ่งเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้ที่ดีทำความดีและผู้ทีประสบความสำเร็จ เช่น การแสดงความยินดีกับลูกที่ได้ศึกษาจนจบปริญญาโท หรือแสดงความยินดีกับผู้ได้บังคับบัญชาที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

จากทัศนะเกี่ยวกับมุทิตา สรุปได้ว่า มุทิตา คือ ความชื่นชมยินดีในความสำเร็จสมหวังของผู้อื่น ยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีสุข และเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ทำงานแสดงความสามารถเต็มที่ และพลอยชื่นชมยินดีในความก้าวหน้าของคนร่วมงาน เมื่อเห็นเขาทำดีงามประสบความสำเร็จ ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปก็พร้อมที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุน เมื่อเขามีความเจริญด้วยความรู้และความสามัคคีด้วยลาภ ยศ และชื่อเสียง ก็พลอยชื่นชมยินดีไปตาม ด้วยคุณธรรมข้อนี้มีอยู่ในดวงจิตแล้วย่อมปราบปรามเสียได้ซึ่งความริษยาหึงหวงในคุณงามความดีของคนอื่น อย่างไรก็ตาม เพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้อง ในที่นี้ ผู้ศึกษาจะมุ่ง กล่าวถึง หลักมุทิตาพหุมวิหารใน 2 ลักษณะ คือ มุทิตาแท้ และมุทิตาเทียม

3.1) มุทิตาแท้

มุทิตาแท้ หรือความพลอยยินดีแท้จริง คือ ความพลอยยินดีซึ่งเป็นสภาพจิตที่ประกอบด้วยมุทิตาอันเป็นกุศล อ่อนโยนไปตามอารมณ์ต่อผู้ประสบความสำเร็จ คือ บุคคลที่มีความยินดีต่อความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของผู้อื่น การที่บุคคลได้เห็นผู้อื่นพ้นจากความทุกข์ยากลำบาก หรือพ้นจากโทษข้อกล่าวหา ก็พลอยมีความยินดีไปกับเขาด้วย และความพลอยยินดีไม่จำกัดว่า ผู้ที่ประสบความสำเร็จนั้นจะเป็นใคร เช่น บิดา มารดา ญาติพี่น้อง คนรู้จักกัน คนคุ้นเคยกัน ก็สามารถพลอยยินดีต่อความสำเร็จของเขาได้ นอกจากนี้ ก็ไม่ได้คิดด้วยว่าตนเองจะได้รับประโยชน์ที่เกิดจากความสำเร็จของเขา นอกจากนี้ ยังไม่รู้สึกรอคอยหรืออิจฉาริษยาต่อเขา โดยเฉพาะต่อผู้ที่เป็นศัตรูกัน ในทางตรงกันข้ามบุคคลที่มีมุทิตาแท้ถือว่า เป็นผู้ที่มีสภาพจิตใจที่เบิกบานแจ่มใส ไม่ขุ่นมัว อันเนื่องมาจากมุทิตาแท้ที่มีสภาพเป็นความดีงามที่สมบูรณ์ ประกอบด้วยกุศลจิต เป็นไปในทางที่ดี แต่ในทางตรงข้าม ก็ยังมีมุทิตาเทียม อันเป็นไปในทางที่ไม่ดี

3.2) มุทิตาเทียม

มุทิตาเทียม หรือความพลอยยินดีไม่จริงแท้ คือ ความพลอยยินดีซึ่งเป็นอกุศล ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีความพลอยยินดีต่อความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของผู้อื่น แต่มีการยึดมั่น ถ้อยมั่นหรือมีขอบเขตจำกัด เช่น เมื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ทำงานได้รับความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ก็รู้สึกยินดีในความสำเร็จของความสำเร็จนั้น ในขณะเดียวกัน ก็มุ่งหวังประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยนึกคิดในใจว่าตนเองก็จะพลอยได้รับสิ่งตอบแทน และมีชื่อเสียงไปด้วย มุทิตานี้ เป็นมุทิตาที่เจือด้วยกิเลส เป็นมุทิตาที่ยังไม่สมบูรณ์ไม่ถูกต้อง ผู้ปฏิบัติงาน จำต้องพัฒนาจิตใจของตนให้มีมุทิตาที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า หลักมุทิตาเป็นหลักที่สามารถนำมาส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ มุทิตาแท้ เพราะเมื่อบุคคลมีมุทิตาข้อนี้ จะก่อให้เกิดความสุขอย่างแท้จริงไม่มีความเดือดร้อนกายใจ เป็นผู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยสภาพจิตที่เบิกบาน สดชื่น แจ่มใส พลอยยินดีต่อความสำเร็จของทุกผู้ทุกคน โดยไม่มีการยึดมั่นว่าเป็นที่เพื่อน้อง ซึ่งต่างจากมุทิตาเทียมที่เจือด้วยอกุศล เป็นสภาพของโลภะ มีความยึดมั่น ถ้อยมั่น มีขอบเขตจำกัด รวมถึงการที่ตนพลอยยินดีด้วยก็เพราะมีความหวังว่าจะได้รับประโยชน์ด้วย ซึ่งมุทิตาเทียมนี้ จึงเป็นมุทิตาที่ผู้ปฏิบัติงานควรเว้น

4) อุเบกขาพรหมวิหาร

อุเบกขาพรหมวิหาร เป็นหลักธรรมเกี่ยวกับความเป็นกลาง วางเฉย แต่ความเป็นกลางวางเฉยนั้น จะต้องประกอบด้วย ปัญญา โดยรู้เท่าทันกับสภาพที่เกิดขึ้น โดยปราศจาก อวิชชา ทักษะในด้านความยุติธรรม หลักอุเบกขา คือ หลักของผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ถือว่าเป็นหลักสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานที่ผู้ทำหน้าที่จำเป็นต้องมี นอกจากจะมีความรัก ความสงสาร และความพลอยยินดี และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ อุเบกขา

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร และคณะ, 2541, หน้า 160) คำว่า อุเบกขา หมายถึง ความวางเฉย ทั้งนี้เพราะบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยใจเป็นกลางเท่ากับว่า เป็นผู้ที่เหมาะสมแก่การพิจารณาและตัดสินที่สุด เพราะอุเบกขาเป็นข้อที่มีลักษณะแปลกไปจากพรหมวิหาร 3 ข้อข้างต้น เพราะอุเบกขานั้นเน้นหนักถึงความเป็นกลาง วางเฉยต่อความเป็นจริงหรือกฎแห่งกรรม ซึ่งตรง ดำรงความยุติธรรม ดังปรากฏอยู่ในคัมภีร์วิสุทธิธรรมว่า “สัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน สัตว์เหล่านั้นจักมีความสุข จักพ้นจากความทุกข์ หรือจักเสื่อมจากสมบัติที่ได้แล้ว ก็ด้วยความชอบใจของกรรม” ดังนั้น อุเบกขาจึงเท่ากับว่าเป็นหลักสำคัญของบุคคลที่จะเป็นผู้ใหญ่ กำลังจะเป็น หรือเป็นแล้ว ควรพิจารณาและนำมาปฏิบัติ

พระธรรมกิตติวงศ์ (2541, หน้า 8 - 9) ได้กล่าวว่า อุเบกขา คือ ความวางเฉยในเมื่อไม่อาจจะช่วยเหลือเขาได้ไม่ห้ำหั่นซ้ำเติมและเมื่อผู้อื่นผิดพลาดได้รับความวิบัติ ก็ไม่แสดงอาการสมน้ำหน้าเมื่อเขาพลาด

พระมหาสมชาย ธีรจโน (2547, หน้า 41) ได้กล่าวว่า อุเบกขา คือ มีใจเป็นกลางวางเฉยในอิฏฐารมณ์ และอนิฏฐารมณ์แล้วปราศจากอคติคือ มีรักมีเกลียด

พระชัยชนะ ธมฺมทินโน (นาทองไชย) (2548, หน้า 37) ได้กล่าวว่า อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลางวางเฉยในอิฏฐารมณ์ และอนิฏฐารมณ์แล้วปราศจากอคติ ไม่เอนเอียงด้วยความรักและความชัง พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามหลักธรรม เพราะการเจริญอัปปมัญญา 4 เป็นหลักมนุษยธรรมที่ประเสริฐ ถ้าหากว่า มนุษย์มีพรหมวิหาร จะต้องนำพาความสงบและสันติสุขมาสู่มวลมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

พระราชพรหมยาน (2538, หน้า 43 - 44) ได้ให้ความหมายของ อุเบกขา คือ ความวางเฉย ถ้ากฎของกรรมใด ๆ เกิดแก่ผู้ใด ในเมื่อไม่สามารถจะช่วยเหลือได้ เราจะวางเฉยไม่ซ้ำเติม

दनัย ไชโยธา (2544, หน้า 146 - 147) ได้ให้ความหมายของ อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง ตั้งตนเป็นกลาง เมื่อปฏิบัติตาม 3 ข้อข้างต้นแล้ว ไม่เป็นผลด้วยความเที่ยงธรรมไม่เอนเอียงด้วยความรักหรือความชังหรือปกปิดความผิดของคนที่ตนรักและโยนความผิดให้คนที่ตนชัง

พิสิฐ เจริญสุข (2543, หน้า 118 - 119) ได้กล่าวว่า อุเบกขา คือ การวางตัวเป็นกลางนี้เป็นคุณธรรมสำคัญ สำหรับผู้ใหญ่ผู้ที่ปกครองหมู่คณะจะต้องประพฤติสม่ำเสมอ เมื่อใครประพฤติดีก็ต้องชม ยกย่อง สรรเสริญคุณความดีของเขา แต่เมื่อใครประพฤติชั่วก็ต้องถูกติเตียนและลงโทษตามความผิดไม่ทำตนให้เอนเอียงเพราะอำนาจผิด ๆ ความประพฤติสม่ำเสมอ ไม่แซ่เขื่อนด้วยอคติ

สวัสดี ทองมีเพชร (2541, หน้า 26) ได้กล่าวว่า อุเบกขา คือ การวางใจเป็นกลางไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ตัดสินในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความเป็นธรรม สอดคล้องกับเหตุและผล ไม่ซ้ำเติมผู้ที่กระทำผิดหรือผู้ที่กำลังมีความทุกข์ แต่ควรแนะนำให้เขาปฏิบัติในสิ่งที่ถูก

จากทัศนะเกี่ยวกับอุเบกขา สรุปได้ว่า อุเบกขา คือ ความวางเฉยเป็นกลาง ในเมื่อไม่อาจช่วยเหลือเขาได้ ก็ไม่ทับถมซ้ำเติมและเมื่อผู้อื่นผิดพลาด ก็ไม่แสดงอาการสมน้ำหน้าเมื่อเขาพลาด มองตามเป็นโดยวางจิตเรียบสม่ำเสมอ มันคงเที่ยงตรงดุจตาชั่งไม่ลำเอียงเข้าข้างคนใดคนหนึ่ง มีความยุติธรรมในการให้รางวัลและลงโทษ วางที่เฉยคู้เมื่อเห็นเขารับผิดชอบต่อตนเองได้ เมื่อเขาควรต้องได้รับผลสมควรแก่ความรับผิดชอบของตน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึง หลักอุเบกขาพรหมวิหารใน 2 ลักษณะ คืออุเบกขาแท้กับอุเบกขาเทียม

4.1) อุเบกขาแท้

อุเบกขาแท้ หรือความวางเฉยที่แท้จริง คือ ความวางเฉยในฐานะเป็นกุศลโดยคำนึงว่า สัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน เขาทำกรรมอันใดไว้ ดีก็ตาม ชั่วก็ตาม เขาจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น แม้ว่าบุคคลผู้นั้นจะเป็นใคร ญาติหรือไม่ใช่ญาติก็ตาม ฉะนั้น ความวางเฉย หรือความเป็นกลางที่วางนี้ ถือได้ว่า เป็นคุณสมบัติพิเศษของผู้ปฏิบัติงาน เพราะการกระทำได้อย่างนี้ คือ การไม่เลือกที่รัก มักที่ชัง แม้ว่า บุคคลนั้นจะเป็นคนคุ้นเคยหรือเป็นศัตรูต่อกันก็ตาม แต่สามารถดำรงตนให้อยู่ในอาการที่สม่ำเสมอ คือ เป็นกลาง ผู้กระทำได้อย่างนี้ ถือได้ว่า เป็นผู้ที่เหมาะแก่การปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ บุคคลผู้นั้นยังเป็นผู้ที่มีสภาพจิตที่เบิกบาน ประณีต แจ่มใส และเป็นสุขอย่างละเอียด เพราะความจริง อุเบกขาหรือความเป็นกลาง ความวางเฉยนั้น มีสภาพที่เป็นสุขอย่างละเอียดนั่นเอง ซึ่งอุเบกขาดังกล่าวเป็นอุเบกขาฝ่ายกุศลที่ตรงข้ามกับอุเบกขาเทียม

4.2) อุเบกขาเทียม

อุเบกขาเทียมหรือความวางเฉยไม่จริง เป็นอุเบกขาที่เจือด้วยอกุศล คือ ความวางเฉยที่มีอวิชา ไม่ฉลาดในสถานการณ์ที่ไม่ควรวางเฉย เช่น เมื่อผู้ปฏิบัติงานพบคนตกทุกข์ได้ยาก ก็เกิดความวางเฉย ไม่สนใจต่อคนเหล่านั้น ความจริงในสถานการณ์เช่นนี้ ควรจะมีพื้นฐานทางจิตใจอื่น ๆ ก่อน เช่น ความปรารถนาดี และ มีความสงสาร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ทุกคนที่ตนได้ประสบพบเห็นมีความวางใจ ด้วยการแสดงออกทางกาย ทางวาจา เท่าที่ตนเองจะกระทำได้ในฐานะที่คนเหล่านั้นตกทุกข์ได้ยาก และต้องการความช่วยเหลือ แต่ตนเองกลับวางเฉยไม่ช่วยเหลือ

ดังนั้น อุเบกขาพรหมวิหารที่กล่าวมา บุคคลที่ทำหน้าที่สำคัญ คือ อำนวยการปฏิบัติงาน การจัดแจง ประสาน และพิจารณา บุคคลผู้นั้น จะต้องมีอุเบกขาแท้เท่านั้น เมื่ออุเบกขาหรือวางเฉยแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความสุขในฐานะดำรงรักษาความถูกต้อง มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก สามารถดำรงรักษาความถูกต้องของกฎหมาย ตามกฎระเบียบของสังคมไว้ได้ ด้วยเหตุนี้ อุเบกขาจึงเป็นหลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้ใหญ่ที่มีหน้าที่ปกครองบ้านเมือง ไม่เป็นอุเบกขาที่ไม่แท้ อุเบกขาเทียม หรืออุเบกขาจอมปลอม เป็นการแสดงความวางเฉยในสถานการณ์ที่ไม่ควรกระทำ เพราะหากคิดจะเป็นคนกลางแล้ว เมื่อเจอบุคคลที่ทำทุจริตแล้ว ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใคร เขาจะต้องได้รับการลงโทษ

สรุปได้ว่า พรหมวิหารธรรม หมายถึง ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หรือธรรมประจำใจของผู้ใหญ่ เป็นธรรมที่ต้องมีไว้เพื่อเป็นหลักใจและกำกับความประพฤติให้เป็นไปโดยชอบถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นธรรมที่จะช่วยให้บุคคลอยู่ร่วมกันด้วยความสุขไม่เบียดเบียนกัน ไม่อิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน มีองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ 1) เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีให้ผู้อื่นเป็นสุข 2) กรุณา ความสงสารคิดช่วยให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ 3) มุทิตา ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุข และ 4) อุเบกขา การวางใจเป็นกลางให้ความยุติธรรมแก่ผู้อื่น วางเฉยไม่ตีใจเมื่อผู้อื่นถึงความวิบัติ

2.2.3 ความสำคัญของหลักพรหมวิหาร

แสวง บุญเฉลิมวิลาศ (2543, หน้า 67) พรหมวิหารธรรม เป็นคุณธรรมสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้บริหาร มี 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา เป็นคำสอนสำคัญที่มุ่งส่งเสริมการสร้างสรรค์สังคม เป็นหลักธรรม ที่แสดงออกต่อผู้อื่น ทั้งมนุษย์และสรรพสัตว์ และพรหมวิหารทั้ง 4 ข้อ จะต้องประสานกลมกลืนกัน เพราะถ้าขาดเพียงข้อใดข้อหนึ่ง ย่อมก่อให้เกิดความบกพร่องทางสังคมอย่างแน่นอน เช่น เมื่อคนมีน้ำใจต่อกัน มีเมตตา กรุณา และมุทิตาต่อกัน ก็มีความอบอุ่น มีความสุขในการอยู่ร่วมกัน แต่ข้อเสียจะเกิดขึ้น สืบเนื่องมาจาก มนุษย์จำนวนหนึ่งจะชอบหวังพึ่งพาผู้อื่นเสมอ โดยคิดว่า ถ้าเราเดือดร้อนก็ไปหาผู้ใหญ่ ไปหาญาติ เมื่อเป็นเช่นนี้ มนุษย์ส่วนมากจะเกิดความเกียจคร้าน ประมาท ขาดความรับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้ อุเบกขา จึงเป็นจุดถ่วงดุลยภาพในสังคมหรือเป็นหลักประกันที่สำคัญ กล่าวคือ บุคคลที่ทำผิด ขาดความรับผิดชอบ มักจะเข้าไปหาผู้ใหญ่เพื่อขอความเมตตา แต่ถ้าผู้ใหญ่มีอุเบกขา ก็หมายความว่า คนผิดย่อมได้รับผลแห่งความผิดเมื่อเป็นเช่นนี้ การมีพรหมวิหารธรรมเป็นพื้นฐานทางจิตใจจึงเท่ากับว่า เป็นหลักประกันทางสังคมตามที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า พรหมวิหารเป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม ในที่นี้ผู้ศึกษา จะมุ่งกล่าวถึงความสำคัญของพรหมวิหารธรรมในเชิงสังคม และในเชิงจริยธรรม ดังนี้

ก) ความสำคัญในเชิงสังคม

สังคม ในที่นี้ หมายถึง สังคมมนุษย์ คือ การที่มนุษย์ตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกัน โดยมีโครงสร้างทางสังคม เรียกว่า สังคม และพรหมวิหาร มีความสำคัญในอันที่จะผนึกพลังจิต ด้วยกุศลธรรมทั้งแก่ตนเองและมวลมนุษยชาติ ทั้งในด้านการกระทำทางกาย วาจา และใจ อันได้แก่ การพัฒนาจิตไปสู่คุณธรรมเบื้องสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไป เรียกได้ว่า มีอานิสงส์มากทั้งปัจจุบันและอนาคตหลายประการ ซึ่งในประเด็นนี้ ในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาแสดงอานิสงส์ในระดับพื้นฐานของพรหมวิหารมีเมตตา ไว้ว่า

เมื่อเมตตาเจโตวิมุตติ อันบุคคลเสพแล้ว เจริญแล้ว ทำให้มากแล้ว ทำให้เป็นดุจมานทำให้เป็นที่ตั้ง ให้ตั้งมั่นโดยลำดับ สังสมดีแล้ว ปรารถนาดีแล้ว พึงหวังอานิสงส์ 11 ประการ อานิสงส์

11 ประการ เป็นไฉน ได้แก่ หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุข เมื่อไม่แห่งตลอดคุณอันสูงยิ่งขึ้นไป ย่อมเป็นผู้เข้าถึงพรหมโลก

นอกจากนี้ ความสำคัญในการประพฤติ ตามหลักเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ซึ่งเป็นกัลยาณธรรม คือธรรมที่ทำให้คนเป็นคนดี อันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานด้านคุณธรรม การสร้างสรรค์สังคมให้มีการอยู่ดีมีสุข และการผดุงคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันอย่างมีระบบ คือ มีระบบผู้ทำและผู้ตามพรหมวิหารเชิงสังคม ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมนั้น ในที่นี้ ผู้ศึกษามุ่งกล่าวถึง การพัฒนาสังคมใน 2 ระดับ ได้แก่ การพัฒนาระดับพื้นฐาน และในระดับสูง

ข) ความสำคัญด้านการพัฒนาสังคมระดับพื้นฐาน

คณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน (2543, หน้า 359-360)

ความสำคัญของพรหมวิหารในระดับพื้นฐานส่วนมาก คือ การมุ่งส่งเสริมให้บุคคลสร้างสรรค์ตนเองให้มีพรหมวิหารเป็นนิสัย และการสร้างสรรค์ตนเองด้วยพรหมวิหาร ถือได้ว่า เป็นการปูพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม ดังข้อความที่ว่า เป็นสังคมที่หวังดี หวังช่วยเหลือ ยินดีต่อความสำเร็จ มีความยุติธรรม เคารพนับถือกันฉันท์พี่น้อง เพราะผู้ที่มีพรหมวิหารนั้น จะเป็นผู้ที่ยิ้มแย้มแจ่มใส มีสง่าราศีชวนให้น่าคบหานับถือ ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ที่น่ารังเกียจ ประหนึ่งว่า จะตั้งหน้าตั้งตาเป็นศัตรูแก่ผู้ได้พบเห็น คนประเภทนี้ย่อมไม่มีใครคบหาเป็นมิตร เพราะมนุษย์เรา แท้จริง เราจะซื้อมิตรภาพจากกันด้วยเมตตา กรุณา มิใช่สวมหน้ากากเข้าหากัน ด้วยเหตุนี้การอยู่ร่วมกันในสังคม ย่อมยังความสุขให้เกิดขึ้นแก่กันและกันได้ ในเมื่อคนแต่ละคนมีเมตตา กรุณา มุทิตา และยุติธรรมต่อกัน ต่างมีไมตรีจิตมิตรภาพต่อกัน ย่อมจะบังดาลสุขให้เกิดขึ้นแก่กันได้ เพราะพรหมวิหารมุ่งให้มีเมตตา กรุณาต่อกัน ไม่อิจฉาริษยากัน มีความสามัคคีต่อกัน ปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตและปกครองโดยธรรม อย่างไม่ถือทิฐิ เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น ในที่นี้ ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึงความสำคัญด้านการพัฒนาสังคมระดับพื้นฐานเกี่ยวกับความสำคัญของเมตตา และกรุณา ความสำคัญของมุทิตา และความสำคัญของอุเบกขา อันได้แก่

1) ความสำคัญของเมตตา และกรุณาด้านการพัฒนาสังคมระดับพื้นฐาน คือ เมตตา กรุณา ในฐานะเป็นหลักธรรมที่สามารถสนับสนุนเกื้อกูลแก่การรักษาศีลข้อที่ 1 การฆ่าสัตว์ ศีลข้อที่ 2 การลักทรัพย์ และข้อที่ 4 การพูดเท็จ ฉะนั้น ความสำคัญในข้อนี้ จึงมีคุณค่าต่อภาวะจิตใจของผู้ปฏิบัติงานอย่างยิ่ง เพราะเป็นหลักสำคัญที่สามารถผลักดันให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การพัฒนาที่สูงขึ้นได้ และบุคคลที่มีเมตตา กรุณา นับได้ว่าเป็นคนที่มีความปรารถนาดี ปรารถนาที่จะช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคคลที่มีเมตตา กรุณา ย่อมไม่ฆ่าผู้อื่น สัตว์อื่น หรือทำให้ได้รับความยากลำบากทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ลักขโมยทรัพย์สมบัติที่เขาหามาได้ด้วยความยากลำบากหรือไม่รับสินบน และไม่พูดจาหลอกลวงเพื่อทำลายประโยชน์ ไม่พูดส่อเสียด ไม่พูดจาตำหนิเพื่อให้เกิดเสียหาย ดังนั้น ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยหลักเมตตา กรุณาเป็นพื้นฐาน ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีเกราะป้องกันตัวเองได้ดีที่สุด

2) ความสำคัญของมูทิตา คือ มูทิตาในฐานะเป็นธรรมเกื้อกูลแก่การรักษาศีล ข้อที่ 3 เพราะบุคคลที่มีมูทิตาหรือความพลอยยินดีที่จริงแท้แล้ว การส่งเสริมคุณภาพทางสังคมย่อมส่อไปในทางที่เหมาะสม กล่าวคือ เป็นผู้ที่พลอยยินดีต่อความสุข ความเจริญ ความรักใคร่ ความสามัคคี ของผู้อื่น สัตว์อื่น ไม่สร้าง ความเดือดร้อนให้เป็นปัญหาทางสังคม กล่าวคือ ไม่ประพฤติผิดทางเพศหรือการละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น เช่น สามี ภรรยา ลูกหลาน ของใครคนใดคนหนึ่งที่อยู่ภายใต้การปกครองผู้อื่นให้เสียหาย หรือส่อไปในทางชั่วสาว เมื่อเป็นเช่นนี้ มูทิตาจึงเป็นหลักคำสอนที่สำคัญที่สนับสนุนความปรองดองสามัคคีกัน ผสานความกลมกลืนของคนในสังคม

3) พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต, 2542, หน้า 19) ความสำคัญของอุเบกขา คือ อุเบกขาในฐานะเป็นธรรมอันเกื้อกูลแก่การรักษาศีลข้อที่ 5 เนื่องจากเป็นธรรมที่ประกอบด้วยปัญญา ดังคำกล่าวที่ว่า “อุเบกขามากับปัญญา ต้องมีปัญญา จึงจะมีอุเบกขาได้” เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ เมื่อมีคุณธรรมข้อนี้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ “ปัญญา” คือ ความดีเชิงอุปกรณ์ที่สำคัญที่บุคคลจำต้องใช้คู่ไปกับอุเบกขา และเมื่อต้องการความมั่นคงทางปัญญา ในทางพระพุทธศาสนาได้สะท้อนให้เห็นว่า บุคคลไม่ควรทำลาย สติปัญญาตนเอง เช่น การทำลายด้วยสิ่งมีนเมา หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ เพราะสิ่งเสพติดให้โทษ เหล่านี้ นั้น ถือว่า เป็นปฏิปักษ์ต่อสุขภาพ ก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ และที่สำคัญยังสามารถ ลดศักยภาพของการตัดสินใจของบุคคลเป็นเหตุให้เป็นผู้ไม่น่าเชื่อถือ ไม่ก้าวหน้า ทำให้มีจิตใจอ่อนแอ หัวน้ําไหวง่าย และถูกผู้อื่นชักนำให้ทำในสิ่งที่ไม่สมควรได้ง่าย

ดังนั้น ความสำคัญของพรหมวิหารด้านการพัฒนาสังคมในระดับพื้นฐาน ดังที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า คุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์นั้น คือ ความมีพรหมวิหาร มีเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ เช่น ผู้ใหญ่ไม่เหยียบย่ำผู้น้อยกว่า และผู้น้อยก็ไม่ทะนงตัวยกตนขึ้นเทียมผู้ใหญ่ ต่างฝ่ายต่างอาศัยกัน รู้จักปล่อยปโยนเมื่อยามเคราะห์ เป็นที่ปรึกษากันได้ ในคราวที่ขัดข้อง ให้ความช่วยเหลือ เตือนสติแก่กัน ในคราวที่พลั้งเผลอ และพยายามหลีกเลี่ยงการขัดใจกัน และที่สำคัญ การประพฤติตามพรหมวิหารนี้ จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ แต่ให้ใช้ข้อใดข้อหนึ่งได้ตามกาลเทศะ เช่น เมื่อถึงคราวที่ต้องมีเมตตา กรุณา มุทิตาก็ต้องใช้ และเมื่อถึงคราวต้องมีอุเบกขาก็ต้องใช้ เมื่อกระทำได้อย่างนี้ ปัจเจกชนผู้มีความเที่ยงธรรมและสามารถสร้างความสมดุลของสังคมมนุษย์ได้เหมาะสม

ค) ความสำคัญด้านการพัฒนาสังคมระดับสูง

ความสำคัญของพรหมวิหารด้านการพัฒนาสังคมระดับสูง คือ การส่งเสริมคุณธรรมของปัจเจกชน ตามครรลองแห่งพรหมวิหาร ให้เล็งเห็นความสำคัญว่า การประพฤติตามหรือการดำเนินตนตามแนวธรรมแห่งพรหมวิหาร เป็นหลักประกันทางสังคมที่ไม่มีปัญหาต่าง ๆ เช่น การประพฤติในศีลข้อที่ 1 - 3 แต่คนในสังคมส่วนใหญ่ต่างมองข้ามจะมีก็มีแบบเทียม ๆ นั่นก็หมายความว่า ในสังคมนั้นเป็นสังคมที่ด้อยคุณภาพทางความดี คนในสังคมต่างหาวิธีเลี่ยงกฎ ระเบียบ วินัยอยู่

เสมอ เช่นการไม่เต็มใจปฏิบัติตาม ด้วยเหตุนี้ สังคมจึงต้องออกกฎหมายมารองรับความยำเ้าของมนุษย์ด้วยกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ เท่ากับว่าผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการเปิดเผยคุณค่าของพรหมวิหารนี้ และมนุษย์ในฐานะที่เกิดมาในสังคมเดียวกัน การสร้างสรรค์สังคมจึงเป็นภาระร่วมกัน แต่การที่บุคคลจะสร้างสรรค์หรือรักษาสังคมได้นั้น มนุษย์จะต้องมีพื้นฐานแห่งความดี พระพุทธศาสนาได้เสนอหลักธรรมหลายประการ แต่ในที่นี้ ในฐานะที่บุคคลได้พรหมวิหารธรรมในฐานะเป็นคำสอนที่สำคัญด้านการส่งเสริม ภาวตรภาพ สันติภาพ ความสามัคคีธรรม ความเป็นเอกภาพในสังคม ได้แก่

1) การส่งเสริมภาวตรภาพในสังคม ได้แก่ ความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะที่บุคคลได้ปูพื้นฐานของตน และมุ่งมั่นในการกระทำออกไปด้วยความไม่เบียดเบียนชีวิตและทรัพย์สิน ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ หมิ่นประมาท และพิจารณาความถูกผิดด้วยปัญญา ทั้งหมดเมื่อบุคคลมีการกระทำออกไปด้วยจิตใจที่รู้สึกรับผิดชอบ นั่นก็หมายความว่า บุคคลมีความรับผิดชอบทางศีลธรรม และเป็นสิ่งที่พระพุทธศาสนามุ่งมั่นให้เป็น กล่าวคือ สอนให้แก้ไขความชั่วด้วยความดี และสอนให้แก้ที่ตนเองก่อน โดยไม่เกี่ยงว่า ให้คนทั้งโลกดีหมดแล้วตนจึงเป็นคนสุดท้าย ด้วยเหตุนี้ การสอนให้มีพรหมวิหารธรรมในใจ จึงเป็นบทเรียนให้ตนเองก่อน เพื่อจะได้เป็นพยานว่า เรารักสุขเกลียดทุกข์อย่างไร คนอื่นก็เหมือนกันเช่นนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ การกระทำต่าง ๆ ที่มีพื้นฐานบนหลักพรหมวิหาร เท่ากับว่าเป็นการส่งเสริมสังคมให้เป็นสังคมที่อบอุ่นหรือที่เรียกว่าสังคมแบบภาวตรภาพ นั่นเอง

2) การส่งเสริมสันติภาพในสังคม ได้แก่ ความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะเป็นหลักสร้างความอบอุ่นในสังคม และเป็นหลักประกันทางสังคมที่ยอดเยียมด้วยการเล็งเห็นการอยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง นอกจากนี้การประพฤติตามพรหมวิหารยังสามารถสื่อถึงความสงบที่เกิดจากการไม่กระทบกระทั่งกันอีกด้วย กล่าวคือ บุคคลเมื่อปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารได้อย่างจริงใจ เท่ากับว่าเป็นผู้ที่ไกลห่างจากการเบียดเบียน เพราะตามสภาพการณ์ในสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า มนุษย์มักจะเบียดเบียนกันทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ประหัตประหารกัน ซึ่งในประเด็นนี้พระพุทธศาสนาได้มุ่งสนับสนุนให้มนุษย์เลิกจากการทำร้ายกันในทุกระณ และเพื่อเป็นหลักประกันของการไม่ทำร้ายกัน พรหมวิหารจึงเป็นหลักการส่งเสริมให้มนุษย์ตระหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมตตา กรุณา เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นข้อยืนยันได้ว่า การละจากการทำร้ายและเบียดเบียนกันยังไม่พอเพียง เพราะมนุษย์ยังต้องมีความรัก ความปรารถนาดี มีความสงสารต่อผู้อื่นอีกด้วย และเมื่อกระทำได้อย่างนี้ ก็เท่ากับว่าในสังคมนั้นมีสันติภาพ และเป็นสันติภาพที่มั่นคงถาวร

3) การส่งเสริมสามัคคีธรรมในสังคม ได้แก่ ความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะเป็นหลักการนำสันติสุขมาสู่สังคม เพราะคนในสังคมเมื่อมีหลักพรหมวิหารในฐานะเมตตาในสังคม หลักประกันของความเอื้ออาทรต่อกัน เช่น เมื่อผู้อื่นประสบความเดือดร้อน คนในสังคมส่วนอื่นก็จะเข้าไปช่วยเหลือ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่าง คือ การที่พระพุทธเจ้าทรงมีพระกรณียกิจ ช่วยเหลือเกื้อกูล

แก่มวลมนุษยชาติ ซึ่งในการช่วยเหลือของพระองค์ จะไม่ได้แจกสิ่งของให้แก่ใคร ๆ แต่ทรงสั่งสอนให้คนมีฐานะให้มีจิตเมตตาและช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมด้วยกัน เช่น การทำบุญของอนาถบิณฑิกเศรษฐีและนางวิสาขา และในเมื่อมนุษย์มีความเอื้ออาทรต่อกันแล้ว สังคมก็จะเป็นสังคมที่ปรองดองสามัคคี สมานฉันท์ เพราะทุก ๆ ชีวิตมีความเมตตา กรุณา ต่อกัน ปัญหาทางสังคมก็จะลดน้อยลงจนไม่มีปัญหาในที่สุด ฉะนั้น พรหมวิหารจึงเป็นหลักของการสร้างความสามัคคี และเป็นความสามัคคีที่เต็มไปด้วยความสมานฉันท์ในสังคมโดยแท้

4) การส่งเสริมเอกภาพในสังคม ได้แก่ ความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะเป็นหลักแห่งการประพฤติและปฏิบัติ ซึ่งความสำคัญในข้อต่าง ๆ ที่ผ่านมา เช่น สังคมแห่งความสงบ สังคมแห่งความเป็นพี่น้องกัน และสังคมแห่งความปรองดองสามัคคี เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักพรหมวิหารแล้ว ย่อมจะเห็นได้ว่า การอยู่ร่วมกันของคนในสังคมนั้น คือ รูปแบบของการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันหรือมีเอกภาพร่วมกันในสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้ การอยู่ร่วมกันอย่างมีเมตตา กรุณาหรือมีพรหมวิหาร ถือได้ว่าเป็นมุมมองของมนุษย์ที่หวังจะเห็นความสุข ความเจริญ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันตามสมควรที่จะกระทำได้ กล่าวคือ มีความรัก ความเคารพ ความปราณี สงเคราะห์ ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง มีความสามัคคี และมีเอกภาพ ดังนั้น การกระทำต่อกันด้วยความดีงามเริ่มแรกอยู่ที่ตัวมนุษย์เป็นการพัฒนาตนเองก่อน เมื่อกระทำได้แล้วความดีก็จะขยายไปสู่สังคม และครอบครัวตามลำดับ

พระมหาบุญเรือน ปภังกร (พิลาพันธ์) (2541, หน้า 115) จากความสำคัญด้านการพัฒนาสังคมในระดับสูงตามที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า พรหมวิหารเป็นมูลเหตุที่จะทำให้เกิดความรักและความผูกพันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ตลอดจนมนุษย์กับสรรพสัตว์ เพราะเราไม่ได้เกิดมาคนเดียวในโลก จะรักแต่ตนคนเดียวคงไม่ได้ ดังนั้นจึงต้องช่วยเหลือกัน ต้องพลอยยินดีต่อความสำเร็จของกันและกัน และที่สำคัญต้องมีความยุติธรรมต่อเพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุก ๆ ชีวิตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เริ่มตั้งแต่ในครอบครัว ตลอดจนประเทศและโลกตามลำดับ เพราะเรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันทิ คนอื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันทินั้นเหมือนกัน และเมื่อทุก ๆ ชีวิตเจริญมาด้วยเมตตา กรุณาของผู้อื่นก็พึงปลูกเมตตา กรุณาในชีวิตอื่น การที่คิดเช่นนี้อยู่เสมอ จิตใจก็จะมีแต่เมตตา กรุณา และมุทิตา ทำให้โลกมีแต่ความสันติสุข มีแต่ความสามัคคี และมีเอกภาพในสังคมได้อย่างแท้จริง

ง) ความสำคัญในเชิงจริยธรรม

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 291) จริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม และกฎศีลธรรม อันเป็นหลักความประพฤติ หลักการดำเนินชีวิต หรือหลักการครองชีวิตที่ถูกต้องสมบูรณ์ของมนุษย์ ที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายคือ ความดับทุกข์ หรือการยุติปัญหา อยู่อย่างเป็นอิสระไร้ทุกข์ จริยธรรมเป็นพฤติกรรมที่เป็นรูปแบบของการปฏิบัติ การดำเนินตนให้มีความเหมาะสมแก่ภาวะ ฐานะ กาลเทศะ และเหตุการณ์ปัจจุบัน ที่เป็นการนำความรู้ในความเป็นจริงหรือ

กฎธรรมชาตินี้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนเองและต่อสังคม โดยมี ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมหรือการกระทำทางกาย วาจา ใจอันดีงามที่ควรประพฤติปฏิบัติตรงข้ามกับสิ่งที่ควรงดเว้น

ฉ) ความสำคัญในฐานะเป็นมาตรฐานในการยุติข้อขัดแย้ง

ทินพันธ์ นาคะตะ (2543, หน้า 63) หลักพรหมวิหาร เป็นหลักสำคัญที่เป็นมาตรฐานในการประคับประคองการยุติข้อขัดแย้ง กล่าวคือ สามารถใช้เป็นหลักพิจารณาระดับความดี ซึ่งตรงกันข้ามกับความชั่วของตนและผู้อื่นได้ เพราะพรหมวิหารคือ ความรู้สึกที่มีต่อการกระทำของตนและผู้อื่นเมื่อมีการพิจารณาตัดสิน บุคคลสามารถบ่งชี้ได้อย่างเที่ยงธรรมว่า อะไรถูก อะไรผิด นอกจากนี้ ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการใช้อำนาจหน้าที่ให้มีผลสมบูรณ์และเกิดสัมพันธภาพอันดีเมื่อเป็นเช่นนี้ หลักพรหมวิหารธรรม จึงเป็นหลักที่ทรงคุณค่าด้านการยุติข้อขัดแย้ง หรือที่พระพุทธศาสนาเรียกว่า วิวาทาธิกรณ์ ในที่นี้ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึงความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะเป็นมาตรฐานของการระงับข้อขัดแย้ง 2 ลักษณะ ได้แก่

1) ความสำคัญด้านการยุติข้อขัดแย้งในการทำงาน คือ ความสำคัญของพรหมวิหารที่มีต่อการระงับอธิกรณ์ ได้แก่ กิจจาธิกรณ์ วิวาทาธิกรณ์ อนุวาทาธิกรณ์ และอาปัตตาธิกรณ์ คือ ผู้มักโกรธและมักถือโกรธ ผู้ก่อตัณญาไม่รู้คุณท่านตีตนเสมอท่าน ผู้ริษยาและตระหนี่ ผู้โอ้อวดและเจ้ามารยา ผู้ปรารถนาลามกและมีทิฐิผิด และผู้ถือทิฐิตน ถิ่นอันอันคนอื่นปลดเปลื้องยาก เป็นผู้ไม่มีความยำเกรงในพระศาสดาและในสงฆ์ ครูอาจารย์และหมู่คณะ ซึ่งทั้งหมดนี้ บุคคลใดมีเพียงแม้ข้อเดียวก็สามารถก่อความวุ่นวายได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อมีเรื่องเหล่านี้เกิดขึ้น ผู้ที่เหมาะสมจะเป็นผู้ตัดสินจะต้องเป็นผู้ที่เที่ยงธรรม ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากพุทธพจน์ว่า “ภิกษุผู้ฉลาด สามารถ ทรงธรรม ทรงวินัย แดกฉานใน อุภโตวิมังค์ คือภิกขุวิมังค์ ภิกขุณีวิมังค์ อธิกรณ์ เหตุเกิดอธิกรณ์ ความดับอธิกรณ์ และข้อปฏิบัติให้ถึงความดับอธิกรณ์ ปราศจากอคติ 4 ประการ รูปนั้นจะต้องรับผิดชอบ” ซึ่งพระดำรัสในข้อนี้ เป็นพุทธวิสัยทัศน์ของพระองค์ที่ย้ำถึงคุณธรรมของผู้ตัดสิน เพราะในการตัดสินโทษานุโทษทางพระวินัยในฐานะที่เป็นการบริหาร การปกครองจะต้องมีจัดการให้เป็นไปตามสมควรแก่กรณีนั้น ๆ

ดังนั้น การทำให้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ ยุติ จะต้องทำตามหลักแห่งความยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามหลักสัมมุขวินัย คือหลักการตัดสินพิจารณา จะต้องทำหน้าที่ 4 ประการ คือ ในที่พร้อมสงฆ์ พร้อมหน้าบุคคล พร้อมหน้าวัตถุ พร้อมหน้าพระธรรมวินัย ในขณะเดียวกัน จะต้องมีการกระทำด้วยพรหมวิหารมีจิตเมตตาต่อท่านผู้นั้น ไม่ใช่มุ่งกำจัดหรือทำลายล้างกัน ไม่ใช่ถ้อยคำหยาบมีเมตตาจิต จึงควรทำความรู้สึกภายในใจตนเองให้ก่อปรด้วยความกรุณา ความหวังประโยชน์แก่กุลความเอ็นดู ในขณะเดียวกันทรงวางหลักใจของท่าน ต้องทำให้ เคารพความจริงหรือความจริงเป็นอย่างไรต้องเป็นอย่างนั้นและใจจะต้องไม่ขุ่นเคืองคนที่ว่าตน โดยรู้สึกพระวินัยว่า อยู่ในฐานะเป็นองค์แทนพระพุทธเจ้า เมื่อเป็น

เช่นนี้ ในทางพระพุทธศาสนาจึงเป็นการกระทำที่แฝงด้วยความเมตตา กล่าวคือ ไม่ได้กระทำเพื่อลบล้างกันแต่เป็นการกระทำเพื่อให้โอกาสกัน

2) ความสำคัญด้านการป้องกันข้อขัดแย้งในการทำงาน คือ ความสำคัญของพรหมวิหารที่มีต่อการป้องกันกรณีมีข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงาน ซึ่งประเด็นนี้ หลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนา เป็นหลักคำสอนที่เล็งเห็นความสำคัญของความสามัคคีอย่างที่สุด ดังจะเห็นได้จากความสามัคคีของสมาชิกในสังคม อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นหลักประกันของการป้องกันความแตกแยกสามัคคี หลักพรหมวิหาร ถือได้ว่า เป็นคำสอนที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่งในเรื่องนี้ เช่น การมีเมตตาต่อกัน และในประเด็นนี้ พระพุทธองค์ก็ทรงชี้อุบายป้องกันเอาไว้เพื่อเป็นธรรมอันให้ระลึกถึงกันด้วยความรัก ได้แก่

2.1) ให้มีเมตตากายกรรม เมตตาวาจกรรม เมตตามโนกรรมในสหพรหมจารี ทั้งที่แจ้งและที่ลับ อย่างหน้าไหว้หลังหลอก

2.2) ให้มีความโอบอ้อมอารีเอื้อเพื่อเผื่อแผ่ ไม่มีมัจฉริยะในจุดปัจจัยลาภ มีมากก็แบ่งมาก มีน้อยก็แบ่งน้อย ตามสติกำลัง

2.3) ให้มีความเสมอกันโดย ศีลทั้งในที่แจ้งและที่ลับ หรือทั้งต่อหน้าและลับหลัง

2.4) ให้มีความเสมอกันโดย ทิฐิทั้งในที่แจ้งและที่ลับ หรือทั้งต่อหน้าและลับหลัง

จากความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะที่เป็นมาตรฐานของการตัดสินยุติข้อขัดแย้งดังกล่าว พอสรุปได้ว่า พรหมวิหารธรรมเป็นหลักธรรมค้ำจุนโลกอย่างแท้จริง เพราะเกื้อกูลการพัฒนาพฤติกรรม เพราะการกระทำสิ่งดี ๆ ทุกอย่างต้องประกอบด้วยเมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา คือเจตนาที่ปรารถนาดี ไม่เบียดเบียน พลอยยินดี และมีความเป็นกลาง ไม่มีลำเอียง เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมและจิตใจไม่ให้ออกนอกทางแห่งความถูกต้อง หรือความยุติธรรม เมื่อมีปัญหาเป็นเครื่องตรวจสอบด้วยใจที่เต็มเปี่ยมไปด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขาล้วนย่อมนำไปสู่ความเจริญ ความสุข และสันติภาพได้อย่างแท้จริง

ข) ความสำคัญในฐานะเป็นมาตรฐานแห่งความประพฤติ

หลักพรหมวิหารธรรม ถือได้ว่า เป็นคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นสื่อสัมพันธ์ในการประพฤติตามทางแห่งความดี กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีพรหมวิหาร การดำรงอยู่ในความดี หรือกุศลสามารถหลีกเลี่ยงทุจริต ความประพฤติชั่วไปได้ เพราะทุจริตเป็นสิ่งที่ควรเว้น ดังพุทธพจน์ว่า กายทุจริต วจีทุจริต มโนทุจริต เป็นกิจไม่ควรทำ เพราะจะนำบุคคลไปสู่ความเดือดร้อน ความลำบาก นอกจากนี้ พระพุทธศาสนายังได้อธิบายลักษณะของความชั่วหรือการแสดงถึงความเป็นไปของความชั่วเพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาความดีและความดีก็เป็นสิ่งที่ควรกระทำ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “บุคคลพึงทำความดี พึงห้ามจิตจากบาป เพราะถ้าทำบุญเข้าไป ใจย่อมยินดีในบาป บุคคลทำบาปก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อย ๆ ไม่พึงทำความพอใจในบาปนั้น เพราะการสั่งสมบาปนำทุกข์มาให้” เมื่อบุคคลมีพรหม

วิหารธรรมเป็นพื้นฐาน ก็หมายความว่า บุคคลสามารถประพฤติตามหลักจริยธรรมที่เป็นมาตรฐานแห่งความประพฤติอันดีงามได้ตลอด โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1) มาตรฐานแห่งการประพฤติระดับพื้นฐาน ได้แก่ หลักเบญจศีล เบญจธรรม หรือหลักมนุษยธรรม หมายถึง คุณธรรมที่ทำให้เป็นมนุษย์ ประกอบด้วย ศีล 5 คือ เว้นจากการฆ่า การประทุษร้ายกัน การลักทรัพย์ การประพฤตินิดในกาม การพูดเท็จ การดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท และธรรม 5 คือ เมตตา กรุณา สัมมาอาชีวะ กามสังวร สัจจะ และสติสัมปชัญญะ

2) มาตรฐานแห่งการประพฤติระดับกลาง ได้แก่ กุศลกรรมบถหรือทางแห่งความดี 10 ประการ คือ กายกรรม หมายถึง การกระทำดีทางกาย ได้แก่ ศีลข้อที่ 1-3 วชิกรรม การกระทำดีทางวาจา ได้แก่ ศีลข้อ 4 และขยายเพิ่มอีก 3 ข้อ คือ ละการพูดคำส่อเสียด ละการพูดคำหยาบ และละการพูดเพ้อเจ้อ และมโนกรรม การกระทำดีทางใจ ได้แก่ การไม่เพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น ไม่มีจิตคิดร้าย และมีความเห็นชอบ

3) มาตรฐานแห่งการประพฤติระดับสูง ได้แก่ อริยมรรคมีองค์ 8 หรือทางสายกลาง คือสัมมาทิฐิ คือ ความเห็นชอบ สัมมาสังกัปปะ คือ ความดำริชอบ สัมมาวาจา คือการเจรจาชอบ สัมมากัมมันตะ คือ การงานชอบ สัมมาอาชีวะ คือ การเลี้ยงชีพชอบ สัมมาวายามะ คือ ความพยายามชอบ สัมมาสติ คือ ความระลึกชอบ และสัมมาสมาธิ คือ ความตั้งใจมั่นชอบ

ข) ความสำคัญในฐานะเป็นธรรมของผู้บริหาร

หลักพรหมวิหารธรรม ถือได้ว่า เป็นคุณธรรม จริยธรรม ที่เป็นสื่อสัมพันธ์ในการประพฤติตามทางแห่งความดี หมายถึง ธรรมประจำใจอันประเสริฐ ธรรมประจำใจของผู้ใหญ่ เป็นธรรมที่ผู้บริหารจะต้องใช้ในการปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานปฏิบัติตนต่อเพื่อนร่วมงานหรือต่อผู้อื่น มี 4 ประการ ดังนี้

1) ความมีเมตตา คือ การมีความรัก ความหวังดีปรารถนาที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงาน และผู้อื่นมีความสุขด้วยกาย วาจา และใจ

2) ความมีกรุณา คือ การมีความสงสาร เห็นอกเห็นใจ ปรารถนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นพ้นจากความทุกข์ด้วยกาย วาจา และใจ

3) ความมีมุทิตา คือ การมีความรู้สึกพลอยยินดีเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานและผู้อื่นได้ดีมีสุขทั้งด้วยกาย วาจาและใจ

4) ความมีอุเบกขา คือ การมีความวางเฉยเป็นกลางไม่ลำเอียงเข้าข้างคนใดคนหนึ่ง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

จากความสำคัญของพรหมวิหารในฐานะที่เป็นมาตรฐานแห่งการประพฤติตามที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า พรหมวิหารธรรม คือความปรารถนาดี ต้องการให้คนอื่น สัตว์อื่นมีความสุข

ความเจริญรุ่งเรือง ความปรารถนาให้ผู้อื่น สัตว์อื่นพ้นจากความทุกข์ความเดือดร้อนต่าง ๆ ความพลอยยินดีต่อความสำเร็จ ต่อคุณความดีของผู้อื่นสัตว์อื่น และความวางใจเป็นกลาง ความประพฤติเป็นธรรม เทียงธรรมต่อผู้อื่น สัตว์อื่น โดยอาศัยหลักกฎหมาย กฎระเบียบ กฎเกณฑ์ที่ประชาชนในสังคมร่วมกันบัญญัติขึ้นโดยชอบธรรม เป็นแบบแผนในการปฏิบัติ จัดเป็นจริยธรรมระดับพื้นฐาน การกระทำดีทางกาย วาจา ใจ หรืออกุศลกรรมบถ 10 จัดเป็นจริยธรรมระดับกลาง และการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง มีสัมมาทิฐิเป็นจริยธรรมระดับสูง ทั้งนี้ พรหมวิหารยังเป็นจริยธรรมที่มีคุณค่าแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติ ย่อมจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เจริญพรหมวิหารทั้งแก่ตนเอง และสังคมรอบด้าน ทำให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่น่าอาศัย เพราะมีความสมัครสมานสามัคคีกัน หวังดีช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาสกว่าตนเอง และพลอยยินดีต่อคุณงามความดีของกันและกัน

สรุปได้ว่า พรหมวิหารเป็นแนวทางหรือพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดความยุติธรรม ซึ่งจะนำมาสู่สันติภาพตามความหมายของพรหมวิหาร ทำให้เห็นหลักธรรม ความเป็นผู้ใหญ่เสมือนพระพรหม คือ การมีเมตตาบุคคลจะมุ่งช่วยทำสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่สัตว์โลกทั้งปวงให้ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างเป็นสุข การมีกรุณาบุคคลจะมุ่งปลดเปลื้องทุกข์แก่สัตว์โลกทั้งปวง ผู้ซึ่งได้ประสบทุกข์ การมีมุทิตาบุคคลจะพลอยยินดีต่อสมบัติของสัตว์โลกและสรรพสัตว์ที่พยายามทำความดี และการมีอุเบกขาบุคคลจะดำรงตนอยู่เป็นกลางโดยเที่ยงธรรม ไม่เอนเอียงไปเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ดังนั้นพรหมวิหารทั้งหมดถือว่าเป็นคุณสมบัติของผู้ใหญ่เปรียบเสมือนพลังงานของพระพรหมที่มนุษย์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง โดยลักษณะของพรหมวิหารได้แสดงถึงความเมตตาเอื้ออาทร มีความเอื้ออาทรเกื้อกูลต่อกัน ช่วยเหลือจุนเจือต่อกันเมื่อยามทุกข์และมีน้ำใจพลอยยินดีเมื่อเขามีความสุขหรือประสบความสำเร็จและวางตนเป็นกลางโดยใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตามเหตุผลเกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์ในเชิงสังคม คุณธรรมและจริยธรรม อันจะเป็นผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้

2.3.1 ลักษณะและการใช้พรหมวิหาร

พรหมวิหารธรรม คือ หลักธรรมที่เหมาะสมแก่การที่จะนำมาปูพื้นฐานของผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ฯลฯ เป็นต้น นอกจากทราบถึงองค์ประกอบของพรหมวิหารธรรมแล้ว ควรศึกษาถึงลักษณะและการใช้พรหมวิหารธรรมด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นปทัฏฐานของการดำเนินตนตามครรลองแห่งพรหมวิหารธรรมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ก) ลักษณะของพรหมวิหาร

พรหมวิหารธรรมมีลักษณะที่แสดงถึงหลักธรรมแนวปฏิบัติของผู้ใหญ่ ผู้นำ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานในองค์กร ลักษณะของพรหมวิหาร ได้แยกองค์ประกอบออกเป็น 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา ดังนี้

1) ลักษณะของเมตตาพรหมวิหาร

สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) และคณะ (2541, หน้า 160) ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวไว้ว่า เมตตา มีอันเป็นไปโดยอาการประพลิตสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลายเป็นลักษณะ มีอันน้อมนำเข้ามาซึ่งสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลายเป็นกิจ มีอันกำจัดซึ่งความอาฆาตเป็นผลปรากฏ มีอันได้เห็นภาวะที่น่าเจริญใจของสัตว์ทั้งหลายเป็นบรรทัดฐาน มีความสงบแห่งพยาบาลเป็นสมบัติ มีการเกิดความห่วงใยด้วยต้นหาเป็นความวิบัติของเมตตา ดังนี้

หมายความว่า เมตตาพรหมวิหาร มีลักษณะทางจิตใจที่แสดงออกด้าน ความเกื้อกูล มุ่งสร้างสรรค์ประโยชน์ มุ่งจำกัดความอาฆาต และมองเห็นบุคคลอื่น รวมถึงสรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นที่น่าเจริญหูเจริญตา คือ บุคคลที่มีความเมตตานั่น จะมีจิตใจที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ความปรารถนาดี และเมื่อเกิดสภาวะเช่นนี้ บุคคลจึงถือว่ามีคุณสมบัติสามารถระงับความพยาบาททั้งตนและผู้อื่นได้ และที่สำคัญบุคคลควรพยายามข่มตนไม่ให้เกิดความลำเอียงรักแบบเสนหา เป็นความรักที่เห็นแก่ตัว เพราะถือว่าเป็นความวิบัติแห่งเมตตาด้วย อย่างไรก็ตาม เมตตาถือว่าเป็นมารดาบิดา และพึงพิจารณาว่า ความสงบนิ่งแห่งจิต นี้เรียกว่า ปัจจุปฏฐานของเมตตา การทำความปรารถนาดีให้เกิดขึ้น เป็นลักษณะของเมตตา ความคิดที่ประกอบด้วยเมตตา เป็นรสของเมตตา และอุทิสะ คือความไม่ประทุษร้าย เป็นปทัฏฐานของเมตตา

2) ลักษณะของกรุณาพรหมวิหาร

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวไว้ว่า กรุณา มีอันเป็นไปโดยอาการช่วยบรรเทาทุกข์แก่สัตว์ทั้งหลายเป็นลักษณะ มีอันไม่นิ่งดูตายต่อทุกข์ของสัตว์อื่นเป็นกิจ มีการไม่เบียดเบียนสัตว์อื่นเป็นผลปรากฏ มีอันได้เห็นสภาพอันน่าอนาถของสัตว์ทั้งหลายผู้ถูกทุกข์ครอบงำแล้วเป็นบรรทัดฐาน มีความระงับซึ่งการเบียดเบียนสัตว์เป็นสมบัติ มีการเกิดความโศกเศร้าเป็นความวิบัติของกรุณา ดังนี้

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) และคณะ (2538, หน้า 180) กรุณาพรหมวิหาร มีลักษณะที่จิตใจแสดงความสงสาร น้อมไปในด้านช่วยเหลือให้พ้นจากความทุกข์ยาก เป็นธรรมที่มุ่งปลดปล่อยทุกข์ของผู้อื่น อดทนต่อความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ได้เบียดเบียนผู้อื่น และความอนาถาของผู้อื่น นอกจากนี้ กรุณายังมีคุณสมบัติด้านการกำจัดความเบียดเบียน และในคัมภีร์วิมุตติมรรคยังได้อธิบายไว้ว่า กรุณาเปรียบเสมือนมารดาบิดา ผู้คอยดูแลบุตรน้อยคนเดียวของตน รู้สึกสงสาร กล่าวว่าเป็นทุกข์จริงหนอนันต์ บุคคลผู้สงสารสรรพสัตว์ก็ฉนั้นเหมือนกัน นี่คือ กรุณา บุคคลย่อมอยู่อย่างมีกรุณา ไม่ฟุ้งซ่าน นี้เรียกว่า ปัจจุภูฐาน ความไม่ปรากฏสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เป็นลักษณะความสุขเป็นรส ความไม่เบียดเบียนเป็นปทัฐานของกรุณา

3) ลักษณะของมุทิตาพรหมวิหาร

สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) และคณะ (2541, หน้า 160) ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวไว้ว่า มุทิตา คือ มีความยินดีเป็นลักษณะ มีความไม่ริษยาเป็นกิจ มีอันกำจัดความไม่ไยดีด้วยเป็นผลปรากฏ มีอันได้เห็นสมบัติของสัตว์ทั้งหลายเป็นบรรทัดฐาน มีความสงบแห่งความไม่ไยดีด้วยเป็นสมบัติ อันเกิดความสุขร่าเริงเป็นความวิบัติของมุทิตานี้และในคัมภีร์วิมุตติมรรค ได้อธิบายไว้ว่า มุทิตาเปรียบเหมือนมารดาบิดา ผู้มองดูบุตรน้อยคนเดียวของตน มีความชื่นชม และพูดว่า “สาธุ” ฉนั้นใด เมื่อเป็นเช่นนี้ ความสงบนิ่งแห่งจิตในมุทิตานี้เรียกว่า ปัจจุภูฐาน ความชื่นชมเป็นลักษณะ ความไม่หวาดกลัวเป็นรส ความสิ้นไปแห่งความไม่ชอบเป็น ปทัฐานของ

ดังนั้น มุทิตาพรหมวิหาร คือ ความพลอยยินดี มีน้ำใจ ยินดีเมื่อผู้อื่นประสบผลสำเร็จ มุทิตาพรหมวิหาร ยังมีลักษณะแสดงออกในด้านความยินดี ไม่อิจฉาริษยา กำจัดความไม่ไยดีออกไป และยินดีในสมบัติของผู้อื่น นอกจากนี้ มุทิตายังมีคุณสมบัติ คือ สามารถกำจัดความไม่ยินดีที่เกิดจากความสนุกร่าเริงเป็นความวิบัติ

4) ลักษณะของอุเบกขาพรหมวิหาร

สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) และคณะ (2541, หน้า 160) ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวไว้ว่า อุเบกขา มีอันเป็นไปโดยอาการเป็นกลาง ๆ ในสัตว์ทั้งหลายเป็นลักษณะ มีอันเห็นภาวะที่สม่าเสมอกันในสัตว์ทั้งหลายเป็นกิจ อันสงบความเสียใจและความดีใจเป็นผลปรากฏ มีอันพิจารณาเห็นภาวะที่สัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มีกรรมเป็นของแห่งตนเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งมีอาการเป็นอย่างนี้ว่า สัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มีกรรมเป็นของแห่งตน สัตว์เหล่านั้นจักได้ประสบความสุขก็ดี จักพ้นจากทุกข์ก็ดี จักเสื่อมจากสมบัติก็ดี จักเสื่อมจากสมบัติที่ตนมีอยู่แล้วก็ดี เพราะความชอบใจของใครเล่า (นอกจากกรรมเท่านั้น) มีการสงบแห่งความเสียใจและความดีใจเป็นสมบัติ มีอันเกิดความเพิกเฉยเพราะความไม่รู้อันอาศัยคามคุณเป็นวิบัติของอุเบกขานี้

ตามที่กล่าวมานี้ เป็นลักษณะของพรหมวิหารธรรมซึ่งเริ่มจาก เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา พรหมวิหาร ได้กล่าวถึงทัศนะบางอย่างของพรหมวิหารธรรม เมื่อทราบถึงลักษณะพรหมวิหารแล้ว ควรศึกษาให้ทราบถึงการนำไปปรับใช้ซึ่งหลักพรหมวิหาร

ข) การใช้พรหมวิหาร

การใช้พรหมวิหาร คือ การนำพรหมวิหารไปปรับใช้ แต่ก่อนที่จะนำพรหมวิหารไปปรับใช้ ควรศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางที่ถูกและแนวทางที่ผิดเสียก่อน การนำพรหมวิหารไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ และเป็นไปตามแนวปฏิบัติ วัตถุประสงค์ในทางที่ก่อความสันติสุขแก่ตนเองและสังคม การใช้พรหมวิหาร ได้แยกออกเป็น 4 ประการ คือ เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา พรหมวิหาร แยกย่อยออกอีกเห็นแนวทางที่ถูกและแนวทางที่ผิด ดังนี้

1) การใช้เมตตาพรหมวิหาร

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2542, หน้า 754)จากลักษณะเมตตาพรหมวิหารดังกล่าว ถือได้ว่า เป็นปทัฏฐานของการใช้เมตตาพรหมวิหารที่ถูกต้อง เพราะเมื่อใช้ไม่เหมาะสม ย่อมก่อให้เกิดโทษได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ การให้ความรัก ความปรารถนาดีแก่บุคคลใด การสร้างความพร้อมที่ถูกต้อง คือการสร้างที่มีจุดเริ่มต้นที่ตัวเรานั้นเอง และเมื่อบุคคลสามารถพัฒนาตนเองให้เต็มไปด้วยเมตตาแล้ว นั่นก็หมายความว่า บุคคลมีธรรมของผู้ใหญ่ ที่ใหญ่ในคุณงามความดี ซึ่งผู้ใหญ่ในที่นี้ ไม่ใช่ใหญ่อย่างเข้าใจกันอย่างสามัญ แต่ใหญ่อย่างประเสริฐ คือมีจิตใจกว้างขวาง หรือยิ่งใหญ่ด้วยคุณธรรม ความดีงาม และเมื่อมีการใช้ออกไป ย่อมก่อให้เกิดสันติสุข ความปรองดอง ความสามัคคี ความมีเอกภาพในสังคม อย่างไรก็ตามเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็น ในที่นี้ ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึงผลดีของการใช้เมตตาพรหมวิหารในทางที่ถูก และทางที่ผิด ได้แก่

1.1) **แสวง บุญเฉลิมวิภาส** (2543, หน้า 67) การใช้เมตตาพรหมวิหารในทางที่ถูก คือ การกระทำด้วยความปรารถนาดี ด้วยความรู้สึกที่บริสุทธิ์ ไม่มีการหวังผลใด ๆ ตอบแทน แต่มุ่งหวังให้ผู้อื่นมีสุข เช่น มีความรู้สึกที่มุ่งไปในทางเสียสละ ทำสังคัมสงเคราะห์ บริจาค การให้ทาน นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดผลดีกับตน ดังพุทธพจน์ว่า “... ผลอันเกิดจากเมตตา นี้ มีมากมายมหาศาล... เป็นต้น” อนึ่ง “...ผู้ใดเจริญเมตตาในยามเช้า...ในยามเที่ยง...ในยามเย็น โดยที่ สุดชั่วกาลหยดน้ำนมแห่งแม่โค... ยังมีผลมากกว่าทานที่บุคคลให้แล้วในวันหนึ่ง” เมื่อเป็นเช่นนี้ บุคคลเมื่อศึกษาหลักเมตตาอย่างถูกต้อง และใช้ออกไปอย่างเหมาะสมในยามที่ผู้อื่นอยู่ในภาวะปกติ การใช้เมตตาพรหมวิหารจึงเป็นท่าทีที่บุคคลควรแสดงออกแก่กันและกัน เช่น มีความหวังดี มีความรัก มีความเป็นมิตร ด้วยเหตุนี้ เท่ากับว่า เป็นผู้สร้างคุณประโยชน์และอภิบาลโลก ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

1.2) การไม่ใช่เมตตาพรหมวิหารในทางที่ผิด คือ การใช้เมตตาแบบผิด ๆ ที่ก่อให้เกิดโทษได้ และไม่ต่างอะไรกับการกระทำออกไปโดยขาดเมตตา กล่าวคือ บุคคลที่ขาดเมตตา หรือมีการกระทำออกไปแบบไร้ความเมตตาปราณี การกระทำของบุคคลนั้นจะมุ่งไปที่ความคิดร้าย คิดทำลาย

ประโยชน์ เห็นแก่ตัว แสวงหาผลประโยชน์อย่างไม่ชอบธรรม หลงผิดคิดทำแต่ความชั่ว ซึ่งการกระทำในลักษณะนี้เอง จึงเป็นที่มาของปัญหาสังคม

จากลักษณะและการใช้เมตตาพรหมวิหารตามที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลศึกษาลักษณะและการใช้เมตตาพรหมวิหารได้อย่างถูกต้องและถูกทางแล้ว ในการกระทำออกไปจะเป็นการกระทำที่เป็นไปด้วยความปรารถนาดี ความมีเมตตา ความมีเอื้อเฟื้อ ความเป็นผู้มีความรัก ความปรารถนาดีให้ผู้อื่นตลอดจนถึงสรรพสัตว์ ประสบความสุขความแสวงหาการทำประโยชน์แก่ผู้อื่น ความอนุเคราะห์ ปราศจากเวรภัย ความไม่พยายาบาท ไม่ทำลายล้าง ไม่จองเวรซึ่งกันและกัน มุ่งความสุข ความเจริญแก่สรรพสัตว์ในโลกเสมอเหมือนกันหมด และเป็นความปรารถนาดีที่ไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ดังนั้น เมตตาจึงเป็นคุณสมบัติของความมีมิตรภาพนั่นเอง

2) การใช้กรุณาพรหมวิหาร

จากลักษณะของกรุณาพรหมวิหาร จะเห็นได้ว่า ความสงสาร ความมีเอื้อเฟื้ออยากจะช่วยเหลือ ปรารถนาให้ผู้อื่นตลอดจนถึงสรรพสัตว์ที่ประสบทุกข์อยู่ พ้นจากความทุกข์และความเดือดร้อนปราศจากเวรภัย ปราศจากทุกข์โศก ที่เต็มเปี่ยมด้วยเมตตา มุ่งความปราศจากทุกข์และความเดือดร้อนทั้งปวงเสมอเหมือนกันหมด ซึ่งกรุณานั้นมักจะเกิดขึ้นมีกับกัลยาชน และบุคคลสามารถกระทำให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรมได้ ด้วยพฤติกรรมทางกายและวาจาที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความสงสาร อยากให้พ้นไปจากความทุกข์ต่าง ๆ และเป็นความปรารถนาดี ที่คิดจะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ แต่สำหรับคนชั่วช้าแล้วเมื่อเขาเห็นคนอื่นตกทุกข์ได้ยาก แทนที่จะช่วยเหลือ แต่กลับซ้ำเติมให้ได้รับทุกข์เพิ่มขึ้น เช่น เมื่อมีอุบัติเหตุ คนดีคิดช่วยเหลือ แต่คนชั่วคิดหยิบฉวยทรัพย์สินสมบัติของผู้ประสบอุบัติเหตุ อยากรักก็ตามเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการใช้กรุณาพรหมวิหารได้ถูกต้อง ในที่นี้ ผู้ศึกษาจะกล่าวถึงการใช้กรุณาพรหมวิหารในทางที่ถูกและทางที่ผิด ได้แก่

2.1) การใช้กรุณาพรหมวิหารในทางที่ถูก คือ การกระทำออกไปด้วยความสงสารที่แท้จริง ไม่เจือด้วยผลประโยชน์ แต่เป็นการกระทำอย่างจริงใจในสถานการณ์ที่ถูกต้อง ดังข้อความที่ว่า “ในยามที่บุคคลอื่นตกต่ำ เดือดร้อนเป็นทุกข์ประสบปัญหา บุคคลที่มีความกรุณา จึงควรหว่านเหวในทุกข์ของผู้อื่น อยากจะช่วยบำบัดทุกข์นั้น หรือยกเขาขึ้นมาจากทุกข์”

2.2) การใช้กรุณาพรหมวิหารในทางที่ผิด คือ “การใช้กรุณาแบบผิด ๆ ซึ่งสามารถก่อให้เกิดโทษต่อตน ผู้อื่น รวมถึงสังคมส่วนรวมได้ ทั้งนี้เพราะผู้ที่ขาดกรุณานั้น โดยทั่วไปมักมุ่งความคิดไปที่ความเบียดเบียน หรือแม้แต่เห็นผู้อื่นที่ตกทุกข์ได้ยากช่วยเหลือตนเองไม่ได้ แทนที่จะมีน้ำใจช่วยเหลือให้เขาพ้นทุกข์ แต่กลับเบียดเบียนเขาให้ได้รับทุกข์ยากลำบากมากยิ่งขึ้น หรือเบียดเบียนจนถึงแก่ชีวิตก็มี

จากลักษณะ และการใช้กรุณาพรหมวิหาร ที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลศึกษา ลักษณะและการใช้กรุณาพรหมวิหารได้อย่างถูกต้อง และถูกทางแล้ว ในการกระทำออกไป จะเป็น

การกระทำที่เต็มไปด้วย ความสงสาร ความเอื้ออาทร มุ่งช่วยบำบัดทุกข์ บำรุงรักษาให้ผู้อื่นตลอดถึง สรรพสัตว์ประสบสุขพ้นทุกข์ ความแสวงหาทำประโยชน์แก่ผู้อื่น ความอนุเคราะห์ ปราศจากเวรภัย ไม่ทำลายล้าง มุ่งความสุขความเจริญแก่สรรพสัตว์ ยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้อื่นให้พ้นจากความลำบาก

3) การใช้มูทิตาพรหมวิหาร

จากลักษณะของมูทิตาพรหมวิหารดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า มูทิตาเป็นความพลอยยินดี ต่อทรัพย์สินสมบัติ คุณงามความดี ความสำเร็จในด้านต่าง ๆ ของผู้อื่น ปราศจากความอิจฉาริษยา เป็นลักษณะที่เต็มเปี่ยมไปด้วยไมตรี ชื่นชมยินดีต่อทุกคนเหมือนกันหมด มักจะเกิดขึ้นแก่ภักษยาชน ซึ่งบุคคลสามารถกระทำให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรมได้ ด้วยพฤติกรรมทางกาย และวาจาที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความพลอยยินดี โดยไม่มีเงื่อนไข คือไม่หวังประโยชน์อันใดเพื่อตน แต่สำหรับคนชั่วช้าต่ำทรามแล้ว เมื่อเขาเห็นคนอื่นประสบความสำเร็จแทนที่จะพลอยยินดีต่อเขา แต่กลับรู้สึกไม่พอใจเกิดความอิจฉาริษยาเขา กล่าวคนอื่นได้ดีเท่าเทียมตัวเอง หรือได้ดีกว่าตน อย่างไรก็ตามเพื่อความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้นในประเด็นนี้ ในที่นี้ ผู้ศึกษาจะมุ่งกล่าวถึงการใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ถูกและทางที่ผิดได้แก่

3.1) แสวง บุญเฉลิมวิลาศ (2543, หน้า 67) การใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ถูก คือ การกระทำออกไปด้วยจิตใจที่พลอยยินดีอย่างแท้จริง เมื่อบุคคลอื่นเปลี่ยนจากปกติและตกต่ำเป็นขึ้นสูง คือเขาประสบความสำเร็จ มีความสุข ทำสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ก็มีมูทิตา คือพลอยยินดีด้วยในความดีงามและความสุข ความสำเร็จของเขา และพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุน

3.2) พระมหาสุทธีชัย ฐิตชโย (ถาวรศีล) (2549, หน้า 108) การใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ผิด คือ การกระทำออกไปด้วยจิตใจอิจฉาริษยา เช่น ทำที่เป็นยินดีหรือยินดีเพื่อผลประโยชน์ ดังความที่ว่า ในกรณีที่ทราบว่ามีผู้ใดผู้หนึ่งกระทำความดี หรือประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงานแทนที่จะพลอยยินดี แต่กลับอิจฉาริษยาเขา กล่าวตำหนิติเตียน และแสดงถึงความไม่เห็นด้วย

จากลักษณะการใช้อุเบกขาพรหมวิหารตามที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลศึกษาลักษณะการใช้อุเบกขาพรหมวิหารได้อย่างถูกต้องและถูกทางแล้ว ในการกระทำออกไปจะเป็นการกระทำที่เต็มไปด้วยจิตใจที่ไม่อิจฉาริษยา และจะมีความปีติยินดีกับผู้อื่น ในขณะที่เขาสร้างสรรค์ตนเองให้สูงขึ้นจากสภาวะปกติและความยากลำบาก เมื่อกระทำได้อย่างนั้น ก็เท่ากับว่า บุคคลนั้นเป็นผู้ที่ควรค่าแก่ความเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์นั่นเอง

4) การใช้อุเบกขาพรหมวิหาร

จากลักษณะของอุเบกขาพรหมวิหาร ที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า อุเบกขา คือ ความวางเฉย ไม่ยินดี ไม่ยินร้าย และเป็นสภาวะกลาง ๆ ต่ออารมณ์ที่ดีและไม่ดี เป็นความวางเฉยโดยการกระทำไว้ในใจว่า สัตว์ทั้งหลายเป็นผู้มีกรรมเป็นของ ๆ ตน เขาทำดีก็ยอมได้ดี ทำชั่วย่อมได้ชั่ว ไม่มี

ความยินดี ไม่มีความยินร้าย ไม่ว่าจะบุคคลผู้นั้นจะเป็นคนที่รักหรือเป็นคนที่เกลียดกันก็ตาม สามารถจะรักษาสภาพจิตใจไว้ได้ด้วยปัญญาพิจารณาแบบโยนิโสมนสิการ แต่สำหรับคนที่ไม่ฉลาด หรือผู้ที่ไม่ได้ศึกษาอุเบกขาให้เข้าใจ ความวางเฉยของผู้นั้นจะเป็นความวางเฉยประเภทที่ไม่รู้จะปฏิบัติต่อเรื่องนี้อย่างไร จึงได้นิ่งเฉยอยู่ ซึ่งเป็นความวางเฉยเพราะไม่รู้ อย่างไรก็ตาม เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้น ในที่นี้ ผู้ศึกษามุ่งกล่าวถึง การใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ถูกและทางที่ผิด ได้แก่

4.1) แสวง บุญเฉลิมวิลาศ (2543, หน้า 67) การใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ถูก คือ การกระทำออกไปด้วยความเป็นกลาง คือ เมื่อบุคคลอื่นละเมิดสิ่งที่ดีงาม เช่น กฎหมาย และ บุคคลนั้นก็สมควรจะได้รับผิดชอบสิ่งที่ตนเองทำเอาไว้ ในกรณีนี้ บุคคลต้องมีอุเบกขา คือวางใจเป็นกลาง ไม่ชวนชวายเป็นหรือช่วยเหลือที่จะทำให้เสียการปกครอง ด้วยการวางเฉยต่อบุคคลเช่นนั้น ให้เขาได้รับผิดชอบต่อธรรมและตามธรรมดำรงอยู่ในความสมเหตุสมผล

4.2) พระมหาสุทธิชัย ฐิตชโย (ถาวรศีล) (2549, หน้า 108) การใช้อุเบกขาพรหมวิหารในทางที่ผิด คือการกระทำออกไปด้วยจิตใจที่เอนเอียง ไม่เป็นกลางตกอยู่ภายใต้การครอบงำของอคติ 4 ได้แก่ ลำเอียงเพราะชอบ (ฉันทาคติ) ลำเอียงเพราะโกรธ (โทษาคติ) ลำเอียงเพราะหลง (โมหาคติ) และลำเอียงเพราะกลัว (ภยาคติ) อย่างไรก็ดี เป็นผู้ที่มิมีจิตใจไม่เป็นกลาง ไม่วางเฉย แต่กลับวางใจไว้ผิด ในสภาวะที่ไม่รู้ตามความเป็นจริง หรือรู้แต่หลีกเลี่ยงไม่ยอมรับ

จากลักษณะการใช้อุเบกขาพรหมวิหารตามที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า เมื่อบุคคลศึกษา ลักษณะการใช้อุเบกขาพรหมวิหารได้อย่างถูกต้องและถูกทางแล้ว ในการกระทำออกไปจะเป็นการกระทำที่เต็มไปด้วยความเที่ยงธรรม ยุติธรรม ไม่มีความลำเอียงด้วยสาเหตุต่าง ๆ นอกจากนี้ ผู้ที่มีสภาวะจิตใจในลักษณะนี้ ถือได้ว่า เป็นผู้ที่ควรค่าและชอบธรรมอย่างสมบูรณ์แน่นอน

สรุปได้ว่า พรหมวิหารธรรม คือ หลักธรรมที่เหมาะสมแก่การที่จะนำมาปฏิบัติพื้นฐานของผู้ใหญ่ ผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ธรรมข้อที่ 1.เมตตา มีอันเป็นไปโดยอาการประพาศสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่สัตว์ทั้งหลาย ธรรมข้อที่ 2.กรุณา มีอันเป็นไปโดยอาการช่วยบรรเทาทุกข์แก่สัตว์ทั้งหลาย ธรรมข้อที่ 3.อุเบกขา มีอันเป็นไปโดยอาการเป็นกลาง ๆ ในสัตว์ทั้งหลาย ธรรมข้อที่ 4 มุทิตา คือ มีความยินดีเป็นลักษณะ มีความไม่ริษยาเป็นกิจ มีอันกำจัดความไม่ยินดีด้วยเป็นผลปรากฏ มีอันได้เห็นสมบัติของสัตว์ทั้งหลาย

2.4 กฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย

พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 มีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัย เนื่องจากในปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจดังกล่าวเป็นจำนวนมาก ซึ่งเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในชีวิตและสมบัติ ความสงบเรียบร้อยของประชาชนและสังคม แต่ผู้ประกอบการธุรกิจนี้มีมาตรฐานที่แตกต่างกัน จึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานของธุรกิจนี้และเสริมสร้างศักยภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นโยบายที่ผู้ใช้บริการและช่วยสร้างความสงบเรียบร้อยของสังคม

1) สมาคมผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัย แห่งประเทศไทย ปี 2558 เนื้อหาสำคัญของพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ฉบับนี้ ได้มีการกำหนดคำนิยามของคำว่า “ธุรกิจรักษาความปลอดภัย” หมายถึง ธุรกิจที่ให้บริการรักษาความปลอดภัย โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย รับอนุญาต ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและดูแล ปกป้องอันตราย ที่จะมีต่อร่างกายและทรัพย์สินของผู้รับบริการ แต่ไม่รวมถึงการให้บริการรักษาความปลอดภัยโดยหน่วยงานของรัฐ ส่วน “พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต” หมายถึง บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีกรรมการกำกับธุรกิจรักษาความปลอดภัย โดยมี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธานกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายแผนงาน และมาตรการเกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลธุรกิจนี้

ทั้งนี้ในส่วนของผู้ประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องเป็นบริษัทและได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการรักษาความปลอดภัย จากนายทะเบียนซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวมีอายุ 4 ปี นับตั้งแต่วันที่ออกใบอนุญาต โดยบริษัทนี้ต้องมีจำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียน และมีกรรมการเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ซึ่งบริษัทรักษาความปลอดภัยจะต้องปฏิบัติตาม มาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่คณะกรรมการกำหนด เช่น กำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัย มีระบบบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในสถานที่ที่รับผิดชอบ เป็นต้น และมีหน้าที่ให้ความร่วมมือแก่ตำรวจซึ่งมีเขตตั้งแต่วัยตำรวจตรีขึ้นไป นอกจากนี้ยังมีการกำหนดคุณสมบัติให้พนักงานทุกคนต้องมีการศึกษาภาคบังคับ หรือสูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และต้องขอใบอนุญาตรวมถึงต้องมีสัญชาติไทยขณะที่พนักงานรักษาความปลอดภัยต้องได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานฯจากนายทะเบียน และต้องไม่เป็นผู้ที่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาให้ถึงที่สุดให้จำคุก ทั้งในความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือความผิดเกี่ยวกับเพศ นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังได้

มีการกำหนดโทษของบริษัทที่ทำธุรกิจรักษาความปลอดภัย และพนักงานรักษาความปลอดภัย ที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยมีโทษทั้งจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ขึ้นไป หรือปรับตั้งแต่ 2 หมื่นบาท ถึง 1 แสนบาท โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของการฝ่าฝืน

พระราชบัญญัติ ธุรกิจรักษาความปลอดภัย ได้กำหนดให้คณะกรรมการกำกับธุรกิจการรักษาความปลอดภัยกำกับดูแลให้บริษัทธุรกิจรักษาความปลอดภัยมีความเข้มแข็งมั่นคง สามารถดำเนินธุรกิจและควบคุมดูแลตนเองได้ ในรูปแบบของกลุ่ม หรือสมาคมและให้ลดบทบาทของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ธุรกิจนี้สามารถจดทะเบียนดำเนินการกับกระทรวงพาณิชย์แต่เพียงแห่งเดียวส่วนค่าปรับและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับธุรกิจนี้ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำความตกลงกับกระทรวงการคลังให้นำเงินดังกล่าวมาเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร

2) การรักษามาตรฐาน

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2558 พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย ได้กำหนดเกี่ยวกับการรักษามาตรฐานไว้ในมาตราต่างๆ ซึ่งมีสาระสำคัญที่สามารถกล่าวโดยสรุป ได้แก่ การรักษามาตรฐานที่ปรากฏอยู่ในมาตราสำคัญดังต่อไปนี้

มาตรา 16 ผู้ประกอบกิจการธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องเป็นบริษัท และได้รับใบประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยจากนายทะเบียน

มาตรา 17 บริษัทซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยต้องมี

(1) จำนวนหุ้นที่ถือโดยบุคคลที่มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัท

(2) มีกรรมการซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้กรรมการทั้งหมดต้องไม่เป็นกรรมการหรือผู้แทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจรักษาความปลอดภัยมาก่อน

มาตรา 20 บริษัทที่ประกอบกิจการรักษาความปลอดภัยต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัท รักษาความปลอดภัย” และคำว่า “จำกัด” หรือ “จำกัด (มหาชน)” ต่อท้าย

มาตรา 26 บริษัทที่ประกอบกิจการรักษาความปลอดภัยต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยที่คณะกรรมการกำหนดประกอบด้วย

(1) การกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต

(2) ระบบบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ภายในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบรักษาความปลอดภัย

(3) ศูนย์ประสานงานที่บริษัทรักษาความปลอดภัย จัดให้มีขึ้นเพื่อให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

(4) อุปกรณ์สื่อสารที่บริษัทรักษาความปลอดภัยจัดให้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารระหว่างศูนย์ประสานงานกับพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

(5) ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการฝึกอบรมทวนให้แก่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ซึ่งบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องจัดให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา 33 ผู้ใดประสงค์จะทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตจากนายทะเบียน

3) การประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐ

สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ปี 2558 พระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย ได้กำหนดเกี่ยวกับการประสานงานกับเจ้าหน้าที่รัฐไว้ในมาตราต่างๆ ซึ่งมีสาระสำคัญได้แก่

มาตรา 28 บริษัทที่ประกอบกิจการรักษาความปลอดภัย มีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสถานีตำรวจในท้องที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของบริษัทรักษาความปลอดภัยหรือสถานที่ที่บริษัทรักษาความปลอดภัย นั้นรับผิดชอบรักษาความปลอดภัยตามข้อกำหนดในสัญญาจ้าง ในการขอเข้าตรวจดูข้อมูลบันทึกเหตุการณ์ประจำวันเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในบริเวณหรือสถานที่ที่รับผิดชอบความปลอดภัย ดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการวางแผนจัดการรักษาความปลอดภัยต่อไป

มาตรา 29 เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตเกี่ยวกับข้อมูลการกระทำความผิด ที่เกิดขึ้นหรือเชื่อว่าเกิดขึ้นภายในบริเวณที่รับผิดชอบให้บริษัทรักษาความปลอดภัยแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ในท้องที่ที่สถานที่รักษาความปลอดภัยนั้นตั้งอยู่ทันที

มาตรา 30 ให้บริษัทที่ประกอบกิจการรักษาความปลอดภัยจัดทำบัญชีรายชื่อบุคลากรที่ทำหน้าที่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตให้บริษัท จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ที่เป็นปัจจุบันยื่นภายในสิบห้าวันบัญชีรายชื่อพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตต้องมีรายการเกี่ยวกับประวัติของพนักงานดังกล่าวด้วย

มาตรา 31 ให้บริษัทรักษาความปลอดภัย จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทในรอบปีที่ผ่านมา ยื่นต่อนายทะเบียนภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป

4) การฝึกอบรมพนักงาน

ในเรื่องการฝึกอบรมพนักงานพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัยได้กำหนดเกี่ยวกับการฝึกอบรมพนักงานในมาตราต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญได้แก่

มาตรา 26 (5) ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยและการฝึกทบทวนให้แก่พนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาต ซึ่งบริษัทรักษาความปลอดภัย ต้องจัดให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

มาตรา 34 ก (4) ได้รับเอกสารรับรองการผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนรับรองตามวรรคสอง ส่วนการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในกฎกระทรวง

มาตรา 37 การขอต่ออายุใบอนุญาตพนักงานรักษาความปลอดภัย ให้ยื่นคำขอก่อนวันที่ใบอนุญาตหมดอายุ โดยยื่นพร้อมกับเอกสารของบริษัทต้นสังกัด ซึ่งรับรองสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย หรือรับรองว่า ได้ผ่านการฝึกทบทวนหลักสูตรการรักษาความปลอดภัยจากสถานฝึกอบรมที่นายทะเบียนรับรองแล้ว

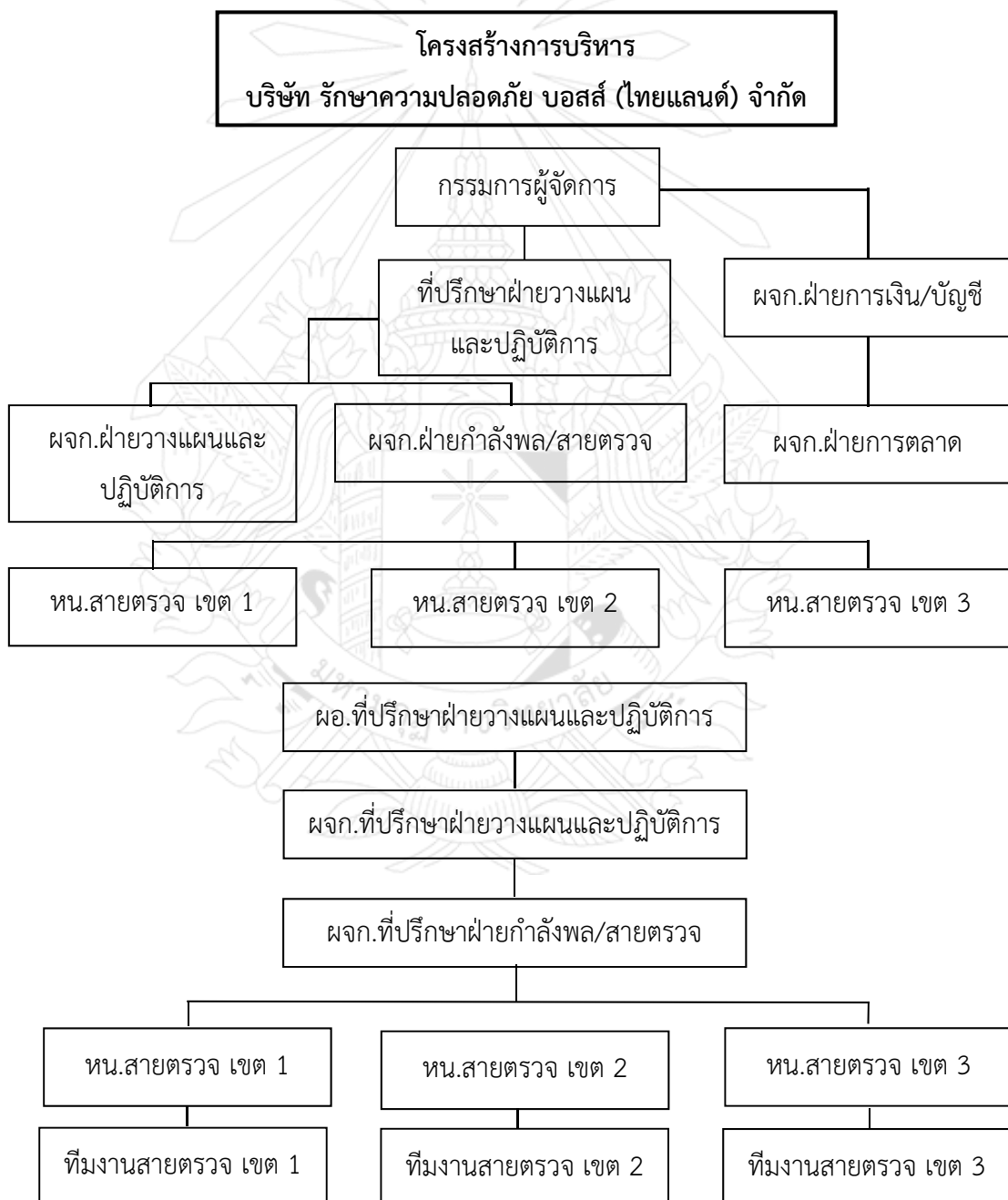
มาตรา 74 ผู้ใดที่เป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยของผู้ประกอบกิจการ ธุรกิจรักษาความปลอดภัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัยรับอนุญาตตาม พ.ร.บ. นี้ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 33 วรรคหนึ่ง ภายใน 90 วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบอาชีพต่อไปจนกว่าผู้นั้นจะรับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ มิให้นำมาตรา 34 ก (3) มาบังคับใช้กับบุคคลดังกล่าว

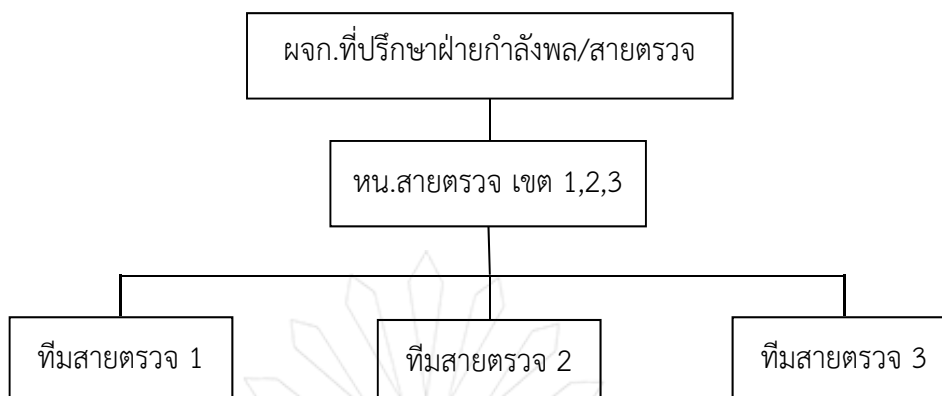
ในวาระเริ่มแรก ให้พนักงานรักษาความปลอดภัย ตามวรรคหนึ่ง ได้รับยกเว้นไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรรักษาความปลอดภัย ตามมาตรา 34 ก (4) เป็นเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและในการออกใบอนุญาตให้นายทะเบียนกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลนี้จะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการรักษาความปลอดภัย จากสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา 75 ในระยะช่วงแรก ที่จำนวนสถานฝึกอบรมการรักษาความปลอดภัยมีไม่เพียงพอแก่การให้บริการ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรรักษาความปลอดภัยและออกเอกสารรับรองให้แก่บุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมโดยให้ถือเป็นหนังสือรับรองการผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา 34 ก (4) ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมหลักสูตรรักษาความปลอดภัยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเรียกเก็บจากผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

2.5 สภาพพื้นที่ทำวิจัย

เมื่อปี พ.ศ. 2550 ห้างหุ้นส่วนจำกัด บอสส์ ซีเคียวริตี้ การ์ด ได้ก่อตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคล ซึ่งต่อมาในปี 2559 ได้แปรสภาพเป็นบริษัทจำกัด เปลี่ยนชื่อบริษัทและขออนุญาตเป็นผู้ประกอบการรักษาความปลอดภัยจาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2558 ในนามชื่อ บริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร จนถึงปัจจุบันตั้งอยู่ที่ 144/577 หมู่ 6 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของ บริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” นี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

พรหม วุฒิวิวัฒน์ชัย (2545, 142) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง หลักพรหมวิหาร 4 กับหลักการปฏิบัติหน้าที่ตาม อุดมคติตำรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจนครบาลดุสิต ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการตำรวจส่วนใหญ่ มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี แต่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง พรหมวิหาร 4 ปานกลาง การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจระดับหนึ่งซึ่งต้องมีการเพิ่มเติมในส่วนต่าง ๆ ต้องมีการอบรมฝึกฝน จิตใจโดยวิทยากรที่มีความรู้ ความเข้าใจให้ผู้มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมในจิตใจอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน ในส่วนของประชาชนเองนั้นควรมีความเข้าใจเห็นใจในปัญหา การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ และที่สำคัญข้าราชการตำรวจต้องยึดมั่นคุณธรรมจริยธรรม ในการ ปฏิบัติหน้าที่โดยเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการปฏิบัติหน้าที่

ปิยนันท์ รุ่งรุจีไพศาล (2551, หน้า 2) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนวิถีพุทธ ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนวิถีพุทธ โดยนำหลักไตรสิกขา ปัญญาคุณธรรม กัลยาณมิตตตา และพรหมวิหารธรรม มาบูรณาการกับขั้นตอนการพัฒนาทั้ง 4 ขั้นตอน 24 รายการ มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยมีแนวทางดังนี้คือ 1) การกำหนดความต้องการจำเป็น ผู้รับผิดชอบมีการวิเคราะห์ มีพรหมวิหาร สสำรวจปัญหา ความต้องการ สร้างปัจจัยเกื้อหนุน จัดลำดับความต้องการครอบคลุม ทั้ง 3 ด้าน คือความรู้ ความคิด และจิตใจ 2) การวางแผน ผู้รับผิดชอบพัฒนาตามหลักไตรสิกขา มีแผนการ มีโครงการ และกิจกรรมที่หลากหลายพัฒนาจิตใจโดยผู้มีภูมิรู้ในธรรม มีแผนนิเทศ กำกับติดตาม 3) การดำเนินการตามแผน ผู้รับผิดชอบมีอิทธิบาท 4 พัฒนา กัลยาณมิตรธรรม 7 สร้างปัญญาคุณธรรม คิดแบบโยนิโสมนสิการ มีสติในงาน

ในวิถีชีวิตประจำวัน นิเทศ ติดตาม อย่างต่อเนื่อง 4) การประเมินผล ผู้รับผิดชอบประเมินผลโดยใช้
 ภาวนา 4 คือ กาย ศีล จิต และปัญญา เน้นการประเมินตนเอง และกระบวนการกลุ่มในวิถีชีวิตจริง

อำนาจ นาคแก้ว (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
 การศึกษาตามหลักพรหมวิหารธรรมกับความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง
 ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการบริหารการศึกษาตามหลักพรหมวิหารธรรม พบว่า ในภาพรวมอยู่ใน
 ระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความมีอุเบกขา มี
 ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความมีเมตตา ด้านความมีกรุณา และด้านความมีมุทิตา ตามลำดับ
 2. ความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ปัจจัย
 เมื่อพิจารณาแยกตามปัจจัยจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ปัจจัยค้ำจุนมีส่วนทำให้พนักงานครูมีความพึง
 พอใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาคือด้านปัจจัยจูงใจ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษา
 ตามหลักธรรมพรหมวิหารและ ความพึงพอใจของครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทองอยู่ในระดับสูงที่มี
 ทิศทางในเชิงบวกในทุกด้าน

พระนิรันดร์ จรณธมโม (2560, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนพระปริยัติ
 ธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตาม
 หลักพรหมวิหารธรรม 4 พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้
 ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
 พรหมวิหารธรรม 4 ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 และ ด้านการบริหารงาน
 ทั่วไปตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ตามลำดับ 2. การเปรียบเทียบการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม
 แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา และ
 ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
 3. แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลัก
 พรหมวิหารธรรม 4 ดังนี้ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ควรมีการ
 พัฒนาหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทของตนเอง มีการพัฒนาบุคลากรให้มีใจรักในสายวิชาการ
 และควรศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณตามหลัก
 พรหมวิหารธรรม 4 ควรมีการพิจารณา ใตร่ตรองในการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า ตลอดจนมี
 การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ
 และควรมีแหล่งทุนในการสนับสนุนสถานศึกษาของตนเอง 3) ด้านการบริหารงานบุคคลตามหลัก
 พรหมวิหารธรรม 4 ควรมีการพิจารณาความสามารถของบุคลากรและมอบหมายงานตามความถนัด
 มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพลังด้านบวกให้กับบุคลากร และควรสร้างขวัญและกำลังใจให้มี
 สวัสดิการแก่ครูบุคลากรและจัดค่าตอบแทนให้เหมาะสม และ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไปตามหลัก

พรหมวิหารธรรม 4 ควรอาศัยความพอใจ ชยันหมั่นเพียรในหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการพิจารณาใคร่ครวญอย่างละเอียดรอบคอบในการดำเนินงาน และมีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ

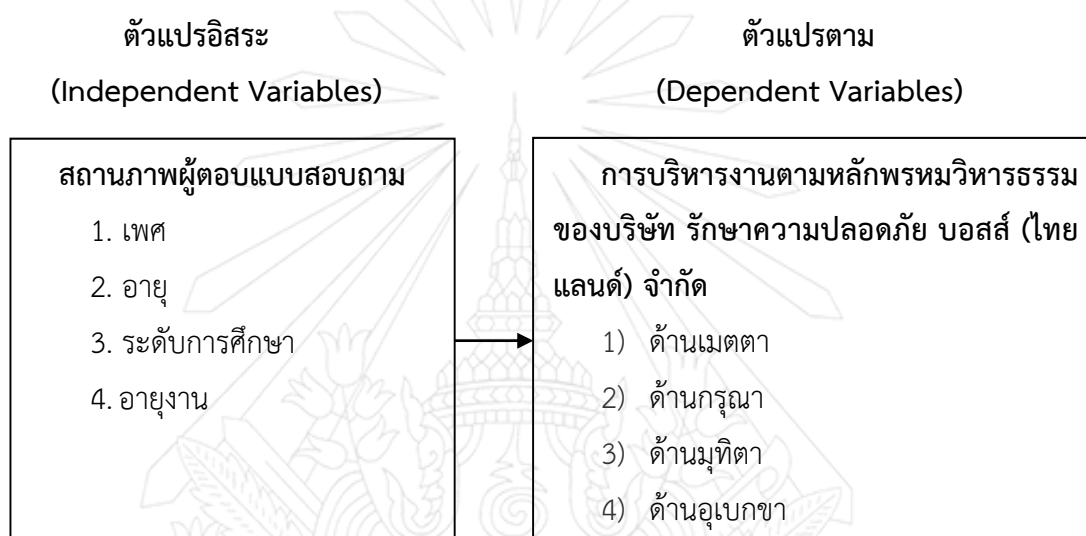
พระมหาประยุต สุภาณเมธี (วาชัยภูงะ), (2558, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($= 3.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในระดับมากทุกด้านมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือด้านการวางแผนด้านการจัดองค์การด้านการบังคับบัญชาด้านการควบคุมและด้านการประสานงาน 1) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการโดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และประสบการณ์ทำงาน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 2) ปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้บริหารและประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องแผน ขาดการศึกษาข้อมูลก่อนจัดทำแผน ระบบการจัดการในองค์กรไม่ชัดเจน สถานที่ทำการเล็กไม่สามารถรับบุคลากรเพิ่มให้เพียงพอต่อปริมาณงานที่เยอะกว่าบุคลากร ผู้บริหารมอบหมายงานไม่ตรงตามความสามารถของบุคลากร ผู้ใต้บังคับบัญชาอายุมากกว่า บุคลากรขาดความรู้ความสามารถไม่ตรงกับสายงานสั่งงานไม่ชัดเจน ผู้บริหารบางท่านไม่ตระหนักและให้ความสำคัญในกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เห็นความจำเป็นของการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน 3) ข้อเสนอแนะต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ให้ความรู้และเอาใจใส่เรื่องการวางแผนศึกษาข้อมูลให้ชัดเจนก่อนการวางแผนงานแบ่งงานการจัดการในองค์กรให้ชัดเจนสร้างที่ทำการใหม่ให้มีพื้นที่เพียงพอในการรับบุคลากรเข้ามาทำงานเพิ่มผู้บริหารควรมอบหมายงานให้ตรงตามความสามารถโดยไม่เลือกปฏิบัติรู้จักการถ้อยทีถ้อยอาศัยให้เกียรติซึ่งกันและกันจัดให้มีการอบรมสั่งงานให้ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษรผู้บริหารควรกำหนดหรือทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในควร

พิจารณากำหนดแนวทางหรือวิธีการและช่องทางการสื่อสารและเผยแพร่การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในให้มากขึ้น

พระจักรพงษ์ พลวโร (มงคลชัยฤกษ์), (2558, หน้า ก) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ ผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านมูทิตามีระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกรุณา และที่อยู่ในระดับสุดท้าย คือ ด้านเมตตา 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง แตกต่างกัน และประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่แตกต่างกัน 3. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยองโดย ด้านเมตตา คือ การกำหนดนโยบายยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ด้านกรุณา คือการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนยังดำเนินการอย่างล่าช้า ด้านมูทิตา คือ การเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องจำนวน ด้านอุเบกขา คือ การเลือกปฏิบัติต่อประชาชนผู้รับบริการ ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ด้านเมตตาผู้บริหารและประชาชนชนสร้างความร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของสังคม ด้านกรุณา คือ จัดศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ และดำเนินการแก้ไขทันที ด้านมูทิตาคือ สร้างจิตสำนึกการให้บริการสาธารณะ ด้านอุเบกขา คือ ควรให้บริการกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร” 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา ดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของพระมหาสมชาย สิริจินโท (2547, หน้า 41) จึงได้นำแนวคิดมาสรุปเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร” นี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้การวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวัดค่าตัวแปร
- 3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานหน้าที่ของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 300 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานหน้าที่ของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 171 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (กัลยา วานิชบัญชา, 2548, หน้า 19) จากบุคลากรที่ปฏิบัติงานหน้าที่ของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 300 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 171 คน ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

$e =$ ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับร้อยละ 5 (0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{300}{1 + 300 \times (0.05)^2} \\ n &= \frac{300}{300 \times 0.0025 + 1 = 1.75} \\ n &= \frac{300}{1.75} \\ &= 171.42 \end{aligned}$$

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากแบบทดแทนโดยวิธีหยิบครั้งละ 1 ใบ และนำไปที่หยิบได้คืนเข้าที่เดิมแล้วจับสลากอีก ถ้าหากหยิบได้ใบเดิม ก็ใส่คืนและหยิบใหม่จนครบตามจำนวนที่ต้องการในการเก็บข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อความครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ และอายุงาน เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงานบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 20 ข้อลักษณะของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่า ดังนี้

ทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	5
เกือบทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	4
บางครั้ง	มีค่าเท่ากับ	3
นานๆ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่เคย	มีค่าเท่ากับ	1

ตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended Questions) คือ ให้นักลกรสามารถกรอกแบบสอบถามได้อย่างอิสระเสรี

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.6.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภทคือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

3.6.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.6.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1) พลเรือตรี รศ.ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร

วุฒิการศึกษา M.A. (Political Science)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร

ราชวิทยาลัย

2) ดร.บานชื่น นักการเรือน

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Political Science)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต

สิรินธรราชวิทยาลัย

3) ดร.กรรณา มธุลาภรังสรรค์

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Political Science)

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

โดยให้ตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา

3.6.5 นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC) ตามสูตรดังนี้ (ธีระศักดิ์ อุณารมณเลิศ, 2549, หน้า 65.)

สูตร	IOC =	$\frac{\sum R}{N}$
เมื่อ	IOC	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	คะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญ
	N	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ
	+1	สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
	0	ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
	-1	ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

โดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป จากคำถามทั้งหมด 20 ข้อ ใช้ได้จำนวน 20 ข้อ ซึ่งข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3.6.6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง

3.6.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ที่นำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำนวน 171 คน

3.6.8 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ด้วยการพิจารณาคุณภาพ ด้านอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้ t - test เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.00 - 15.00 แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.99

3.4.9 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์การหาคุณภาพเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อประเมินความเหมาะสมและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.7.1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ถึงกรรมการผู้จัดการ บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ใช้พื้นที่และเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.2 ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

3.7.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง

3.7.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจำนวน 171 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 จึงตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล

3.7.5 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

3.6 การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปรผลค่าเฉลี่ยการนำหลักพรหมวิหารธรรม เพื่อแก้ปัญหาการบริหารงานของ บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ในด้านต่าง ๆ โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ระดับ	ค่าช่วงค่าเฉลี่ย	การแปรผล
5	4.21 – 5.00	การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในระดับมากที่สุด
4	3.41 – 4.20	การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในระดับมาก
3	2.61 – 3.40	การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในระดับปานกลาง
2	1.81 – 2.60	การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในระดับน้อย
1	1.00 – 1.80	การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในระดับน้อยที่สุด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.9.1 ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Frequentage)

3.9.2 ศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Frequentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และแปรผล

3.9.3 วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

3.9.4 นำคะแนนไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรการนำหลักพรหมวิหารธรรม ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

3.8 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.8.1 การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Item Objective Congruence Index = IOC) ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ คะแนนรวมของผู้เชี่ยวชาญ

N จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้ t-test ตามสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที-เทสต์ (t- test)

\bar{X}_1 , \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2 , S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1 , n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ตามสูตร

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(\frac{\sum s_1^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} = ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum s_1^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

s_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3.8.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเป็นสองกลุ่ม คือ

1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่

(1) ความถี่ (Frequency)

(2) ร้อยละ (Percentage)

ตามสูตร $P = \frac{f \times 100}{N}$

เมื่อ P = ร้อยละ

f = ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

(3) ค่าเฉลี่ย \bar{X} (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N = จำนวนคน

(4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณตามสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

S.D.	=	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
X	=	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
X ²	=	ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
N	=	จำนวนประชากร
Σ	=	ผลรวม

2) สถิติอ้างอิง ได้แก่

ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ตามสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่มีจำนวนสองกลุ่ม

F แทน ทดสอบความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่มีจำนวนตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป (Independent)

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Mean of Square)

Sig.. แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ (Significance)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ใช้การวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ที่ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ใช้การวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรศึกษา ได้แก่ พนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ซึ่งมีลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุการทำงาน ใช้การวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	145	84.80
หญิง	26	15.20
รวม	171	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 84.80 และเพศหญิง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.20

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	33	19.30
31-40 ปี	96	56.10
41 ปีขึ้นไป	42	24.60
รวม	171	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 รองลงมา คือ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 24.60 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 19.30

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	48.50
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย	80	46.80
ระดับ ปวส./อนุปริญญา	6	3.50
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	1.20
รวม	171	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 รองลงมา คือ ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 ระดับ ปวส./อนุปริญญา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.50 และ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.20

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 1 ปี	12	7.0
2-5 ปี	90	52.60
6-9 ปี	55	32.20
10 ปีขึ้นไป	14	8.20
รวม	171	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 2-5 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 รองลงมา มีอายุการทำงาน 6-9 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 32.20 มีอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 และมีอายุการทำงานไม่เกิน 1 ปีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การศึกษาวเคราะห์บทบาทด้านการปกครองพนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{x})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม และรายด้าน

ด้าน	ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร	(\bar{x})	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้	3.85	0.99	มาก
2.	ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้	3.81	1.07	มาก
3.	ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้	3.84	1.01	มาก
4.	ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้	3.75	1.00	มาก
	รวม	3.81	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียง

ค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ รองลงมา ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ ด้านที่ต่ำที่สุดได้แก่ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{x})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้	(\bar{x})	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารพูดจาสุภาพไพเราะต่อผู้ร่วมงาน และปรารถนาดีต่อบุคลากรในสำนักงาน	3.79	1.03	มาก
2.	ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในสำนักงานตามความสามารถของตน	3.92	1.00	มาก
3.	ผู้บริหารมีความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานและคิดในเชิงบวก	3.87	1.05	มาก
4.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในสำนักงาน	3.91	1.10	มาก
5.	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน	3.75	1.13	มาก
	รวม	3.85	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารในด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ 2 ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในสำนักงานตามความสามารถของตน รองลงมา คือข้อที่ 4 ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในสำนักงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 5 ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{x})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ต่อบุคลากรในสำนักงาน	3.84	1.17	มาก
2.	ผู้บริหารมีความเสียสละรู้จักแบ่งปัน มีจิตใจที่โอบอ้อมอารีช่วยเหลือในโอกาสอันควร	3.75	1.19	มาก
3.	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม	3.85	1.16	มาก
4.	ผู้บริหารให้การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถ	3.74	1.09	มาก
5.	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อนทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นทุกข์	3.87	1.06	มาก
รวม		3.81	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารในด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายทั้งหมดแล้ว ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ 5 ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อน ทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นทุกข์ รองลงมาข้อที่ 3 ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 4 ผู้บริหารให้การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{x})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารได้รับการบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา	3.91	1.00	มาก
2.	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและผู้ร่วมงาน	3.78	1.08	มาก
3.	เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน แม้จะไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนก็ตาม			
	ผู้บริหารบริหารงานโดยสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาให้มี	3.78	1.10	มาก
4.	ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน			
	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อน	3.85	1.15	มาก
5.	ร่วมงานตามความเหมาะสม ด้วยความยินดี			
		3.89	1.11	มาก
	รวม	3.84	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมดแล้วอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ 1 ผู้บริหารได้รับการบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ รองลงมา คือข้อที่ 5 ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานตามความเหมาะสม ด้วยความยินดี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย(\bar{X})ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาใช้ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารวางใจเป็นกลางต่อสถานะอันไม่น่าพอใจของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน	3.77	1.18	มาก
2.	ผู้บริหารปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน วางคนเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง	3.68	1.05	มาก
3.	งานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติทุกคน	3.67	1.02	มาก
4.	ผู้บริหารมีการจัดสรรสวัสดิการ หรือการสนับสนุนการทำงานตามความเหมาะสม เป็นธรรมแก่ทุกคน	3.73	1.08	มาก
5.	ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน	3.88	1.11	มาก
รวม		3.75	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมดแล้วอยู่ในระดับมากทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อที่ 5 ผู้บริหารยกย่องสรรเสริญเพื่อนร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน รองลงมาคือข้อที่ 1 ผู้บริหารวางใจเป็นกลางต่อสถานะอันไม่น่าพอใจของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 3 ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในส่วนงานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติต่อทุกคน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t - test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ของบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบปรากฏผลดังตารางที่ 4.10-4.49

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	145	3.89	0.94	มาก
หญิง	26	3.40	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า บุคลากร ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	145	3.89	0.94	2.00	0.00*
หญิง	26	3.40	1.15		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	145	3.92	0.93	มาก
หญิง	26	3.44	1.20	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชน ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	145	3.92	0.93	2.31	0.02*
หญิง	26	3.44	1.20		

จากตารางที่ 4.13 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	145	3.88	1.03	มาก
หญิง	26	3.42	1.17	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า บุคลากร ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	145	3.88	1.03	1.88	0.55
หญิง	26	3.42	1.17		

จากตารางที่ 4.15 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	145	3.92	0.95	มาก
หญิง	26	3.39	1.19	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า บุคลากร ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	145	3.92	0.95	2.13	0.03*
หญิง	26	3.39	1.19		

จากตารางที่ 4.17 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอ กระทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	145	3.82	3.82	มาก
หญิง	26	3.37	3.37	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า บุคลากร ทั้งเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	145	3.82	3.82	1.87	0.03*
หญิง	26	3.37	3.37		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 30 ปี	33	3.71	0.94	มาก
31 – 40 ปี	96	3.93	0.98	มาก
41 ขึ้นไป	42	3.63	1.03	มาก
รวม	171	3.81	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่ช่วงอายุ มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.21 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.06	2	1.53		
ภายในกลุ่ม	165.02	168	0.98	1.55	0.21
รวม	168.08	170			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลอง
 มะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย
 ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่
 มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
 ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 30 ปี	33	3.75	0.94	มาก
31 – 40 ปี	96	3.94	0.98	มาก
41 ขึ้นไป	42	3.73	1.05	มาก
รวม	171	3.85	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า บุคลากร ทั้งสามช่วงอายุ มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลอง
 มะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.64	2	0.82	0.82	0.43
ภายในกลุ่ม	166.58	168	0.99		
รวม	168.22	170			

จากตารางที่ 4.23 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอ กระทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 30 ปี	33	3.64	1.06	มาก
31 – 40 ปี	96	3.96	1.03	มาก
41 ขึ้นไป	42	3.60	1.13	มาก
รวม	171	3.81	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า บุคลากร ทั้งสามช่วงอายุ มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4.95	2	2.47		
ภายในกลุ่ม	190.11	168	1.13	2.18	0.11
รวม	195.06	170			

จากตารางที่ 4.25 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 30 ปี	33	3.78	0.97	มาก
31 – 40 ปี	96	3.95	1.01	มาก
41 ขึ้นไป	42	3.64	1.02	มาก
รวม	171	3.84	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า บุคลากร ทั้งสามช่วงอายุ มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบะแน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.86	2	1.43	1.40	0.24
ภายในกลุ่ม	171.37	168	1.02		
รวม	714.23	170			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบะแน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบะแน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 30 ปี	33	3.65	0.96	มาก
31 – 40 ปี	96	3.87	1.00	มาก
41 ขึ้นไป	42	3.55	1.02	มาก
รวม	171	3.75	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า บุคลากร ทั้งสามช่วงอายุ มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบะแน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.29 แสดงการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	3.41	2	1.70		
ภายในกลุ่ม	168.23	168	0.00	1.70	0.18
รวม	171.64	170			

จากตารางที่ 4.29 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	3.84	0.89	มาก
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย	80	3.76	1.10	มาก
ระดับ ปวส./อนุปริญญา	6	3.91	0.97	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	4.50	0.28	มากที่สุด
รวม	171	3.81	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.30 พบว่า บุคลากร ทั้งสามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.31 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามระดับ
 การศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.23	3	0.41	0.41	0.74
ภายในกลุ่ม	166.84	167	0.99		
รวม	168.08	170			

จากตารางที่ 4.31 พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ
 การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม
 สมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
 ที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร
 ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	3.89	0.93	มาก
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย	80	3.77	1.07	มาก
ระดับ ปวส./อนุปริญญา	6	4.13	0.89	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	4.50	0.42	มากที่สุด
รวม	171	3.85	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.32 พบว่า บุคลากร ทั้งสามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบล
 คลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.33 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้
 จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.96	3	0.65	0.65	0.57
ภายในกลุ่ม	166.26	167	0.99		
รวม	168.22	170			

จากตารางที่ 4.33 พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ
 การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
 ที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
 ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	3.81	0.99	มาก
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย	80	3.79	1.16	มาก
ระดับ ปวส./อนุปริญญา	6	3.80	1.05	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	4.70	0.42	มากที่สุด
รวม	171	3.81	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.34 พบว่า บุคลากร ทั้งสามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบล
 คลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.35 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้
 จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.62	3	0.54	0.46	0.70
ภายในกลุ่ม	193.43	167	1.15		
รวม	195.06	170			

จากตารางที่ 4.35 พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ
 การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
 ที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
 ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{x}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	3.89	0.92	มาก
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลายระดับ	80	3.77	1.12	มาก
ปวส./อนุปริญญา	6	3.87	1.04	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	4.60	0.28	มากที่สุด
รวม	171	3.84	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.36 พบว่า บุคลากร ทั้งสามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบล
 คลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.37 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด
 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้
 จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	1.70	3	0.56	0.55	0.64
ภายในกลุ่ม	172.52	167	1.03		
รวม	174.23	170			

จากตารางที่ 4.37 พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ
 การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากร
 ที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย
 บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร
 ด้านการนำหลักอูเบกขาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	83	3.75	0.91	มาก
ระดับ ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลายระดับ	80	3.72	1.11	มาก
ปวส./อนุปริญญา	6	3.83	1.03	มาก
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	2	4.20	0.00	มาก
รวม	171	3.75	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.38 พบว่า บุคลากร ทั้งสามระดับการศึกษา มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบล
 คลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอูเบกขาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.39 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.50	3	0.16	0.16	0.92
ภายในกลุ่ม	171.13	167	1.02		
รวม	172.64	170			

จากตารางที่ 4.39 พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 1 ปี	12	4.16	0.28	มาก
2-5 ปี	90	3.83	1.02	มาก
6-9 ปี	55	3.95	0.96	มาก
10 ปีขึ้นไป	14	2.90	0.86	ปานกลาง
รวม	171	3.81	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่กลุ่มอายุการทำงาน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.41 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด คลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	14.17	3	4.72	5.12	0.00*
ภายในกลุ่ม	153.09	167	0.92		
รวม	168.08	170			

จากตารางที่ 4.41 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.42 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุการทำงาน	ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)
ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	0.33	0.21	1.26*
2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-	- 0.11	0.93*
6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	-	-	-	1.04*
10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยรวม จำแนกตามอายุการทำงาน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุการทำงานไม่เกิน 1 ปี แตกต่างกับอายุการทำงาน

10 ปีขึ้นไป อายุการทำงาน 2-5 ปี แตกต่างกับอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป และอายุการทำงาน 6-9 ปี แตกต่างกับอายุการทำงาน 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 1 ปี	12	4.08	0.39	มาก
2-5 ปี	90	3.87	1.01	มาก
6-9 ปี	55	4.01	0.96	มาก
10 ปีขึ้นไป	14	2.89	0.87	มาก
รวม	171	3.85	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.43 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่กลุ่มอายุการทำงาน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.44 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	15.12	3	5.04		
ภายในกลุ่ม	153.10	167	0.91	5.50	0.00*
รวม	168.22	170			

จากตารางที่ 4.44 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.45 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุการทำงาน	ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)
ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	0.21	0.07	1.19*
2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-	- 0.14	0.98*
6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	-	-	-	1.12*
10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ด้านการนำหลัก

เมตตา จำแนกตามอายุการทำงาน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุการทำงาน ไม่เกิน 1 ปี แตกต่างกันกับ อายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อายุการทำงาน 2-5 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน10 ขึ้นไป และอายุการทำงาน 6-9 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน10 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 1 ปี	12	4.20	0.41	มาก
2-5 ปี	90	3.82	1.10	มาก
6-9 ปี	55	3.95	1.03	มาก
10 ปีขึ้นไป	14	2.90	0.96	ปานกลาง
รวม	171	3.81	1.07	มาก

จากตารางที่ 4.46 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่กลุ่มอายุการทำงาน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.47 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทย
 แลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำ
 หลักกรุณาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	14.48	3	4.82	4.46	0.00*
ภายในกลุ่ม	180.57	167	1.08		
รวม	195.06	170			

จากตารางที่ 4.47 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการ
 นำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.48 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหม
 วิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนก
 ตามอายุงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffé)

อายุการทำงาน	ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} =$ 2.89)
ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	0.38	0.25	1.30*
2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-	- 0.13	0.91*
6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	-	-	-	1.04*
10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.48 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ด้านการนำหลัก

กรุณา จำแนกตามอายุการทำงาน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุการทำงานไม่เกิน 1 ปี แตกต่างกันกับ อายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อายุการทำงาน 2-5 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน10 ขึ้นไป และอายุการทำงาน 6-9 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน10 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 1 ปี	12	4.37	0.40	มากที่สุด
2-5 ปี	90	3.82	1.02	มาก
6-9 ปี	55	4.00	0.96	มาก
10 ปีขึ้นไป	14	2.93	0.93	ปานกลาง
รวม	171	3.84	1.01	มาก

จากตารางที่ 4.49 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่กลุ่มอายุการทำงาน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.50 แสดงการวิเคราะห์ความความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	16.42	3	5.47	5.79	0.00*
ภายในกลุ่ม	157.81	167	0.94		
รวม	174.23	170			

จากตารางที่ 4.50 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.51 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด จำแนกตามอายุการทำงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุการทำงาน	ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)
ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	0.55	0.36	1.43*
2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-	- 0.18	0.88*
6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	-	-	-	1.07*
10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.51 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ด้านการนำหลัก

มุทิตา จำแนกตามอายุการทำงาน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุการทำงานไม่เกิน 1 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อายุการทำงาน 2-5 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน 10 ขึ้นไป และอายุการทำงาน 6-9 ปี แตกต่างกันกับอายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.52 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านอุเบกขา จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ไม่เกิน 1 ปี	12	3.98	0.33	มาก
2-5 ปี	90	3.81	1.04	มาก
6-9 ปี	55	3.82	0.93	มาก
10 ปีขึ้นไป	14	2.87	1.00	ปานกลาง
รวม	171	3.75	0.97	มาก

จากตารางที่ 4.52 พบว่า บุคลากร ทั้งสี่กลุ่มอายุการทำงาน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ จำแนกตามอายุการทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	12.03	3	4.01	4.19	0.00*
ภายในกลุ่ม	159.61	167	0.95		
รวม	171.64	170			

จากตารางที่ 4.53 พบว่า บุคลากรที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มuban จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.54 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์)
 จำกัด จำแนกตามอายุการทำงานเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

อายุการทำงาน	ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)
ไม่เกิน 1 ปี ($\bar{X} = 4.08$)	-	0.17	0.16	1.11*
2-5 ปี ($\bar{X} = 3.87$)	-	-	- 0.01	0.93*
6-9 ปี ($\bar{X} = 4.01$)	-	-	-	0.95*
10 ปีขึ้นไป ($\bar{X} = 2.89$)	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.54 พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อการนำหลัก
 พรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ด้านการนำหลัก
 อูเบกขา จำแนกตามอายุการทำงาน แตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุการทำงานไม่เกิน 1 ปี แตกต่างกับ
 อายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อายุการทำงาน 2-5 ปี แตกต่างกับอายุการทำงาน 10 ขึ้นไป และอายุการทำงาน
 6-9 ปี แตกต่างกับอายุการทำงาน 10 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่พบความ
 แตกต่างเป็นรายคู่

ตอนที่ 4 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ที่ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้นำเสนอเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาบทบาทด้านการปกครองของพนักงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตารางที่ 4.50 - 4.53

ตารางที่ 4.55 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้	
1.1 ควรจัดอบรมด้านศีลธรรมให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักเมตตาไปใช้ใน ชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น	42
1.2 ควรสอนให้บุคลากรรู้จักเสียสละเพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ	29
1.3 ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม เช่นการร่วมกันทำบุญ สวดมนต์ ในวันสำคัญ	
1.4 ผู้บริหารควรแสดงความปรารถนาดีให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในการทำงาน	23
	36
รวม	130

จากตารางที่ 4.55 พบว่า บุคลากร ได้เสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ควรจัดอบรมด้านศีลธรรมให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักเมตตาไป

ใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น ควรสอนให้บุคลากรรู้จักเสียสละเพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ผู้บริหารควรแสดงความปรารถนาดีให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในการทำงาน และควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม เช่น การร่วมกันทำบุญ สวดมนต์ ในวันสำคัญ

ตารางที่ 4.56 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
2. ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้	
2.1 ควรสร้างเสริมประสบการณ์ให้บุคลากรเป็นผู้รู้จักเห็นใจและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน	
2.2 ควรรู้จักเป็นผู้ที่มีความจริงใจและปรารถนาที่จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน	26
2.3 ควรให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเพื่อเวลาที่ผิดพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจ	27
2.4 ควรสร้างอุปนิสัยให้บุคลากรเห็นใจต่อการทำงานของเพื่อนร่วมงาน	38
	40
รวม	131

จากตารางที่ 4.56 พบว่า บุคลากร ได้เสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ควรสร้างอุปนิสัยให้บุคลากรเห็นใจต่อการทำงานของเพื่อนร่วมงาน ควรให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเพื่อเวลาที่ผิดพลาดโดยไม่ได้ตั้งใจ ควรรู้จักเป็นผู้ที่มีความจริงใจและปรารถนาที่จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และควรสร้างเสริมประสบการณ์ให้บุคลากรเป็นผู้รู้จักเห็นใจและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน

ตารางที่ 4.57 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
3.ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้	
3.1 ควรรู้จักเป็นผู้มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดี	47
3.2 ควรเป็นผู้มีความยินดีต่อผู้อื่น เมื่อเขาได้ทำความดีบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด	50
3.3 ควรรู้จักชื่นชมยินดีกับเพื่อนร่วมงานเวลาที่เขาได้รับคำชื่นชมในการกระทำความดีเสมอ	38
รวม	135

จากตารางที่ 4.57 พบว่า บุคลากร ได้เสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ควรรู้จักเป็นผู้มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดี ควรรู้จักชื่นชมยินดีกับเพื่อนร่วมงานเวลาที่เขาได้รับคำชื่นชมในการกระทำความดีเสมอ และควรเป็นผู้มีความยินดีต่อผู้อื่น เมื่อเขาได้ทำความดีแก่บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

ตารางที่ 4.58 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
4. ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้	
4.1 ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยไม่เลือกกว่าบุคคลนั้นจะเป็นหญิงหรือชาย จะอยู่ในฐานะอะไร	54
4.2 ควรรู้จักเป็นผู้ที่มีใจเป็นกลางต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเวลาที่ได้รับโทษกระทำผิด	
4.3 ไม่ควรกระทำตนเอนเอียงต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่รู้ความจริงในความผิดหรือถูกต้องตาม	47
	50
รวม	151

จากตารางที่ 4.58 พบว่า บุคลากร ได้เสนอแนะเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยไม่เลือกกว่าบุคคลนั้นจะเป็นหญิงหรือชาย จะอยู่ในฐานะอะไร ไม่ควรกระทำตนเอนเอียงต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่รู้ความจริงในความผิดหรือถูกต้องตาม และควรเป็นผู้ที่มีใจเป็นกลางต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเวลาที่ได้รับโทษกระทำผิด

โดยสรุป พบว่า บุคลากรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย สามอันดับแรก ได้แก่ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ข้อที่ 3.1 ควรรู้จักเป็นผู้มีความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดีและด้านที่มีความถี่น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ข้อที่ 1.3 ควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม เช่นการร่วมกันทำบุญ สวดมนต์ในวันพระ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives) ไว้ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ของบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า ประชาชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาครแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

โดยเทียบสถิติจากบัญชีรายชื่อบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ ในปี 2561 จำนวน 300 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางของทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane), ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 171 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติ t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มในเรื่องเพศ และ F-test (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง

ของค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน และนำเสนอในรูปแบบตารางตามลำดับ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 84.80 มีมีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 มีต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 48.50 และมีอายุการทำงาน 2-5 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60

5.1.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัย พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดด้าน เรียงค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ รองลงมา ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ ด้านที่ต่ำที่สุดได้แก่ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ตามลำดับ เมื่อแยกเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้

พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารในด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ คือ ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในส่วนงานตามความสามารถของตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในส่วนงาน ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน ตามลำดับ

2) ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้

พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารในด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ คือ ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อน ทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับความเดือดร้อน เป็นทุกข์ ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม ผู้บริหารให้

การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถตามลำดับ

3) ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้

พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารได้รับการบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ผู้บริหารด้วยความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงานตามความเหมาะสมด้วยความยินดี ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา และข้อที่ 3 ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน แม้จะไม่ตรงกับความเห็นของตนก็ตาม

4) ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้

พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทั้งห้าข้อ คือ ผู้บริหารยกย่องสรรเสริญเพื่อนร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน ผู้บริหารวางใจเป็นกลางต่อสภาวะอันไม่น่าพอใจของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในส่วนงานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติทุกคน

5.1.3 ตอนที่ 3 สมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ของบุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม แตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีอายุต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 บุคลากร ที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีอายุการทำงานต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวม แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้

5.1.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยเรียงลำดับความถี่ในแต่ละด้าน คือ

1) ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้

ควรจัดอบรมด้านศีลธรรมให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักเมตตาไปใช้ใน ชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น และสอนให้บุคลากรรู้จักเสียสละเพื่อช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ผู้บริหารควรแสดงความปรารถนาดีให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในการทำงานและจัดกิจกรรมเสริมสร้าง คุณธรรม เช่นการร่วมกันทำบุญ สวดมนต์ ในวันสำคัญ

2) ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้

ควรสร้างอุปนิสัยให้บุคลากรเห็นใจต่อการทำงานของเพื่อนร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในเวลาที่เกิดพลาดโดยไม่ตั้งใจ รู้จักเป็นผู้ที่มีความจริงใจและปรารถนาที่จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน และสร้างเสริมประสบการณ์ให้บุคลากรเป็นผู้รู้จักเห็นใจและช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน

3) ด้านการนำหลักกมุตาไปใช้

ควรรู้จักเป็นผู้มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดี เป็นผู้มีความยินดีต่อผู้อื่น เมื่อเขาได้ทำความดีแก่ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด รู้จักชื่นชมยินดีกับเพื่อนร่วมงานเวลาที่เขาได้รับคำชื่นชมในการทำความดีเสมอ

4) ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้

ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยไม่เลือกกว่าบุคคลนั้นจะเป็นหญิงหรือชาย จะอยู่ในฐานะอะไร ไม่ควรกระทำตนเอนเอียงต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่รู้ความจริงในความผิดหรือถูกก็ตาม เป็นผู้ที่มีใจเป็นกลางต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเวลาที่ได้รับโทษกระทำผิด

โดยสรุป พบว่า บุคลากรมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑลภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร ลำดับตามความถี่มากไปหาน้อย สามอันดับแรก คือ ควรรู้จักเป็นผู้มีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อเขาได้สร้างชื่อเสียงและคุณงามความดี ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงาน โดยไม่เลือกกว่าบุคคลนั้นจะเป็นหญิงหรือชาย จะอยู่ในฐานะอะไร ควรจัดอบรมด้านศีลธรรมให้กับบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักเมตตาไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มากยิ่งขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑลภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ด้านการนำหลักกมุตาไปใช้ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ผู้วิจัยเห็นผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑลภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัย พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑลภูเก็ต จังหวัดสมุทรสาคร

โดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรอาจเห็นว่าการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร มีส่วนช่วยในการพัฒนาบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้ที่ยึดในหลักคำสั่งสอนตามแนวพระพุทธศาสนา เป็นอย่างดีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด อีกทั้งยังรู้จักฝึกตนเองและบุคลากรได้ยึดในหลักพรหมวิหารอยู่เสมอ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากรมีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวณัชชา อมราภรณ์ (2557, หน้า 142) สรุปวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษาเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านเมตตา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความมั่นใจในการตัดสินใจอย่างเด็ดขาด ผู้บริหารสถานศึกษาไม่กล้าที่จะมองการณ์ไกลและยังไม่เข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาการพิจารณาความดีความชอบ ไม่พิจารณาตามผลงาน การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านกรุณา พบว่า ผู้บริหารไม่ค่อยมีเวลาในการให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาประสบปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีการสอบถามสุขภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาเท่าที่ควร บางครั้ง ไม่ค่อยคำนึงถึงความทุกข์ของผู้ใต้บังคับบัญชา การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านมุทิตา พบว่า คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อย แสดงออกถึงความยินดีทำเฉย ๆ ผู้บริหาร บางครั้งไม่มีมุทิตา การให้ความสำคัญต่าง ๆ กับบุคลากร ที่มาติดต่อประสานงาน การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านอุเบกขา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังบกพร่องในเรื่องของความยุติธรรมในการให้รางวัลกับผู้ใต้บังคับบัญชา การวางตนเป็นกลางของผู้บริหารสถานศึกษายังมีการลำเอียงไม่ค่อยยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา บางครั้ง ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการไม่ค่อยยึดถือความถูกต้อง ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเขต สายไหม กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายด้านได้ ดังนี้ การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านเมตตา พบว่า ผู้บริหารควรกล้าแสดงออก และกล้าตัดสินใจด้วยเหตุผลที่ถูกต้อง ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ที่ดี ประกอบด้วยเมตตาธรรม และเข้าใจถึงปัญหาและความต้องการของบุคลากร ผู้บริหารควรพิจารณาตามผลงาน มิใช่พิจารณาตามความชอบใจของตน และไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านกรุณา พบว่าควรมีเวลาในการให้คำปรึกษา กับผู้ใต้บังคับบัญชา และควรมีการสอบถามปัญหาเรื่องต่าง ๆ ควรมีโครงการตรวจสุขภาพ ประจำเดือนหรือประจำปีให้กับบุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาควร

เปิดใจให้กว้างให้ความช่วยเหลือ ความทุกข์ยากของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านมุทิตา พบว่า ควรแสดงความยินดี ความชื่นชม เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ควรมีความพลอยยินดีต้อนรับ เอาใจใส่ในการให้การประสานงานต่าง ๆ ของบุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ด้านอุเบกขา พบว่า ควรให้ความยุติธรรม ความ เสมอภาค ในการให้รางวัลกับผู้ใต้บังคับบัญชา ควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ได้แสดงความ คิดเห็นเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงาน ควรประพฤติปฏิบัติโดยการนำหลักพรหมวิหารธรรม มาใช้ในการบริหารงาน

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็น** **เช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้ที่พูดจาสุภาพไพเราะต่อผู้ร่วมงาน และปรารถนาดีต่อบุคลากรในสำนักงาน ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในสำนักงานตามความสามารถของตน มีความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานและคิดในเชิงบวกมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในสำนักงาน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางสาวณัฐวรรณ ฐิตาคม (2556, หน้า 90) สรุปวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญในการประยุกต์ใช้ พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยการสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 182 คน คิดเป็น ร้อยละ 78.79 มีกลุ่มอายุ 40 – 50 ปี ตอบแบบสอบถามจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 64.07 ระดับ การศึกษาปริญญาตรี จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 71.43 ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ส่วนมากเป็นครูสอนในโรงเรียน จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 78.35 และประสบการณ์ในการสอน 11 – 15 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 5.1.2 ความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษา ต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.15$) อยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสรุปเป็นรายด้านดังนี้ ด้านเมตตา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านเมตตา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.18$) เมื่อ พิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านเมตตา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการ

ประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อยู่ในระดับมากทุกข้อ ด้านกรรณา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 ด้านกรรณา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.14$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านกรรณา พบว่าผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อยู่ในระดับมากทุกข้อ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 91 ด้านมูทิตา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.13$) เมื่อพิจารณา รายละเอียดในแต่ละข้อของด้านมูทิตา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อยู่ในระดับมากทุกข้อ ด้านอุเบกขา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรครูในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X=4.17$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อของด้านอุเบกขา พบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา และบุคลากรในสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการประยุกต์ใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า บุคลากรอาจเห็นว่า การบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้บริหารวางใจเป็นกลางต่อสถานะอันไม่น่าพอใจของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน ผู้บริหารปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน วางคนเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ผู้พิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในส่วนงานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่มีอคติทุกคน มีการจัดสรรสวัสดิการ หรือการสนับสนุนการทำงานตามความเหมาะสม เป็นธรรมแก่ทุกคน และยกย่องสรรเสริญเพื่อนร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน อาจด้วยเหตุนี้ บุคลากรจึงมีความคิดเห็นในด้านนี้ต่ำกว่าทุกด้าน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมนัส อัครธมโม (2555, หน้า 88) สรุปลวิจัยเรื่อง **ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร** เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร

ตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูจำนวน 289 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน test และ One-Way ANOVA โดยกำหนด นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้าน อุเบกขา และด้านเมตตา (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามความคิดเห็นของครู พบว่าเมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานครทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ประสบการณ์สอนครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ทั้ง 4 ด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามหลักพรหมวิหาร 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ครูที่ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ พบว่า

1) **ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้** พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มณฑล จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่าผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้ที่พูดจาสุภาพไพเราะต่อผู้ร่วมงาน และปรารถนาดีต่อบุคลากรในสำนักงาน ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานในสำนักงานตามความสามารถของตน มีความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานและคิดในเชิงบวกมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในสำนักงาน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มานิตา สุขสำราญ** ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการนำหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติภายในครอบครัว” พบว่า พฤติกรรมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพุทธศาสนาวินอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในการนำหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติ

ภายในครอบครัว มีการปฏิบัติตนและอบรมสั่งสอนบุตรตามหลักสมชีวิธรรม 4 หลักพรหมวิหาร 4 หลักฆราวาสธรรม 4 หลักกฤติจริยธรรม 4 หลักสังคหวัตถุ 4 และหลักทศ 6 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ **จำลองตำรวจสันหวิษญ์ สนิทวงศ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการนำหลักพรหมวิหารธรรมไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม : ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจภูธร อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า ข้าราชการตำรวจฝ่ายป้องกันปราบปราม มีระดับการนำหลักพรหมวิหารไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **นายธีรชัย อักษรวรรษ** ผู้ช่วยฝ่ายธุรการ ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข ความสุขเกิดได้ทั้งทางกายและทางใจ ได้แก่ ความสุขจากการมีทรัพย์ ใช้จ่ายทรัพย์ ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้และความสุขจากการทำงานปราศจากโทษหรือปราศจากอันตราย ให้บุคลากรได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยไม่เป็นอันตรายต่อชีวิต ให้ความสำคัญต่อสุขภาพพลานามัยและความปลอดภัย การจัดสิ่งแวดล้อมมาใช้ในองค์กร โดยไม่เห็นว่าเป็นภาระค่าใช้จ่ายขององค์กร

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และมีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในหน่วยงาน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่าผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ได้สอนให้บุคลากรเป็นผู้ที่รู้จักช่วยเหลือเพื่อร่วมงานให้รู้จักเป็นผู้ที่ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขเสมอ ปรารถนาที่จะให้ผู้อื่นได้ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นในรายข้อนี้สูงกว่าทุกข้อ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ว่าที่ร.ต.ศุภกร พรพนารัตน์ หัวหน้าแผนกเทคนิคพื้นฐาน** ด้านหลักกรรณา การทำให้เขาพ้นทุกข์นั้นให้ดูการบริหารด้วยการพึ่งตนเองประกอบ การช่วยเขาให้พ้นทุกข์นั้น ต้องมุ่งไปสู่การให้เขาพึ่งพาตนเอง เขาช่วยตัวเองไม่ได้ แบบจะจมน้ำตายอยู่แล้วก็ต้องช่วยเขา เขาพอแข็งแรงบ้างก็ช่วยในลักษณะปูพื้นฐานไปสู่การช่วยตัวเองในอนาคต หลักการคือ สอนให้เขาแก้ปัญหาเป็น แก้ปัญหาหรือทุกข์ที่เหตุรากเหง้า สอนให้เขาไล่หาเหตุเป็นจุดสุดยอดคือ ให้เขาแก้ด้วยตัวของเขาเองในที่สุด การช่วยแบบกรรณาแต่ไม่ติดอาวุธทางปัญญาให้เขา รังแต่ทำให้เขาอ่อนแอยิ่งขึ้น ช่วยตนเองไม่ได้ เอาแต่ร้องขอ วิธีการวัดอาจเป็นการแสดงจำนวนปัญหาที่มีและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองหรือกลุ่มงานเองต่อจำนวนปัญหาการทำงานทั้งหมด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความวิริยะ อุตสาหะ เป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความปรารถนาให้ผู้อื่นได้มีความสุข ได้พ้นจากความทุกข์นั้นเป็นสิ่งที่ดีแต่ในบางครั้งการปรารถนาดีต่อผู้อื่นนั้นอาจจะทำให้เขาไม่เข้าใจในเจตนาที่ดี จึงทำให้บุคลากรของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีความคิดเห็นในด้านการนำหลักเมตตาไปใช้น้อยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ **นายสมชาย วรรณฤ** ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้หลักพรหมวิหารธรรมในการยุติข้อพิพาทในคดีอาญา : ศึกษาเฉพาะกรณีศาลจังหวัดยโสธร” พบว่า หลักพรหมวิหารธรรมมี

ความสำคัญ เนื่องจากเป็นธรรมอันเป็นเครื่องอยู่ของพรหม เป็นธรรมเครื่องอยู่อาศัยที่ประเสริฐ เป็นธรรมที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหารและมีความสำคัญแก่ผู้มีหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมที่นอกจาก จะมีความรู้ ความเข้าใจ ในหลักการและวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ยุติข้อพิพาทอย่างดีแล้ว การนำหลักพรหมวิหารธรรมไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีอรรถคดี โดยในส่วนของเป้าหมาย ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมสามารถที่จะนำหลักพรหมวิหารไปปรับใช้กับการยุติข้อพิพาทในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) **ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้** พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบล คลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่า ผู้บริหารปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความเสมอต้นเสมอปลาย ต่อบุคลากรในส่วนงาน มีความเสียสละรู้จักแบ่งปัน มีจิตใจที่โอบอ้อมอารี ช่วยเหลือในโอกาสอันควร สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม ให้การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถ และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อน ทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับความสะดวก เป็นทุกข์ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นายอุทิศ การเพียร (2558, หน้า 74) สรุปลงเรื่อง การบริหารงานบุคลากรตามหลักพรหมวิหาร 4 ในทัศนะของบุคลากร ตำแหน่งปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การบริหารงานบุคลากรตามหลักพรหมวิหาร 4 ในทัศนะของบุคลากรตำแหน่ง ปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยโดยภาพรวม มีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้นำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในกระบวนการบริหารของผู้บริหารที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวข้องกับบุคลากรในส่วนงานรวมทั้งใช้ความรู้ทักษะ และประสบการณ์พร้อมทั้งดำเนินการธำรงรักษาพัฒนาให้บุคลากรมีศักยภาพที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อการทำงานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้ 1. ด้านเมตตา จากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรตำแหน่งปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไปที่มีต่อการบริหารงานบุคลากร ตามหลักพรหมวิหาร 4 ด้านเมตตา โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการนำหลักพรหมวิหาร 4 ด้านเมตตา โดยมีการแสดงออกถึงความรัก ความปรารถนาดี ไม่ตรีจิต เป็นความคิดช่วยเหลือให้ทุกคนประสบแต่ประโยชน์และมีความสุขโดยทั่วกัน อันเป็นความคิดที่มีต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาในภาวะปกติของผู้บริหาร บุคลิกของผู้บริหารที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติคือ เป็นผู้ที่มีคุณธรรมในการบริหารจัดการและยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยที่คุณลักษณะของผู้บริหารที่ดี จะส่งผลทำให้เป็นที่ยอมรับจากบุคลากรทุกฝ่ายทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูง ทำให้**

บุคลากรมีขวัญกำลังใจที่ดีและผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สิ่ง que ผู้บริหาร ต้องพบเห็น เกี่ยวกับการทำงานของบุคลากรภายในส่วน คือ บุคลากรมีศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจปฏิบัติงาน มีคุณธรรม มุ่งมั่น ทุ่มเท เสียสละ มีความสามัคคีในองค์กร และปฏิบัติงานด้วยความเอาใจใส่ ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถช่วยให้งานสำเร็จและบุคลากรมีความสุขในการทำงานแบบ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมปรับปรุงแก้ไข และร่วมภาคภูมิใจ สิ่งที่ทำให้ ผู้บริหารรู้สึกพอใจในการบริหารงานของตน คือ การยึดมั่นในคุณธรรม ให้การสนับสนุนบุคลากรและ ส่งเสริมการศึกษาของผู้ใต้บังคับบัญชา และจากคำกล่าวที่ว่าผู้บริหารที่ดีจำเป็นต้องมีคุณธรรมควบคู่กับการทำงาน ผู้บริหาร เห็นด้วยและให้เหตุผลสนับสนุนว่า คุณธรรมเป็นหัวใจสำคัญในการบริหาร สามารถสร้างความศรัทธา และเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคีในหมู่คณะ หากผู้บริหารมีคุณธรรมประกอบกับการทำงานด้วยยอมทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีสุขภาพจิตที่ดีและเกิดบรรยากาศในการทำงานอย่างมีความสุข อันจะส่งผลต่อ ความสามารถปฏิบัติงานให้ดีและมีคุณภาพ ต่อองค์กรในที่สุด ถ้านำหลักพรหมวิหาร 4 ด้านเมตตา การแสดงออกถึงความรัก ความปรารถนาดี ไม่ตรีจิต เป็นความคิดช่วยเหลือให้ทุกคนประสบแต่ประโยชน์และมีความสุขโดยทั่วกัน อันเป็นความคิด ที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในภาวะปกติของผู้บริหารก็จะเป็นหลักการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2. ด้านกรุณา จากการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรตำแหน่งปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไป ที่มีต่อเกี่ยวกับบริหารงานบุคลากร ตามหลักพรหมวิหาร 4 ด้านกรุณา โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีระดับการบริหารอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า มีการบริหารงานโดยยึดถืออุดมคติหลักแห่งความดีงามหรือจุดหมาย สูงสุดอันเดียวกัน การคิดจะช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความเดือดร้อนทั้งทางกายและใจในภาวะที่ได้รับความสะดวกเป็นทุกข์ และต้องการความช่วยเหลือโดยเป็นการช่วยเหลือที่ถูกต้อง ไม่เบียดเบียนใคร รวมทั้งตนเองเมื่อการปฏิบัติงานมี ปัญหา จะมีการประชุมแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไป ด้วยดีผู้บริหารงานมีภาวะผู้นำสูง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่แตกต่าง และยอมรับได้มี ความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่การขจัดซึ่งปัญหาและการบริหารงานโดย ให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานการบริหารงานโดยมีความยุติธรรมในการพิจารณาและตัดสินใจเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในส่วนงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจากความเดือดร้อนทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับความสะดวกเป็นทุกข์ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่า การที่ผู้บริหารมีความตั้งใจจริงที่จะช่วยเหลือบุคลากรทุกคนในการทำงานด้วยความจริงใจนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้อง สมควรแก่การได้รับคำยกย่องเชิดชูจากบุคลากรในผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากรมีความคิดเห็นในรายข้อนี้สูงกว่าทุกข้อ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวคิดของ **พระครูสมุห์อนุกุล อนุวฑฒโน** (ปานประดิษฐ์) (2557, หน้า 96) ด้านกรุณา ความสงสารคิดช่วยให้เขาพ้นทุกข์ พบว่า การประยุกต์ใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ ที่ต้องกระทำ คือการทำหน้าที่หรือการปกครองหน้าที่บริหารและปกครองให้ประชาชนในพื้นที่มีความสุขความเจริญ แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนคอยให้ความช่วยเหลือประชาชนยังปฏิบัติหน้าที่ เต็มกำลัง ความสามารถ และตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความยากลำบาก ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา เศรษฐกิจ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยเอดส์รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยทางธรรมชาติ จัดสวัสดิการด้านสังคมสงเคราะห์ให้ทั่วถึง และแก้ไขปัญหาหนี้ท่วมขังอันเกิดจากวัชพืชในแม่น้ำลำคลอง การจัดและควบคุมมลพิษทางด้านต่างๆและพัฒนาระบบสวัสดิการ สร้าง บ้านเอื้ออาทรให้กับคนยากจนและผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้พ้นจากความทุกข์ยาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารให้การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้านความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ต่อเพื่อนร่วมงานตามกำลังความสามารถ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่าการเป็นผู้ที่มีความสงสารและช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อเขาประสบเคราะห์กรรมนั้นเกิดขึ้นได้น้อยและผู้ที่ได้รับเคราะห์กรรมโดยเฉพาะทางจิตใจนั้นย่อมไม่แสดงออกมาให้ผู้อื่นได้ทราบ จึงทำให้บุคลากรของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีความคิดเห็นในรายชื่อนี้โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูสมุห์อนุกุล อนุวฑฒโน (ปานประดิษฐ์)** ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงงาม อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้านกรุณา (ความสงสาร) อยู่ในระดับมาก

3) ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่าการแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ได้เลื่อนตำแหน่ง มีความยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ประสบกับความทุกข์ในชีวิตส่วนตัวและครอบครัว ชื่นชมยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ได้รับคำชมเชยในการทำงาน แสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมงานที่ประสบกับความมีชื่อเสียงในการทำงาน บุคลากรทุกท่านมีความยินดีต่อเพื่อนร่วมงานเมื่อได้รับความสำเร็จในการทำงาน และผู้บริหารมีความ

ยินดีที่จะให้บุคลากรทุกคนประสบความสำเร็จในการทำงาน อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากรผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัดมีความคิดเห็นในด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **นายสมศักดิ์ แดงอ่อน หัวหน้าฝ่ายกิจการนักศึกษา** มีความยินดีในความสำเร็จของเพื่อนร่วมงาน ส่งให้เพื่อนร่วมงานก้าวหน้าโดยไม่มีอคติ ไม่คิดอิจฉาเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้หน่วยงานมีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปจึงสร้างความสามัคคีต่อกัน เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน จะทำให้การทำงานสำเร็จไปได้ด้วยดี

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารได้รับการบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้** ว่า บุคลากรอาจเห็นว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่ควรมีความยินดีที่จะให้บุคลากรทุกคนประสบความสำเร็จในการทำงานเพื่อการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาการบริหารผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัดให้มีความก้าวหน้าต่อไป อาจด้วยเหตุนี้ จึงทำให้บุคลากรมีความคิดเห็นในรายชื่อนี้สูงกว่าทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **นายปรัชญ์ ผุดผ่อง รองผู้อำนวยการ วทส. (สยามเทค)** มีความพลอยยินดีเมื่อบุคลากรได้ดี หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ ควรได้รับการส่งเสริม การเข้าไปร่วมในพิธีหรือการให้รางวัลแก่เขาเพื่อเป็นกำลังใจที่ดีต่อกัน สนับสนุนการทำงานและผลงานทางวิชาการให้เขาได้พัฒนาการทำงานและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา รวมถึงรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน แม้จะไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนก็ตาม ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้** ว่า การแสดงความยินดีเวลาที่เพื่อนร่วมงานได้รับความสำเร็จนั้นเป็นสิ่งปกติที่กระทำกันอยู่เสมอมิได้ขาด จึงทำให้บุคลากรของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีความคิดเห็นในข้อนี้น้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในด้านการนำหลักมูทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ **พระมหาทองพูน สติสมปนฺโน (เสือขาว)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา” พบว่า มิตรในทางพระพุทธศาสนามีความหมาย 3 ประการ คือ 1) ความหมายตามศัพท์ ได้แก่ มิตรตะ หมายถึง ผู้มีความเมตตา เพราะคำว่ามิตรตะมีรากศัพท์เดียวกันกับเมตตา มีความรักใคร่ สนับสนุนกัน สุขหรือทุกข์ก็ไม่ทิ้งกัน คบกันด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ 2) ความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจ มีหลายคำคือ มิตร เกลอสหาย หมายถึง เพื่อน เกลอสหาย ผู้ที่ทำอะไรถูกใจตน ผู้ที่คบกันนานเท่าใดก็ยังมีความรักต่อกันไม่เปลี่ยนแปลง ผู้ที่คบกันโดยไม่เลือกชาติ ศาสนา เพศ หรือชั้นวรรณะ เป็นต้น 3) ความหมายขยาย เป็นความหมายที่ไม่เกี่ยวข้องด้วยตัวบุคคล แต่ขยายไปถึงการสื่อสารข้อมูล สิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ต่าง ๆ เป็นต้น ที่คนจะต้องเกี่ยวข้อง ศึกษาเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ถ้าเลือกสื่อหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่ดี จะทำให้ตนเองเสื่อมเสียได้ง่าย แต่ถ้าเลือกสิ่งที่ดีก็ทำให้ชีวิตพัฒนาการไปในทางที่ดีได้ มิตรมีความสำคัญต่อทุกคน ในทางพระพุทธศาสนาจึงตระหนักถึงเรื่องนี้

เป็นอย่างมากเพราะมนุษย์ไม่สามารถจะอยู่ได้โดยลำพัง จำเป็นจะต้องมีการคบหาสมาคมกันเป็นมิตร เพื่อช่วยเหลือการทำงาน หรือปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ถ้าเลือกคบคนดีก็จะทำให้เรามีชีวิตที่พัฒนาไปในทางที่ดี มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ถ้าคบกับคนไม่ดีก็จะทำให้ชีวิตมีแต่ความตกต่ำเสียหาย

4) ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ พบว่า การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม แบน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่า หลักการในการทำงานเมื่อเกิดปัญหาขัดแย้งทำนองตัวเป็นกลางไม่เอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ให้ความยุติธรรมกับเพื่อนร่วมงานโดยไม่เลือกเพศ วัย ฐานะหรือศาสนา มีใจเป็นกลางเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับโทษหรือลำบาก ไม่เอนเอียงเข้าข้างเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมยึดตามหลักศาสนาเป็นหลัก ไม่ดื่นรณชวนช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานที่กระทำผิด ผู้บริหารทุกท่านมีใจเป็นกลางในการทำงาน และบุคลากรทุกท่านวางตัวเป็นกลางไม่แบ่งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งในการทำงานเป็นสิ่งที่ควรกระทำอยู่เสมอ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากร มีความคิดเห็น ในรายด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **ว่าที่ร.ต.จากรุบุตร ทะสุวรรณ ผู้ช่วยแผนกกิจกรรม** การวางตัวเป็นกลาง ไม่เข้าเติมคนที่ทำไม่ดี แต่จะมีความปรารถนาดี ที่จะช่วยเพื่อนร่วมงานให้พ้นจากความทุกข์ และให้ได้ทำในสิ่งที่ดี ๆ การรักษาความเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารยกย่องสรรเสริญเพื่อนร่วมงานที่ทำประโยชน์ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่า การบริหารจะประสบผลสำเร็จได้นั้น อันดับแรกของการบริหารคือผู้ที่บริหารจัดการบุคคลอื่นให้ทำงานร่วมกันได้นั้น ต้องมีใจเป็นกลางบุคลากรของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด มีความคิดเห็นที่ผู้บริหารได้ยึดหลักธรรมข้อนี้อยู่เป็นนิจ อาจด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากร มีความคิดเห็นในรายข้อนี้สูงกว่าทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ **ว่าที่ร.ต.ศุภกร พรพนารัตน์ หัวหน้าแผนกเทคนิคพื้นฐาน** ไม่ดีใจหรือเสียใจ เมื่อเขาได้รับทุกข์จากโลกธรรมที่ไม่ดี มีเสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา และทุกข์ ซึ่งเป็นไปตามผลกรรมหรือการกระทำที่เขาทำหรือไม่ได้ก่อ และเราไม่สามารถช่วยเขาได้ให้เขาพ้นทุกข์ ถ้าวเราทำได้ทำหน้าที่ของเราดีที่สุดแล้ว ไม่ต้องมานั่งหมัดกำลังใจตนเอง ช่วยทำให้เขาเห็นอนิจจัง มีลมก็มีลูกขึ้นได้ เกิดเป็นคน เสียอะไรก็เสียได้ แต่อย่าเสียกำลังใจ เหตุการณ์นี้มักจะเป็นตอนพิพากษาความผิด ลงโทษลูกน้องที่ลุ่มไม่ค่อยจะขึ้น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในส่วนงานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรมโดยไม่ถือคติทุกคน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** บุคลากรอาจเห็นว่าการทำงานด้วยความยุติธรรมต่อเพื่อนร่วมงานนั้นเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่งเพื่อช่วยให้การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข บุคคลใดไร้ความยุติธรรม เอาไรต์เอาเปรียบต่อผู้อื่นนั้นไม่นำความเจริญเข้ามาสู่ตัวเองได้ พลอยที่จะทำให้ตนเองและผู้อื่นนั้นมีความทุกข์ อาจ

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บุคลากร มีความคิดเห็น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ **พระมหาทองพูน สติสมปนโน (เสือขาว)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การคบมิตรในพระพุทธศาสนา” พบว่า มิตรในทางพระพุทธศาสนามีความหมาย 3 ประการ คือ 1) ความหมายตามศัพท์ ได้แก่ มิตร หมายถึง ผู้มีความเมตตา เพราะคำว่ามิตรมีรากศัพท์เดียวกันกับเมตตา มีความรักใคร่ สนิทสนมกัน สุขหรือทุกข์ก็ไม่ทิ้งกัน คบกันด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์ 2) ความหมายที่คนทั่วไปเข้าใจมีหลายคำคือ มิตร เกลอสหาย หมายถึง เพื่อน เกลอสหาย หรือสหาย ผู้ที่ทำอะไรถูกใจตน ผู้ที่คบกันนาน เท่าใดก็ยังมีความรักต่อกันไม่เปลี่ยนแปลง ผู้ที่คบกันโดยไม่เลือกชาติ ศาสนา เพศ หรือชั้นวรรณะ เป็นต้น 3) ความหมายขยาย เป็นความหมายที่ไม่เกี่ยวข้องด้วยตัวบุคคล แต่ขยายไปถึงการสื่อสาร ข้อมูล สิ่งแวดล้อม องค์กรความรู้ต่าง ๆ เป็นต้น ที่คนจะต้องเกี่ยวข้อง ศึกษาเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน ถ้าเลือกสื่อหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่ดี จะทำให้ตนเองเสื่อมเสียได้ง่าย แต่ถ้าเลือกสิ่งที่ดีก็จะทำให้ชีวิตพัฒนาการไปในทางที่ดีได้ มิตรมีความสำคัญต่อทุกคน ในทางพระพุทธศาสนาจึงตระหนักถึงเรื่องนี้เป็นอย่างมากเพราะมนุษย์ไม่สามารถจะอยู่ได้โดยลำพัง จำเป็นจะต้องมีการคบหาสมาคมกันเป็นมิตร เพื่อช่วยเหลือการงาน หรือปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ถ้าเลือกคบคนดีก็จะทำให้เรามีชีวิตที่พัฒนาไปในทางที่ดี มีความเจริญก้าวหน้าในชีวิต ถ้าคบกับคนไม่ดีก็จะทำให้ชีวิตมีแต่ความตกต่ำเสียหาย

5.2.3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารงานของ บริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร ของบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า บุคลากร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานต่างกัน การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า

1) **เพศ** จากสมมติฐานที่ว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า บุคลากร ที่มีเพศต่างกัน มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า** การที่บุคลากรไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงจะเกิดการบริหารผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร นั้นสามารถทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ และประทับใจได้ ด้วยเหตุนี้ประชาชนทั้งเพศชาย และเพศหญิงจึงมีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย

จังหวัดสมุทรสาครแตกต่างกัน **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า** อายุการทำงานไม่มีผลต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพราะบุคลากรที่มีอายุการทำงานส่วนใหญ่มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จึงทำให้มีการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เป็นข้อเสนอแนะ และข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัย และการอภิปรายผล ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ โดยควรมีการปรับปรุง กลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ความคิดเห็น และเพื่อให้บุคลากรเกิดความประทับใจมากยิ่งขึ้นต่อไป อีกทั้งเพื่อให้เป็นประโยชน์แก่ การศึกษาการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร และเป็นแนวทางในการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นข้อเสนอแนะโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้ว สามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

จากผลการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผลการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ควรรักษาและยกระดับการพัฒนาในส่วนที่ยังบกพร่อง เช่น การพัฒนาหลักการบริหาร ตามหลักคุณธรรมอันควรแก่การพัฒนาระบบของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

และแบ่งเป็นรายด้านในการเสนอแนะเชิงนโยบายตามลำดับดังนี้

1) ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ พบว่า การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรรักษาและยกระดับการพัฒนาในด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ โดยจัดให้บุคลากรได้นำหลักเมตตาไปใช้ในการทำงานและจัดให้บุคลากรได้สอนให้ผู้อื่นได้ปฏิบัติตามเพื่อให้บุคลากรเกิดความประทับใจในระดับมากที่สุดต่อไป

2) ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักกรุณาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรรักษาในการนำหลักกรุณาไปใช้ร่วมกันในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรเกิดความประทับใจในระดับมากที่สุดต่อไป

3) ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ พบว่า การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักมุทิตาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรรักษาฝึกฝนให้เกิดความเคยชินในการนำหลักมุทิตาไปใช้ในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรเกิดความประทับใจให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

4) ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ พบว่า การนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม่วน จังหวัดสมุทรสาคร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรปรับปรุงแก้ไขให้บุคลากรทุกท่านได้รู้จักการนำหลักอุเบกขาไปใช้ในการทำงานร่วมกันของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด และเพื่อให้บุคลากรเกิดความประทับใจให้อยู่ในระดับมากที่สุดต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย การนำหลักพรหมวิหารธรรมในการบริหารจัดการของผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร มีประเด็นที่ผู้วิจัย จะเสนอแนะให้ผู้สนใจ จะวิจัยต่อยอด ดังต่อไปนี้

- 1) จีงควรวิจัยเรื่อง การนำหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร
- 2) จีงควรวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคต่อการนำหลักมูทิทาไปใช้ของบุคลากรที่มีต่อการนำหลักพรหมวิหาร 4 ไปใช้ในการบริหารผู้บริหารของบริษัทรักษาความปลอดภัย บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร

บรรณานุกรม

1. ดุษฎีนิพนธ์,วิทยานิพนธ์,สารนิพนธ์

- ปิยนันท์ รุ่งรุจีไพศาล, (2551), *แนวทางการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนวิถีพุทธ*, ครุศาสตร์มหาบัณฑิตการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พยอม วงศ์สารศรี, (2542), *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*, กรุงเทพมหานคร, คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- พรหม วุฒิวีวัฒน์ชัย, (2545), *หลักพรหมวิหาร 4 กับหลักการปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมคติตำรวจ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจนครบาลดุสิต*, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระจักรพงษ์ พลวัโร (มงคลชัยฤกษ์), (2558), *การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารเทศบาลตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง*, พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระชัยชนะ ธมมทินโน, (นาทองไชย), (2548), “*การเปรียบเทียบหลักมนุษยชนกับลัทธิมนุษยชนทางพุทธศาสนา*”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระนิรันดร์ จรณธมโม, (2560), *การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาประยุทธิ ญาณเมธี (วาชัยญะ), (2558), *การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ*, พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาบุญเรือน ปภังกร (พิลาพันธ์), (2541) *ศึกษาวิเคราะห์เมตตาในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา*, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาสมชาย สิริจินโท (ห่านนท์), (2547), *พุทธธรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแนวทางของพระเทพวรคุณ (สมาน สุเมโธ)*, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระวีระวัฒน์ รอดสุขโข, (2545), *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง สังคหวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 ไตรลักษณ์ 3 กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย*

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการสอนด้วยหนังสือการ์ตูนและการสอนปกติ, วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมคิด บางโม, (2537), *การบริหารองค์กรสมัยใหม่*, กรุงเทพมหานคร, คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อำนาจ นาคแก้ว, (2557), *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการศึกษาตามหลักพรหมวิหาร ธรรมกับความพึงพอใจของพนักงานครูเทศบาลในจังหวัดอ่างทอง*, ปรินญาครุศาสตรมหา บัณฑิต : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

2. หนังสือทั่วไป

กัลยา วานิชบัญชา, (2548), *สถิติสำหรับงานวิจัย*, กรุงเทพมหานคร, ภาควิชาสถิติ คณะ พาณิชยศาสตร์บัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เกษม จันทร์แก้ว, (2540), *โครงการสหวิทยาการบัณฑิตศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม*, พิมพ์ ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการอบรมข้าราชการและประชาชน, (2543), *ความสำคัญของพรหมวิหารในระดับพื้นฐาน โครงการอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมประชาชนในเทศบาล. ม.ป.ท.*

คณาจารย์ภาควิชาบริหารรัฐกิจ, (2549), *สรุปเนื้อหาวิชาทฤษฎีองค์การ*, กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

दनัย ไชยโยธา, (2544), *พจนานุกรมพุทธศาสตร์*, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์.

ติน ปรัชญพฤทธิ์, (2539), *หลักการจัดการ*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ติน ปรัชญพฤทธิ์, (2535), *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์*, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ตุลา มหาพสุธานนท์, (2545), *หลักการจัดการ*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ พ.ญ. พัฒนา และธนัช การ.

ทินพันธ์ นาคะตะ, (2543), *พระพุทธศาสนากับสังคมไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : ห้าง หุ้นส่วน จำกัด สหทัยบล็อกการพิมพ์.

ธงชัย สันติวงษ์, (2543), *กลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ*, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

ธงชัย สันติวงษ์, (2543), *องค์การและการบริหาร*, พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา พานิช.

ธีระวุฒิ บุญยโสภณ และวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, (2534), *พื้นฐานการบริหารงานอุตสาหกรรม* กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า.

ธีระศักดิ์ อุ่่นอารมณเลิศ, (2549), *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา : การสร้างและการพัฒนา*, ภาควิชา พื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

บุญทัน ดอกไธสง, (2537), *การจัดองค์การ*, พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาชัย.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, (2546), *จริยธรรม*.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), (2541), *พระในบ้าน*, กรุงเทพมหานคร : คณากรรมการพิมพ์.

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตโต), (2549), *พุทธวิถีการบริหาร*, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), (2545), *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), (2543), *พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ*, พิมพ์ครั้งที่ 9, กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), (2542), *พุทธธรรม*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), (2551), *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), (2551), *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์.

พระมหาอุทัย วชิรเมธี, (2550), *คนสำราญงานสำเร็จ*, พิมพ์ครั้งที่ 3, อมรินทร์ปรินติ้งแอนด์พลับลิชชิ่ง, กรุงเทพมหานคร.

พระมหาเสริมชัย ชยมงคล, (2541), *การบริหารวัด*, พิมพ์ครั้งที่ 6 ,กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย.

พระเมธีธรรมาภรณ์, (2541), *คุณธรรมสำหรับนักบริหาร*, พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : ที พี เอ็มเพรส.

พิมลจรรย์ นามวัฒน์, (2544), *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ*, พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร : เท็กซ์ แอนด์ เฮอร์นัล.

พิสิฐ เจริญสุข, (2543), *ปกิณกรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

พิสิฐ เจริญสุข, (2543), *ปกิณกรรมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

วิจิตร ศรีสะอ้าน และคณะ, (2523), *หลักการบริหารงานบุคคล*, กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, (2545), *การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย*, กรุงเทพมหานคร : โฟร์เพช.

วิโรจน์ สารรัตน์, (2545), *การบริหาร หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์ องค์การ
ศึกษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : พิมพ์พิสุทธิ์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, (2545), *องค์การและการจัดการ (Organization and Management
: O & M)*, กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่น ๆ, (2545), *ทฤษฎีองค์การ : ฉบับมาตรฐาน*, กรุงเทพมหานคร : ธรรม
สาร.

สมคิด บางโม, (2545), *การบริหาร*, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สมคิด บางโม, (2545), *องค์การและการจัดการ*, พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพมหานคร : วิทยพัฒน์.

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฒโน ป.ธ. 9), (2527), *พรหมวิหารธรรม*, กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์บริษัทสหทัยการพิมพ์ จำกัด.

สมเด็จพระพุทธาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) และคณะ, (2541), *คัมภีร์วิสุทธิมรรค*, กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์วิญญาน.

สมพงษ์ เกษมสิน, (2523), *การบริหาร*, พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สมยศ นาวิการ, (2539), *การบริหารเชิงกลยุทธ์*, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สวัสดิ์ ทองมีเพชร, (2541), *การพัฒนาคุณธรรม*, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพิน เกษาคุปต์, (2544), *การจัดการปฏิบัติงาน*, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย-
ธรรมศาสตร์.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส, (2543), *รวมคำบรรยายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย*, พิมพ์ครั้งที่ 4,
กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส, (2543), *รวมคำบรรยายหลักวิชาชีพนักกฎหมาย*, พิมพ์ครั้งที่ 4,
กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน.

หลวงเทพรัตนนุศิษฐ์ (ทวี ธรรมธัช ป. 9), (2534), *ธาตุปีที่ปีกา*, พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย.

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโร), (2538), *“หมวด...อริยเจ้า โดยหลวงพ่อพระราชพรหมยาน”*,
กรุงเทพมหานคร : เยลโล่ การพิมพ์.

อุทาน มีสุขสว่าง, (2549), *องค์ประกอบของพรหมวิหาร 4*, กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

3. อังกฤษ

Fayol Henri, (1930), *Industrial and General Administration*, New York : Mc-Grew Hill.

Freeman, (1992), *Management*, 5th ed., New Jersey : Practice – Hall.

Herbert A. S., (1947), *Administrative Behavior*, New York: Macmillian.

K. M., & Martin, (1997), *Management*, 2nd ed., New York: McGraw - Hill.

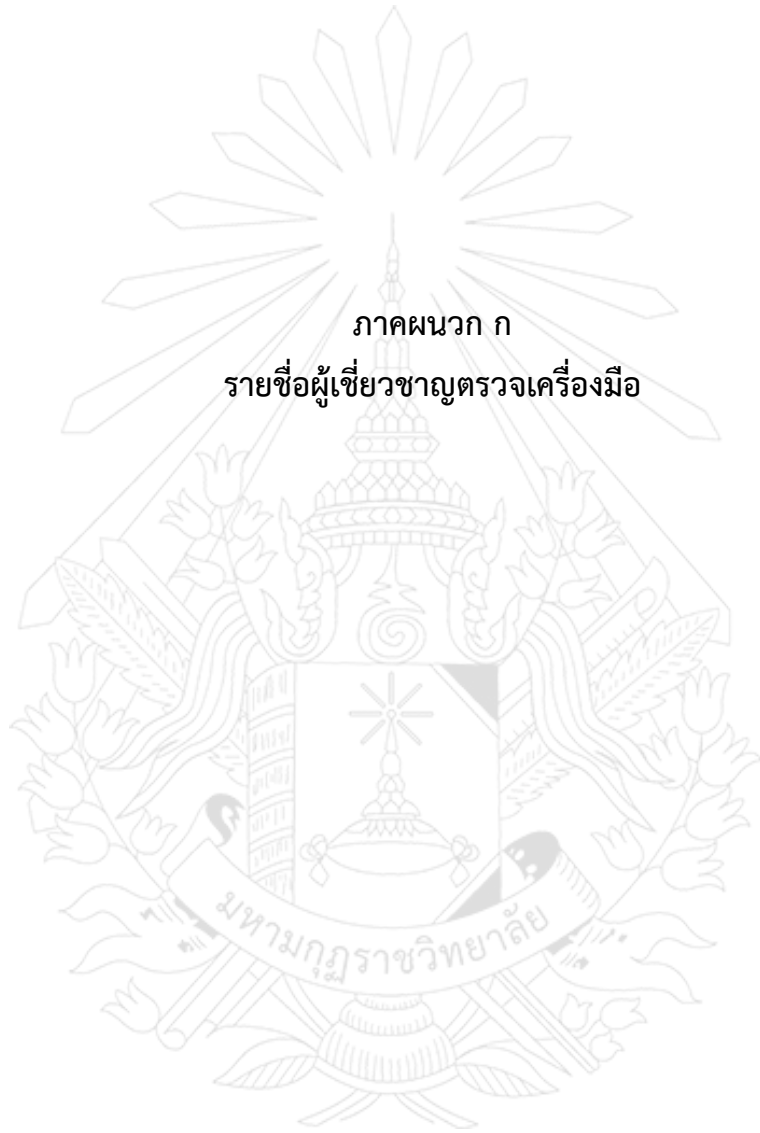
Newman, W. H., & Charles, (1964), *The Process of Management*, New Jersey : Prentice
- Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1) พลเรือตรี รศ.ทองใบ ธีรานันท์ทางกูร

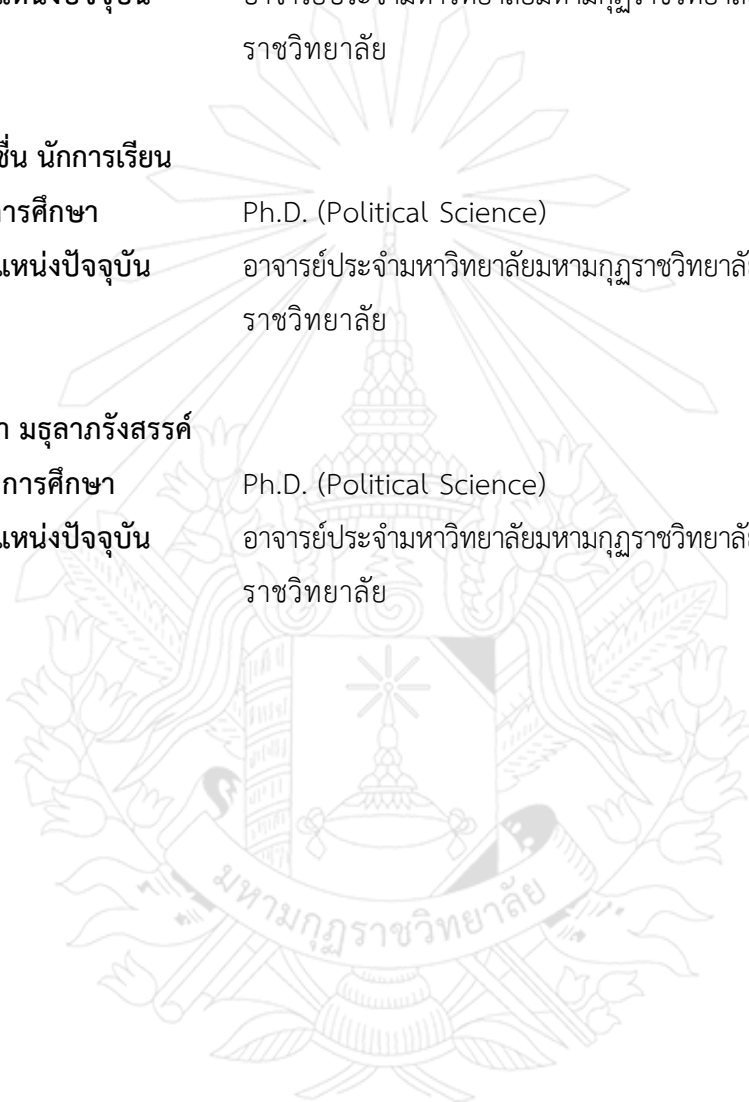
วุฒิการศึกษา M.A. (Political Science)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร
ราชวิทยาลัย

2) ดร.บานชื่น นักการเรือน

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Political Science)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร
ราชวิทยาลัย

3) ดร.กรรณา มธูลาภรังสรรค์

วุฒิการศึกษา Ph.D. (Political Science)
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธร
ราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ว ๓๑๒

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล

เรียน นายสมบัติ วิทา กรรมการผู้จัดการบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด

ด้วย ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา เลขทะเบียนนักศึกษา ๕๙๒๐๓๕๐๓๓๒๐๒๓ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) (THE ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLE OF BRAHMAVIHAMMA OF BOSS SECURITY (THAILAND) LIMITED COMPANY ,KLONG MADUE SUB-DISTRICT, KATHUM BAEN DISTRICT ,SAMUTSAKHON PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลเพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอบความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

ขอเจริญพร

(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาภา-นครชัยศรี
ต.ศาลาภา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/๓๑๑

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out)

เจริญพร คุณธิดารัตน์ คำโอง กรรมการผู้จัดการบริษัทรักษาความปลอดภัย เกรทพาวเวอร์ การ์ด จำกัด

ด้วย ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา เลขทะเบียนนักศึกษา ๕๙๒๐๓๕๐๓๓๒๐๒๓ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติ
หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์
(ไทยแลนด์) (THE ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLE OF BRAHMAVIHAMMA OF
BOSS SECURITY (THAILAND) LIMITED COMPANY ,KLONG MADUE SUB-DISTRICT, KATHUM
BAEN DISTRICT ,SAMUTSAKHON PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการทดลอง
เก็บข้อมูล (Tryout) เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมายังท่าน เพื่อขอมอนุเคราะห์ในการทดลองเก็บข้อมูล
(Tryout) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

ขอเจริญพร

(พระมหาบุญศรี ญาณวุฑฺโฒ, ผศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อาคารสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส (B 7.1)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาภา-นครชัยศรี ต.ศาลาภา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๔๑

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ ๔๐๑

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร. บานชื่น นักการเรียน

ด้วย ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา เลขทะเบียนนักศึกษา ๕๙๒๐๓๕๐๓๓๒๐๒๓ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) (THE ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLE OF BRAHMAVIHAMMA OF BOSS SECURITY (THAILAND) LIMITED COMPANY ,KLONG MADUE SUB-DISTRICT, KATHUM BAEN DISTRICT ,SAMUTSAKHON PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิฯ เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานวิทยานิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพามา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ดังกล่าว

(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ ๕๐๙

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กรรณา มธูลาภรังสรรค์

ด้วย ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา เลขทะเบียนนักศึกษา ๕๙๒๐๓๕๐๓๓๒๐๒๓ นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) (THE ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLE OF BRAHMAVIHAMMA OF BOSS SECURITY (THAILAND) LIMITED COMPANY ,KLONG MADUE SUB-DISTRICT, KATHUM BAEN DISTRICT ,SAMUTSAKHON PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิฯ เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพามา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ดังกล่าว

(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โทร. ๐-๒ ๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๒/ ๔๐๑

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พลเรือตรี รศ. ทองใบ อีรานันท์ทางกูร

ด้วย ด.ต.ทองผาภูมิ วิทา เลขทะเบียนนักศึกษา ๕๙๒๐๓๕๐๓๓๒๐๒๓ นักศึกษาหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติ
หัวข้อสารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทย
แลนด์) (THE ADMINISTRATION BASED ON THE PRINCIPLE OF BRAHMAVIHAMMA OF BOSS
SECURITY (THAILAND) LIMITED COMPANY ,KLONG MADUE SUB-DISTRICT, KATHUM BAEN
DISTRICT ,SAMUTSAKHON PROVINCE)” มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือวิจัย ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิฯ เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานสารนิพนธ์

ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจึงเจริญพรมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
ดังกล่าว

(พระศรีวินยาภรณ์, ดร.)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ตาราง IOC

**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของบริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทย
แลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร**

โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Item-Objective Congruence Index) มีเกณฑ์ดังนี้

- +1 หมายถึง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ข้อ	การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ บริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้มูแบน จังหวัดสมุทรสาคร	การพิจารณา			ค่า
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC $\frac{\sum R}{N}$
1.	ด้านการนำหลักเมตตาไปใช้ ผู้บริหารพูดจาสุภาพไพเราะต่อผู้ร่วมงาน และ ปรารถนาดีต่อบุคลากรในสำนักงาน	+1	+1	+1	1
2.	ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ในสำนักงานตามความสามารถของตน	+1	+1	+1	1
3.	ผู้บริหารมีความปรารถนาดีต่อผู้ร่วมงานและคิดใน เชิงบวก	+1	+1	+1	1
4.	ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือเกื้อกูล และ มีความเมตตาอารีต่อบุคลากรในสำนักงาน	+1	+1	+1	1
5.	ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มี ความวิริยะ อุตสาหะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	1

ข้อ	การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ บริษัทรักษาความปลอดภัย (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	การพิจารณา			ค่า
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC $\frac{\sum R}{N}$
1.	ด้านการนำหลักธรรมาภิบาลไปใช้ ผู้บริหารปฏิบัติตนและปฏิบัติงานด้วยความเสมอ ต้นเสมอปลาย ต่อบุคลากรในส่วนงาน	+1	+1	+1	1
2.	ผู้บริหารมีความเสียสละรู้จักแบ่งปัน มีจิตใจที่โอบ อ้อมอารี ช่วยเหลือในโอกาสอันควร	+1	+1	+1	1
3.	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ของเพื่อนร่วมงานอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1
4.	ผู้บริหารให้การช่วยเหลือส่งเสริมการพัฒนาด้าน ความรู้ ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ต่อเพื่อน ร่วมงานตามกำลังความสามารถ	+1	+1	+1	1
5.	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้พ้นจาก ความเดือดร้อน ทั้งทางกายและใจ ในภาวะที่ได้รับ ความเดือดร้อน เป็นทุกข์	+1	+1	+1	1

ข้อ	การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ บริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	การพิจารณา			ค่า
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC $\frac{\sum R}{N}$
1.	ด้านการนำหลักปฏิบัติมาใช้ ผู้บริหารได้รับการบริหารงานด้วยความเอาใจใส่ ดูแลทุกข์สุขของผู้ร่วมงานเป็นอย่างดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์	+1	+1	+1	1
2.	ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาที่ดี และให้คำแนะนำแก่ เพื่อนร่วมงานเมื่อมีปัญหา	+1	+1	+1	1
3.	ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและ ผู้ร่วมงาน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน แม้ จะไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนก็ตาม	+1	+1	+1	1
4.	ผู้บริหารบริหารงานโดยสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	+1	+1	+1	1
5.	ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือ เพื่อนร่วมงานตามความเหมาะสม ด้วยความยินดี	+1	+1	+1	1

ข้อ	การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรมของ บริษัทรักษาความปลอดภัยบอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร	การพิจารณา			ค่า
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	IOC $\frac{\sum R}{N}$
1.	ด้านการนำหลักอุเบกขาไปใช้ ผู้บริหารวางใจเป็นกลางต่อสภาวะอันไม่น่าพอใจ ของคนอื่น หรือผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	1
2.	ผู้บริหารปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงานทุกคนอย่างเท่า เทียมกัน วางคนเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง	+1	+1	+1	1
3.	ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรใน ส่วนงานอย่างยุติธรรม ยึดความถูกต้องเที่ยงธรรม โดยไม่มีอคติทุกคน	+1	+1	+1	1
4.	ผู้บริหารมีการจัดสรรสวัสดิการ หรือการสนับสนุน การทำงานตามความเหมาะสม เป็นธรรมแก่ทุกคน	+1	+1	+1	1
5.	ผู้บริหารยกย่องสรรเสริญเพื่อนร่วมงานที่ทำ ประโยชน์ให้กับส่วนงานอย่างเสมอหน้ากัน	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach)

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือสูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbaach)
เรื่อง “การบริหารงานตามหลักพรหมวิหารธรรม ในการบริหารงานของบริษัท รักษาความปลอดภัย
บอสส์ (ไทยแลนด์) จำกัด ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกะทู้ม้าน จังหวัดสมุทรสาคร

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.995	.995	20

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	66.60	697.076	.901	.	.995
A2	66.67	686.644	.952	.	.995
A3	66.80	679.062	.965	.	.994
A4	66.70	688.424	.983	.	.994
A5	66.70	688.355	.963	.	.994
B1	66.63	688.447	.968	.	.994
B2	66.80	682.993	.927	.	.995
B3	66.80	684.166	.962	.	.994
B4	66.73	682.961	.946	.	.995
B5	66.77	683.082	.961	.	.994
C1	66.77	682.806	.964	.	.994
C2	66.93	679.926	.940	.	.995
C3	66.80	689.752	.917	.	.995

C4	66.93	675.030	.975	.	.994
C5	66.80	683.959	.947	.	.995
D1	67.03	674.309	.948	.	.995
D2	67.10	669.610	.936	.	.995
D3	66.90	676.024	.961	.	.994
D4	66.93	676.064	.961	.	.994
D5	66.93	675.030	.975	.	.994

ภาคผนวก จ
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	ดาบตำรวจ ทองผาภูมิ วิทา
วัน เดือน ปี เกิด	วันอังคารที่ 9 มีนาคม 2514
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 144/577 หมู่บ้านฟ้าใสวิลล์ หมู่ที่ 6 ตำบลคลองมะเดื่อ อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร
การศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนกำแพง จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนกำแพง จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ. 2558	ปริญญาตรี รัฐศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง
ตำแหน่ง	
พ.ศ. 2540	ผู้บังคับหมู่ งานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
หน้าที่การทำงาน	
พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน	ผู้บังคับหมู่ งานป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร